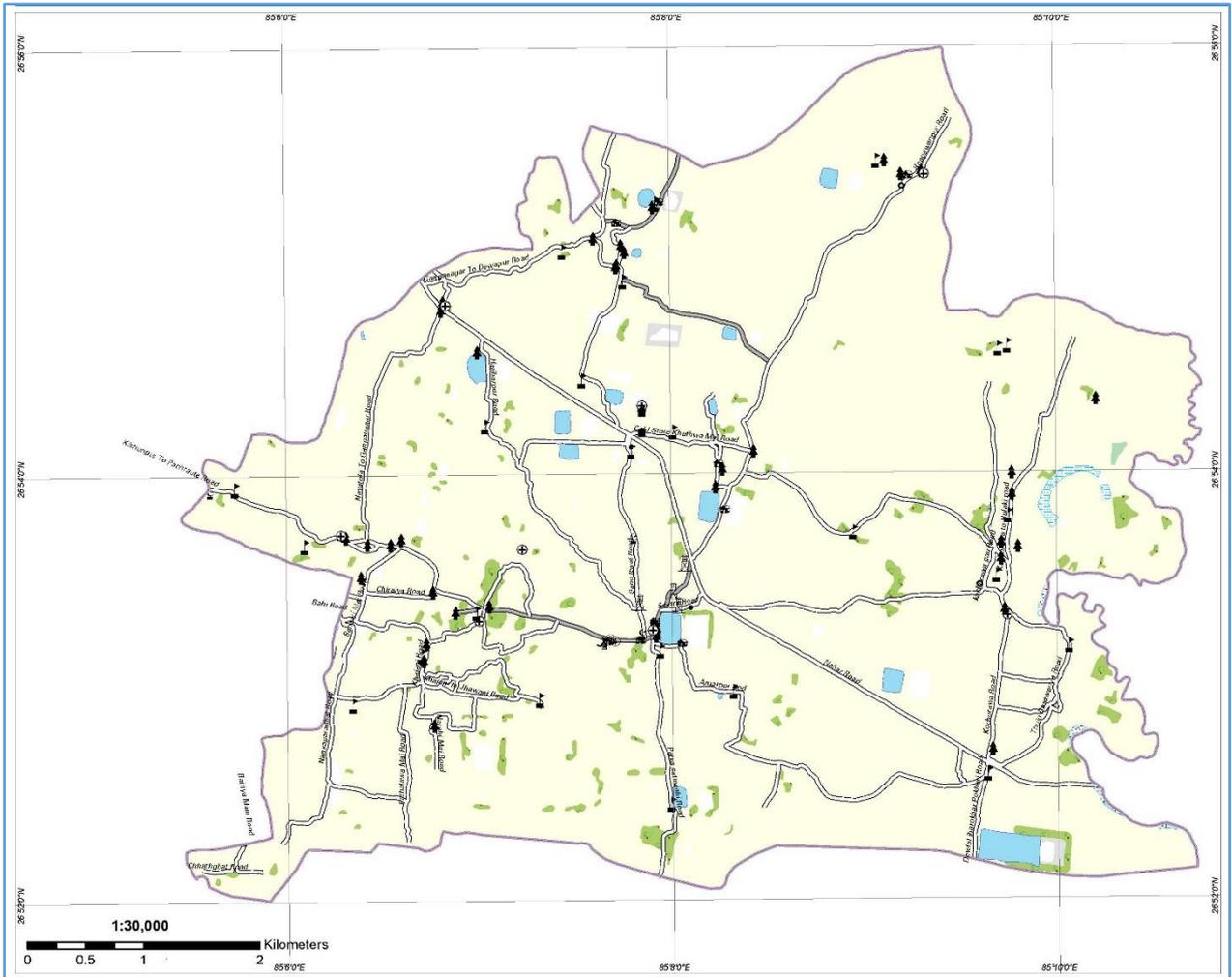

गाउँ वस्तुगत विवरण २०७५
(Village Profile 2018)

बारागढी गाउँपालिका
प्रदेश नं. २,
खोपवा, बारा

बारागढी गाउँपालिका

श्रोत: स्थानीय श्रोत नशा सर्वेक्षण २०७५

दस्तावेज	गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile Document)
प्रकाशक	बारागढी गाउँपालिका, खोपवा, बारा
सर्वाधिकार	प्रकाशकमा
प्राविधिक सहयोग	<p>सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रम Community Development Programme (CDP)/World Food Programme (WFP)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>सम्पर्क ठेगाना: विश्व खाद्य कार्यक्रम (डब्लु एफ पी) पो ब.नं. १०७, चाकुपाट, ललितपुर सम्पर्क : +९७७ ०१-५२६०६०७/५२६०६९३ Website: www.wfp.org</p>
मिति वेबसाइट	२०७५ असार http://www.baragadhimun.gov.np/

बारागढी गाउँपालिका
बारागढी गाउँपालिकाको कार्यालय
खोपवा, बारा
प्रदेश नं. २
प्रकाशकीय
(नमूना)

स्थानीय सरकारका रूपमा गाउँपालिकाले नेपालको संविधान र तत्सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था बमोजिम सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माण मार्फत जन आकांक्षा सम्बोधनको ऐतिहासिक जिम्मेवारी नव निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूमा रहेको छ । संघीय शासन व्यवस्थाको रूपमा स्थानीय तह, प्रदेश र संघ माझ समन्वय, सहकार्य र सह अस्तित्वको सिद्धान्तका आधारमा शासन संचालनको अपेक्षा गरिए जस्तै स्थानीयस्तरमा पनि राजनीतिक दल, विषयगत निकाय, समुदायमा आधारित संस्था, स्थानीय समुदाय, नीजि क्षेत्र र विकास साभेदार तथा गैसससँगको निकटतम सहकार्य र समन्वयबाट अपेक्षित परिवर्तन सुनिश्चित हुने विश्वास गर्न सकिन्छ । स्थानीय सरकार संचालनको बलियो आधार तयार गरी सेवा प्रवाह र विकास निर्माण प्रभावकारी गराउन गाउँपालिकाको समग्र पक्षको क्षेत्रगत तथा खण्डिकृत तथ्यांक खुल्ने गरी वस्तुगत विवरण वा पार्श्वचित्र तयार गर्नु अत्यन्त महत्वपूर्ण कार्य हो । यहि कुरालाई नेपाल सरकारले नीतिगत निर्णय र मार्गदर्शनका आधारमा सचेत समेत गराएको छ । गाउँपालिकाको विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी गाउँ विकासको प्रयासलाई दिशानिर्देश गर्न एकीकृत, आवधिक तथा वार्षिक गाउँ विकास योजना तर्जुमा, योजनाको नतिजामूलक अनुगमन तथा गाउँपालिकाको विकासका प्रयासहरूको प्रभावको लेखाजोखा गर्न गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्नु जरुरी रहेको छ ।

गाउँपालिकाको समग्र नेतृत्व, विषयगत कार्यालय तथा गाउँ विकासका समग्र सरोकारवालाको सहयोग तथा सहकार्य र सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोगमा बारागढी गाउँपालिकाको गाउँ वस्तुगत विवरण (Village Profile) तयार गरिएको छ । यस वस्तुगत विवरणले यस क्षेत्रको सेवा प्रवाह, नीति निर्माण, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रकृतिलाई अगाडि बढाउनका लागि मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु । यसका अतिरिक्त गाउँ विकासका लागि सहकार्य गर्ने अन्य निकाय लगायत गैसस तथा विकास साभेदारका लागि पनि उल्लेखित विवरण महत्वपूर्ण र सहयोगी हुनेछ । यस गाउँपालिकाको विकास र संवृद्धिको सपना सबैको एकता, साभ्ता प्रयास र प्रतिबद्धताबाट प्राप्त हुने कुराको पुनः स्मरण गर्न चाहन्छु ।

अन्त्यमा, गाउँवस्तुस्थिति विवरण तयारीको कार्यमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने गाउँपालिकाका निर्वाचित पदाधिकारीहरू, राजनीतिक दल, कर्मचारी र प्राविधिक सहयोग गर्ने सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमका प्राविधिक सहयोगकर्ता सहित सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यवाद !

.....
देवदत्त वल्लार थारु
अध्यक्ष

बारागढी गाउँपालिका

बारागढी गाउँपालिकाको कार्यालय

खोपवा, बारा

प्रदेश नं. २

मन्तव्य (नमूना)

नवगठित गाउँपालिका जनताको सबैभन्दा निकटको सरकारका रूपमा स्थानीय शासन संचालन र व्यवस्थापनका लागि नयाँ अनुभवका साथ अगाडि बढिरहेका छ। विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका अतिरिक्त साधन र स्रोतको सीमा भित्र रहेर शासन संचालन र व्यवस्थापन चुनौतिपूर्ण कार्यका रूपमा देखिएको छ। जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई संघीय प्रणालीको सुदृढीकरण, दीगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्ने दिशामा महत्वपूर्ण जिम्मेवारी गाउँपालिकामा रहेको छ। स्थानीय तहमा अन्तरनिहित अधिकार तथा अधिकारको बाँडफाँड र कार्यसम्पादन सम्बन्धी विषयलाई विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाले रेखांकन गरेको छ। नेपालको संविधान, कार्य विस्तृतिकरण प्रतिवेदन र स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा अन्तरनिहित अधिकारको बाँडफाँड र कार्यसम्पादन सम्बन्धी विषय प्रष्ट पाउँदै वस्तुगत विवरण तयारी र अद्यावधिक गर्नु पर्ने कुरालाई महत्वपूर्ण रूपमा उठान गरेको छ। संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले वस्तुगत विवरण तयारी गर्न सचेत गराइ यसको ढाँचा समेत उपलब्ध गराएको वर्तमान अवस्थामा समग्र गाउँपालिकाको विकासको अवस्था र वस्तुगत स्थिति भल्किने खण्डीकृत तथ्यांक सहितको क्षेत्रगत विवरण खुल्ने वस्तुगत विवरण तयार गरी अद्यावधिक गर्दै लैजानु आवश्यक छ।

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरणले नीति, कानून, मापदण्ड र योजना निर्माणका अतिरिक्त कार्यान्वयन र नियमनका लागि आवश्यक सूचना प्रदान गर्नेछ। यस विवरणले गाउँपालिकाको विकासमा समन्वय र सहकार्य गर्ने निकाय तथा विकास साभेदार गैसस, निजि क्षेत्रलाई समेत मार्गदर्शन प्रदान गर्ने अपेक्षा गरेको छ। समय, स्रोत र साधनको सिमितता बावजूद सरोकारवालासँगको छलफल, पारिवारिक सर्वेक्षण र द्वितीय तथ्यांकको प्रयोग गरी तयार गरिएको यस बारागढी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको पहिलो प्रयास सफल भएकोमा खुशी व्यक्त गर्न चाहन्छु। पहिलो प्रयास भएका कारणले वस्तुगत विवरणमा हुन सक्ने कमी कमजोरीहरूलाई क्रमशः सुधार र अद्यावधिक गर्दै लगिने छ।

अन्तमा, वस्तुगत विवरण तयारी कार्यमा नेतृत्वदायी भूमिका खेल्नु हुने अध्यक्ष ज्यू लगायत सबै निर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी र सबै सरोकारवाला तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने सामुदायिक विकास कार्यक्रम/विश्व खाद्य कार्यक्रमका प्राविधिक सहयोगकर्ता सबैलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। आगामी दिनमा सबैको साथ र सहयोगले गाउँपालिकाको विकास प्रकृया, शासन सञ्चालन र व्यवस्थापन सहज र उत्साहप्रद हुनेछ भन्ने अपेक्षा राखेको छु।

धन्यवाद !

.....
लक्ष्मीदेवी राय
उपाध्यक्ष

विषय सूची

परिच्छेद- १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि.....	१
१.२ उद्देश्य.....	२
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू.....	२
१.४ तयारीका चरण	३
१.५ सीमा	४

परिच्छेद-२:

गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था

२.१ भौगोलिक अवस्थिति.....	५
२.२ राजनीतिक तथा ऐतिहासिक चिनारी.....	५
२.३ धरातलीय अवस्था.....	६
२.४ साँस्कृतिक उत्कृष्टता.....	१
२.५ ग्राहस्थ उत्पादन, मानव विकास सूचकांक र गरिबी	१

परिच्छेद-३

जनसंख्याको अवस्था

३.१ वस्ती र घरपरीवार विवरण	२
३.२ जनसंख्या वितरणको अवस्था	२
३.३ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण	२
३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण.....	३
३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	३
३.६ जातजाति अनुसार जनसंख्या विवरण	३
३.७ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या	४
३.१५ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण (प्रत्येक वर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)	६
३.१६ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण.....	७

परिच्छेद -४

आर्थिक अवस्था

४.१ प्रमुख पेशा अनुसारको जनसंख्या	८
४.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण).....	८
४.२ रोजगारी.....	९
४.२.१ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण	९
४.३ कृषि तथा पशु विकास	१०
४.४ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण.....	११
४.६ औद्योगिक विकास (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठूला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, नीजि र सहकारी).....	१२
४.७ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफुल आदी)	१२
४.८ धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण	१३
४.९ होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण	१४
४.१० कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण.....	१४

परिच्छेद-५

सामाजिक विकासको अवस्था

५.१.२ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण.....	१८
५.७ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार.....	२८
५.८ व्यक्तिगत शौचालय प्रयोगको अवस्था	२९
६.१ वनको विवरण	३२
६.२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र	३२

६.४ चरन क्षेत्र	३२
६.५ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन	३२

परिच्छेद-७ भौतिक विकासको अवस्था

७.१ सडक मार्ग	३५
७.२ पैदल मार्ग	३५
७.३ पुल तथा पुलेसा	३५
७.४ सरकारी भवन	३६
७.५ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन	३७
७.६ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)	३७
७.७ बाल्ने बत्तिको श्रोतको आधारमा घरपरिवार	३८
७.८ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	३८
७.९ आवास तथा भवन	३९
७.९.१ घरको जगकोका आधारमा घरपरिवार	३९
७.९.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी	३९
७.९.३ आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण	४०
७.९.६ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी आधारमा घरधुरी संख्या	४१
८.१ गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु	४२
८.२ समुदायमा आधारित संस्था विवरण	४३

अनुसूचीहरु

अनुसूची १: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरु	५१
अनुसूची १ (क): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम	५१
अनुसूची १ (ख): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम	७४
अनुसूची २: गाउँसभा तथा गाउँ कार्यपालिका पदाधिकारीको विवरण	७९
अनुसूची ३: सेवा प्रदायक सरकारी कार्यालयहरु तथा प्रमुखहरुको सम्पर्क विवरण	७९
अनुसूची ४: आपतकालीन सेवा प्रदायकसम्पर्क विवरण	८०
अनुसूची ५: गाउँपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा	८१
सन्दर्भ सामाग्री	८२

तालिका सूची

तालिका नं. १: गाउँपालिकाको वडागत क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण.....	५
तालिका नं २: भुउपयोगको अवस्था	६
तालिका नं. ३: विकासका सम्भावनाहरु	८
तालिका नं. ४: जनसंख्या वितरणको अवस्था.....	१०
तालिका ५: उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण	१०
तालिका नं. ६: मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण	११
तालिका नं. ७: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	११
तालिका नं. ८: जातिगत आधारमा जनसंख्याको विवरण	१२
तालिका नं. ९: अपाङ्गता भएको जनसंख्या विवरण	१२
तालिका नं. १०: लिंगका आधारमा घरमुलीको विवरण	१३
तालिका नं. ११: जात जाति अनुसार घरपरिवार संख्या	१३
तालिका नं. १२: बसोबास गरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या.....	१३
तालिका नं. १३: बैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसंख्या	१४
तालिका नं. १४: बसाई सराई अनुसारको परिवार विवरण	१४
तालिका नं. १५: व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण	१४
तालिका नं. १६: खाद्यान्न उपलब्धताको आधारमा परिवार संख्या.....	१६
तालिका नं. १९/२० : प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण	१७
तालिका नं. २१: वैदेशिक रोजगारिमा रहेकाको विवरण	१७
<i>तालिका नं. २२: सुकुम्बासि सम्बन्धि विवरण</i>	<i>१८</i>
<i>तालिका नं. २३: पेशा उद्यमशिलता र व्यवसायमा संलग्न जनसंख्या</i>	<i>१८</i>
तालिका नं. २४: सिंचाइ सुविधासम्बन्धी विवरण.....	१८
तालिका नं. २५: आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण	१९
तालिका नं. २६: सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण	२०
तालिका नं. २७: घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र सम्बन्धी विवरण	२०
तालिका नं. २८: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	२०
तालिका नं. २९: धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण	२१
तालिका नं. ३०: कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण	२२
तालिका नं. ३१: कृषि तथा पशु सेवा सम्बन्धी विवरण	२२
तालिका नं. ३२: कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण	२३
तालिका नं. ३३: चौपाया तथा पशुपालन गर्ने परिवार संख्या	२३
तालिका नं. ३४: पशुपंक्षी तथा पशुजन्य उत्पादन र बिक्री गर्ने परिवार संख्या	२३
तालिका नं. ३५: चौपाया तथा पशुपंक्षी र उत्पादन विवरण.....	२४
तालिका नं. ३६: अन्न दलहन तेलहन, तरकारी, फलफुल र नगदे बालीबाट उत्पादन र बिक्रीको विवरण.....	२४
तालिका नं ३७: वार्षिक आम्दानी अनुसारको परिवार संख्या.....	२४
तालिका नं ३८: वार्षिक खर्च अनुसारको परिवार संख्या.....	२५

तालिका नं ३९: हालको साक्षरताको अवस्था	२६
तालिका नं. ४०: शैक्षिक स्तर अनुसारको वडागत जनसंख्या	२६
तालिका नं. ४१: विद्यालयको भौतिक अवस्था	२७
तालिका नं. ४२: विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्राछात्रहरूको विवरण	२८
तालिका नं. ४३: कलेज तथा विद्यार्थी संख्या	२८
तालिका नं. ४४: शिक्षक विवरण	२९
तालिका नं. ४५: विद्यालय र तहगत रुपमाभर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाई उपलब्धी दर	३०
तालिका नं. ४६: आधारभूत तह पुरा गर्ने तथा छात्रवृत्ति र दिवाखाजा पाउने विद्यार्थीको विवरण	३०
तालिका नं. ४७: शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धि विवरण	३१
तालिका नं. ४८: बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण	३२
तालिका नं. ४९: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण	३२
तालिका नं. ५०: आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था	३३
तालिका नं. ५१: स्वास्थ्य संस्थाको विवरण	३३
तालिका नं. ५२: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सेवाको विवरण	३४
तालिका नं. ५३: स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीको विवरण	३४
तालिका नं. ५४: खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण	३५
तालिका नं. ५५: सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण	३५
तालिका नं. ५६: सुरक्षित मातृत्व र परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण	३५
तालिका नं. ५७: गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरू र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण	३६
तालिका नं. ५८: स्वास्थ्य अवस्था अनुसारको जनसंख्या	३६
तालिका नं. ५९: मृत्युका कारण	३७
तालिका नं. ६०: खानेपानीको स्रोतको आधारमा वडागत घरधुरी संख्या	३७
तालिका नं. ६१: व्यक्तिगतशौचालय प्रकारको आधारमा घरधुरी संख्या	३८
तालिका नं. ६२: सार्वजनिक शौचालय र ढलको विवरण	३८
तालिका नं. ६३: फोहरमैला व्यवस्थापनको विवरण	३८
तालिका नं. ६४: खेलमैदान, पार्क, बनभोज तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण	३९
तालिका नं. ६५: व्यवसायिक खेलाडीको विवरण	३९
तालिका नं. ६६: मुख्य चाडपर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण	३९
तालिका नं. ६८: वनको विवरण	४१
तालिका नं. ७१: जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण	४२
तालिका नं. ७४: विपदको असर सम्बन्धी विवरण	४३
तालिका नं. ७६: सडक मार्ग सम्बन्धी विवरण	४४
तालिका नं. ७७: पैदल मार्ग सम्बन्धी विवरण	४४
तालिका नं. ८०: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनको विवरण	४६
तालिका नं. ८४: घरको जगको आधारमा घरधुरी संख्या	४८
तालिका नं. ८५: घरको छानाको प्रकारका आधारमा घरधुरी संख्या	४९
तालिका नं. ८६: आवासको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार	४९
तालिका नं. ८७: घर संख्याका आधारमा घरपरिवार	४९
तालिका नं. ८८: कोठा संख्याका आधारमा घरपरिवार	५०
तालिका नं. ९०: नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू	५१

तालिका नं. ९१: सामुदायिक संस्थाको विवरण.....	५२
तालिका नं. ९२: आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण	५३
तालिका नं. ९३: नागरिक सचेतना केन्द्रको विवरण.....	५४
तालिका नं. ९४: कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण	५५
तालिका नं. ९५: बैक र वित्तिय संस्थाहरुको विवरण	५६
तालिका नं. ९६: बैक र वित्तिय संस्थामा खाताहुने र नहुनेको विवरण	५७
तालिका नं. ९७: युवाक्लब सम्बन्धिको विवरण	५७
तालिका नं. ९८: बालक्लब सम्बन्धिको विवरण	५७
तालिका नं. ९९: विमा गरेका र नगरेका परिवारको विवरण	५७
तालिका नं. १००: गाउँपालिकाको आय विवरण.....	५८
तालिका नं. १०१: गाउँपालिकाको अचल सम्पत्तिको विवरण	५९

परिच्छेद-१: परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

स्थानीय विकास कार्यलाई अगाडी बढाउन उक्त ठाउँको वस्तुस्थिति के छ भनी जानकारी हुन जरुरी हुन्छ । हालै नेपालको नयाँ संरचना अनुसार तीन तहको सरकार भएको र स्थानीय तहको भौगोलिक पुनसंरचना भएकोले नयाँ संरचना अनुसारको विभिन्न तथ्याङ्क र जानकारीहरु प्रयाप्त छैन । यसका लागि स्थानीय तहहरुले आफ्नो विकास कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्नका लागि आवश्यक सूचना र जानकारीको आवश्यकता महसुस गरेका छन् र यसै अवस्थालाई मनन गरी गाउँको वस्तुस्थिति झल्काउने दस्तावेज तयार गर्न जरुरी रहेको छ । गाउँपालिकाको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, पूर्वाधार लगायत क्षेत्रको विद्यमान यथार्थ स्थिति झल्काउन आवश्यक तथ्याङ्क संकलन र विश्लेषणका माध्यमबाट तयार गरी तर्कपूर्ण, सिलसिलेवार र व्यवस्थित रूपमा प्रस्तुत गरिएको सूचनाको एकीकृत दस्तावेज वस्तुगत विवरण हो । वस्तुगत विवरण तयारीका लागि गुणस्तरीय विधि, औजार तथा प्रकृयाको अवलम्बन गर्नु जरुरी हुन्छ । बारागढी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको पृष्ठभूमि, उद्देश्य, नीतिगत तथा कानूनी आधार, तयारीविधि तथा प्रक्रिया र सीमालाई यस परिच्छेदमा समावेश गरिएको छ ।

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्था अनुरूप जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा नगरपालिका अथवा गाउँपालिकाको व्यवस्था गरेको छ । जस अनुसार स्वायत्तताको उच्चतम अभ्यास तथा विकेन्द्रीकरणको माध्यमद्वारा स्थानीय शासनमा सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व कायम गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारितासँगै विकास प्रक्रियालाई द्रुततर तुल्याई जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी स्थानीय सरकारको काँधमा आएको छ । सहकारिता, समन्वय र सहअस्तित्वका आधारमा संचालन हुने स्थानीय शासन प्रक्रियामा जनसहभागिता र साभेदारीको मर्मलाई समेत उच्च महत्व दिइएको छ । स्थानीय जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई स्थानीय तहको सुदृढीकरण गर्न नीतिगत तथा व्यवहारिक अभ्यासहरु अगाडी बढि रहेका छन् ।

परिवर्तित नविनतम परिवेशमा स्थानीय सरकारले संविधान प्रदत्त अधिकार बमोजिमको अभिभारा पुरा गर्न गतिशिल विकास प्रक्रियालाई अनुशासित गराई सुशासन र समृद्धिका लागि अर्थपूर्ण पहल गर्नु जरुरी छ । यस कार्यका लागि नवनिर्वाचित पदाधिकारीको कुशल नेतृत्वमा शासन संचालन र विकास प्रकृयालाई प्रभावकारी रूपले दिशानिर्देश गर्नु आवश्यक छ । स्थानीय सरकारका गतिविधिबाट जनतामा स्वायत्तताको महसुस हुने गरी संघीय समावेशी शासन व्यवस्थाको मर्मलाई जीवन्त तुल्याउने अपेक्षा गरिएको छ । मानव संसाधन तथा आर्थिक स्रोतको सिमितताका बावजुद उर्लदो जनआकांक्षाको व्यवस्थापनमा अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न वास्तविक सूचना तथा तथ्यांक बलियो आधारका रूपमा रहन्छ ।

स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहमा चुस्तता र विकास प्रक्रियालाई यथोचित गति प्रदान गर्न खण्डिकृत र क्षेत्रगत सूचना सहितको गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी जरुरी हुन्छ । नेपालमा सर्वप्रथम सातौँ आवधिक योजनाले हरेक जिल्लाले विकासका संभावना र स्रोतको आवश्यक सूचना हासिल गर्न आर्थिक, सामाजिक र भौगोलिक क्षेत्र समेटिएको वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने निर्देशित गरेको थियो । तत्कालिन गाविस तथा नगरपालिकाको सन्दर्भमा दशौँ आवधिक योजनाले वस्तुगत विवरण तयार गर्नुपर्ने कुरालाई उठान गरेको थियो । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ र तत्सम्बन्धी नियमावली लागू भएपछि तत्कालिन स्थानीय निकायमा वस्तुगत विवरण तयारी नियमित रूपमा अगाडी बढेको थियो ।

वर्तमान सन्दर्भमा नेपाल सरकारले गाउँ तथा नगर क्षेत्रको समग्र वस्तुस्थिति झल्किने वस्तुगत विवरणको ढाँचा तयार गरी उपलब्ध गराइ यथासक्य छिटो तयार गर्न पत्राचार गरेको छ । गाउँपालिकाको नेतृत्वमा यसरी तयार हुने वस्तुगत विवरणले स्थानीय तहमा तर्जुमा हुने योजनाका लागि सूचनाको आधार तयार गर्न महत्वपूर्ण हुनेछ । उपलब्ध कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थाका साथसाथै सरोकारवालासँगको परामर्श र विगतका सफल अभ्यासको आधारमा

तयार गरिएको वस्तुगत विवरणले गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, आन्तरिक स्रोत परिचालन तथा योजनावद्ध विकासमा टेवा पुऱ्याउने छ ।

१.२ उद्देश्य

गाउँपालिकाका क्षेत्रको विकासको विद्यमान अवस्था, संभावना र स्रोतको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना व्यवस्थापन गर्न गाउँपालिकाकाको समग्र स्थिति भत्किने वस्तुगत विवरण तयार गर्नु यस वस्तुगत विवरणको प्रमुख उद्देश्य हो । यसका विशेष उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन्:

- गाउँपालिकाको जनसांख्यिक, भू-जैविक, भौतिक, मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत क्षेत्रको विषयगत र वस्तुगत स्थिति चित्रण हुने गरी वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार गर्ने ।
- गाउँपालिका, विषयगत कार्यालय/शाखा, संघ/संस्थाको विवरण, अध्ययन, सर्वेक्षण तथा प्रगति प्रतिवेदनबाट प्राप्त आधारभूत तथा संस्थागत तथ्याङ्क एकीकृत र विश्लेषण गरी विषयगत रूपमा गाउँको एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार गर्ने ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, स्थानीय राजस्वको आधार र दर निर्धारण र विकास निर्माण कार्यका लागि आवश्यक वस्तुगत तथा विषयगत सूचना उपलब्ध गराउने ।
- गाउँपालिकाको वार्षिक, एकीकृत, आवधिक/रणनीतिक तथा गुरुयोजना र विषयगत योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र खण्डीकृत सूचना विवरण उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू

गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयारी कार्यलाई चरणबद्ध र व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न देहाय अनुसारका कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू रहेका छन् ।

क. नेपालको संविधान: नेपालको संविधानअनुसार स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची ८ को क्रम संख्या नम्बर ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरिएको छ ।

ख. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन: नेपाल सरकारले नेपालको संविधानको अनुसूची ५, ६, ७, ८ र ९ मा उल्लेखित संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकार सूचीको कार्य विस्तृतीकरण सम्बन्धी प्रतिवेदनमा स्थानीय तहको अधिकारलाई थप व्याख्या गरेको छ । जस अनुसार स्थानीय तहको तथ्यांकीय अभिलेख व्यवस्थापन र स्थानीय तहका संभाव्य प्राकृतिक श्रोत र साधनको अभिलेख (प्रोफाइल) तयार गर्ने कुरालाई उल्लेख गरिएको छ ।

ग. स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४: नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार बिचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्दै जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न र स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सृद्ध गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकार संचालन गर्न स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लागू भएको छ । यो ऐन मिति २०७४ साल असोज २९ गते प्रमाणीकरण भई कार्यान्वयनमा रहेको छ । यस ऐनको परिच्छेद-३ को दफा ११ को च मा स्थानीय तथ्याङ्क र अभिलेख सङ्कलन र ङ ले स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन गर्नुपर्ने भनेको छ भने दफा १२ मा वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को ख मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण निजी घर तथा घर परिवारको लगत राख्ने देखि ऐतिहासिक, पुरातात्विक, सांस्कृतिक तथा धार्मिक सम्पदा, प्राचीन स्मारक जस्ता सार्वजनिक सम्पत्तिको तथ्याङ्क व्यवस्थापन गर्नुपर्ने विषय उल्लेख गरेको छ ।

घ. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा कार्यविधि, २०७४: यस कार्यविधिको दफा १ मा “प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामुलक प्रक्रियाबाट नतिजामुलक ढंगले बनाउनु पर्ने र योजना र बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानिय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथसा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी वस्तुस्थिति विवरण (Profile) तयार गर्नु पर्ने छ” भनि प्रष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको छ ।

१.४ तयारीका चरण

नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको गाउँ/नगरपालिका वस्तुगत विवरण ढाँचा, विगतका सिकाई, सम्बन्धि विषय विज्ञका सुझाव र गाउँपालिकाका सरोकारवालासँगको सहमति अनुसार वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ। वस्तुगत विवरण तयारीमा देहाय बमोजिम चरण र प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ।

१.४.१ गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधि र प्रक्रिया निर्धारण

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तयारी स्तरीय ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधिलाई गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी निर्धारण ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र कार्यविधि बमोजिम गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गर्ने निर्णय भई उपलब्ध गाउँपालिका वस्तुगत विवरणको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा कार्यविधिका अतिरिक्त गाउँपालिकाको स्थानीय परिवेश, विशिष्टता अनुसार गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ www.mofaga.gov.np वा अनुसूची १ र २ मा हेर्नु होला)।

१.४.२ गाउँपालिका स्तरीय अभिमुखिकरण तथा सहमति निर्माण

गाउँपालिका वस्तुगत विवरण तयारीका लागि विद्यमान कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था अनुसार जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गत विश्व खाद्य कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोगमा गाउँ कार्यपालिका सदस्यहरु र गाउँ विकास सरोकारवालाहरुको सहभागितामा बारागढी गाउँ कार्यपालिकाले मिति २०७४ चैत्र ६ देखि ८ गते सम्म तीन दिने क्षमता विकास तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरेको थियो। उक्त कार्यक्रम अन्तर्गत गाउँ वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, महत्त्व र उपयोगको विषयमा अभिमुखिकरण भई तथ्यांक संकलन तथा श्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी सहमती भई बारागढी गाउँपालिकाको नेतृत्वमा यो गाउँ वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ।

१.४.३ तथ्यांक संकलन

वस्तुगत विवरण तयारीका लागि मुख्य गरेर प्राथमिक र द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलन गरिएको छ। प्राथमिक श्रोतमा पारिवारिक विवरण संकलन तथा सहभागितामूलक छलफलबाट अन्य विवरण संकलन गर्ने फारमहरु प्रयोग गरिएको थियो। द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलनका लागि संस्थागत सर्वेक्षण फारम उपयोग गरियो। तथ्यांक संकलनका लागि प्रयोग गरिएका पारिवारिक विवरण सर्वेक्षण फारम **अनुसूची १**, संस्थागत विवरण संकलन फारम **अनुसूची २** प्रस्तुत गरिएको छ। संस्थागत तथ्याङ्कको प्रमुख श्रोतहरुमा गाउँ कार्यपालिका कार्यालय, जिल्लास्थित विषयगत तथा डिभिजन कार्यालय, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरु, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, गैसस र समुदायमा आधारित संस्था, बैंक तथा वित्तिय संस्था र उक्त कार्यालय, निकाय र संस्थाको अभिलेख तथा प्रतिवेदन र अनुसन्धानमूलक दस्तावेजहरु प्रमुख रुपमा रहेका छन्। निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीय सहजकर्ता तथा गणकहरु परिचालन गरी उपलब्ध सर्वेक्षण विधि तथा तत्सम्बन्धी औजार बमोजिम तथ्याङ्क संकलन गरियो।

त्यसरी नै श्रोत नक्शा तयारीको लागि स्थानीयस्तरमा छनौट गरिएका सहजकर्ताहरुलाई तालिम दिई वडा समितिका पदाधिकारीहरु र अन्य वृद्धिजिविहरुको सहभागितामा Google earthबाट बाटो, सेवा केन्द्रहरु, पोखरी, ताल र बाढी कटान क्षेत्र जस्ता श्रोतहरुको नक्शांकन तथा आवश्यक तथ्यांक संकलन गरिएको थियो।

१.४.४ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र श्रोत नक्शा तयारी

प्राप्त तथ्याङ्कलाई सूचनाको आवश्यकता अनुसार तथ्याङ्कशास्त्रीय विधि अनुसार Database management तथा IT विज्ञहरुद्वारा विश्लेषण गरियो। यसलाई <https://afp.robuststaging.biz> मा Log in गरि हेर्न सकिने बनाईएको छ। यसमा विषय क्षेत्रगत, वडागत र सामाजिक संरचनागत (लैंगिक र जातीगत) अनुसार विश्लेषण गरिएको छ। यसैगरी जिल्लागत रुपमा मात्र प्रतिवेदन वा अभिलेखबाट प्राप्त तथ्यांकलाई गाउँपालिकाको प्रतिनिधित्व हुने वा

सामान्यकरण गर्न मिल्ने हदसम्म सोही अनुसार हुने गरी उल्लेख गरिएको छ । विश्लेषणबाट प्राप्त सूचनाहरू मध्ये भौगोलिक, भौतिक, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक विवरणलाई भौगोलिक सूचना प्रणालीमा आधारित स्रोत नक्शा तयार गरियो ।

१.४.५ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयारी

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गाउँ वस्तुगत विवरणको ढाँचा, गाउँ कार्यपालिका र सरोकारसँगको छलफल र निस्कर्ष बमोजिम गाउँ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयार गरियो । मस्यौदा तयार गर्दा उपलब्ध ढाँचामा स्थानीय परिवेश र विशिष्टता, विषय तथा सूचना र विवरणलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ । मस्यौदामा संभव भएसम्मका सूचनालाई स्रोत नक्शाको रूपमा जिआईइस नक्शामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.४.६ वस्तुगत विवरण सुभाब संकलन

स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण कार्यविधिमा उल्लेखित स्तरीय ढाँचा बमोजिम तयार गाउँ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा प्रस्तुत तथा छलफल गरी सुभाब प्राप्त गर्न गाउँपालिका स्तरीय प्रमाणीकरण कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरिनेछ । कार्यशालामा विषयगत रूपमा मस्यौदा वस्तुगत विवरणको सूचना तथा विवरण प्रस्तुत गरी विषयगत समूह तथा वृहत समूह छलफलमा सुभाब संकलन गर्नुका साथै वस्तुगत विवरणलाई औपचारिक रूपमा अनुमोदन गरी प्रस्तुत सूचना तथा विवरणलाई गाउँपालिकाको आधाररेखा सूचनाको रूपमा लिई योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा विकासका उपलब्धीको लेखाजोखाको लागि प्रयोग गर्ने प्रतिबद्धता गरी यसैगरी मस्यौदा विवरणमा वडा समिति र शाखा तथा इकाई र जिल्ला समन्वय समिति (जिसस)र सहयोगी निकायहरूलाई उपलब्ध गराई सुभाब संकलन गरिनेछ ।

१.४.७ गाउँ वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

गाउँ वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त राय तथा सुभाब, जिसस, विषयगत शाखा, वडा समिति र सहयोगी निकायबाट समेत प्राप्त सुभाबलाई समावेश गरी गाउँ वस्तुगत विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरियो ।

१.५ सीमा

गाउँ वस्तुगत विवरणलाई नेपाल सरकारद्वारा जारी ढाँचा तथा विगतमा सफल अनुभव बमोजिम तयार गरिएको छ । विवरणमा यथासक्य बढी सूचना समाविष्ट हुने गरी तयारी गर्ने अभ्यास भएता पनि स्थानीय शासन संचालनको शुरुवाती अवस्था भएको हुँदा कानूनी, नीतिगत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी व्यवहारिक कठिनाईहरू आइपर्थ्यो । सोको बाबजुद सम्बन्धित सबैको प्रयासबाट गाउँ वस्तुगत विवरण तयारी कार्य पुरा गरिएको छ । प्रस्तुत तथ्यांकलाई संभव भएसम्म वडागत र सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र विषयगत रूपमा एकीकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ । नवगठित गाउँपालिकामा सीमित कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था, स्रोतसाधनको बाबजुद पहिलो प्रयासको रूपमा तयार गरिएको यस वस्तुगत विवरण आगामी दिनमा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै लगिनेछ ।

परिच्छेद-२: गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था

बारा जिल्लामा अवस्थित बारागढी गाउँपालिका प्रदेश नं. २ अन्तरगतको मिश्रित विशेषता बोकेको गाउँपालिका हो । साविक सुखी पथरा, भवानीपुर, पिपरा वस्तपुर, खोपवा, विशुनपुरवा, गढहलका सवै वडाहरु तथा शिहास्रीका ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९ वडाहरु मिलेर बनेको यो गाउँपालिका ३९.२९ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस परिच्छेदमा यहाँको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण, राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता र विकासका संभावनाहरुलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

बारागढी गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले २६ डिग्री ५७ मिनेट १ सेकेण्ड देखि २७ डिग्री १ मिनेट ४४ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८५ डिग्री ५ मिनेट ३४ सेकेण्ड देखि ८५ डिग्री ११ मिनेट २२ सेकेण्ड पुर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ ।

यस गाउँपालिका बारा जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम देखि १४ कि.मी. पूर्वमा अवस्थित छ । ६ वटा वडाहरुमा विभाजित यस गाउँपालिकाको पूर्वमा रौतहट जिल्ला, पश्चिममा करैयामाई गाउँपालिका र महागढीमाई नगरपालिका, दक्षिणमा पचरौता नगरपालिका, आदर्श कोतवाल गाउँपालिका र उत्तरमा कोल्हवी नगरपालिकासँग सिमाना जोडिएको छ । जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ३.०९ प्रतिशत भुभाग ओगटने यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल ३९.२९ वर्ग कि.मी. रहेको छ । वडा अनुसार गाउँपालिकाको क्षेत्रफल तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं: १: गाउँपालिकाको वडागत क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	समावेश भएका गाविस	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)	प्रतिशत
१	पिप्राबसतपुर(९-१)	५५५.	१४.१३
२	विसुनपुरवा(९-१)	७७४.	१९.७०
३	खोपवा(९-१)	६९४.	१७.६६
४	पथरा(९-१)	८५.	२.१६
५	शिहासानी(९-३)	७९२.	२०.१६
६	गढहल(९-१)	२६४.	६.७२
जम्मा		३९२९.	१००.००

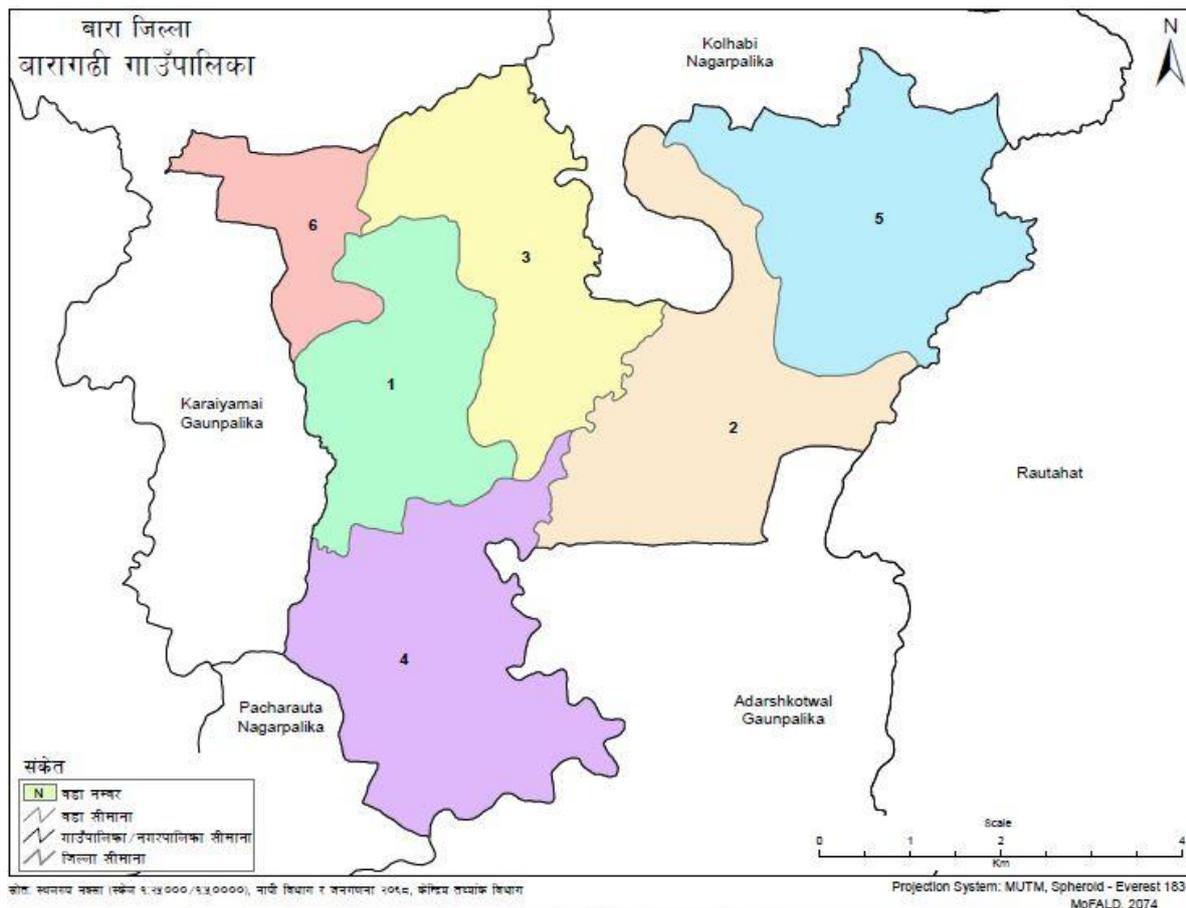
श्रोत: स्थानीय तह पुनसंरचना आयोग प्रतिवेदन, २०७४

२.२ राजनीतिक तथा ऐतिहासिक चिनारी

नवगठित बारागढी गाउँपालिकाको ऐतिहासिक, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक रूपले महत्वपूर्ण क्षेत्र हो । साविक सुखी पथरा, भवानीपुर, पिपरा वस्तपुर, खोपवा, विशुनपुरवा, गढहलका सवै वडाहरु तथा सिंहसनीको ३ देखि ९ सम्मका वडाहरु मिलाएर बारागढी गाउँपालिका बनेको छ ।

बारागढी गाउँपालिका प्रदेश नं. २ अन्तरगत बारा जिल्लामा अवस्थित रहेको छ । साविक ७ गाविसहरु मिलेर बनेको यस गाउँपालिकामा ६ वडाहरु रहेका छन् । बारा जिल्लामा विद्यमान २ उप महानगरपालिका, ५ नगरपालिका र ९ गाउँपालिका गरि १६ स्थानीय तह मध्ये बारागढी गाउँपालिका एक हो । गाउँपालिकाको कार्यालय साविकको वडा नं. ३ खोपवामा रहेको छ । जिल्ला भित्रको प्रतिनिधि सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि ४ निर्वाचन क्षेत्र मध्ये यो गाउँपालिका प्रतिनिधि सभाको लागि निर्वाचन क्षेत्र १ मा पर्दछ भने प्रदेश सभाको लागि वडा नं २, ३ र ५ निर्वाचन क्षेत्र १ को क र १, ४, र ६ भने निर्वाचन क्षेत्र १ को ख मा पर्दछ ।

नक्शा १: बारागढी गाउँपालिकाको राजनैतिक विभाजन

श्रोत: नापी विभाग तथा स्थानीय पुनःसंरचना प्रतिवेदन २०७४

२.३ धरातलीय अवस्था

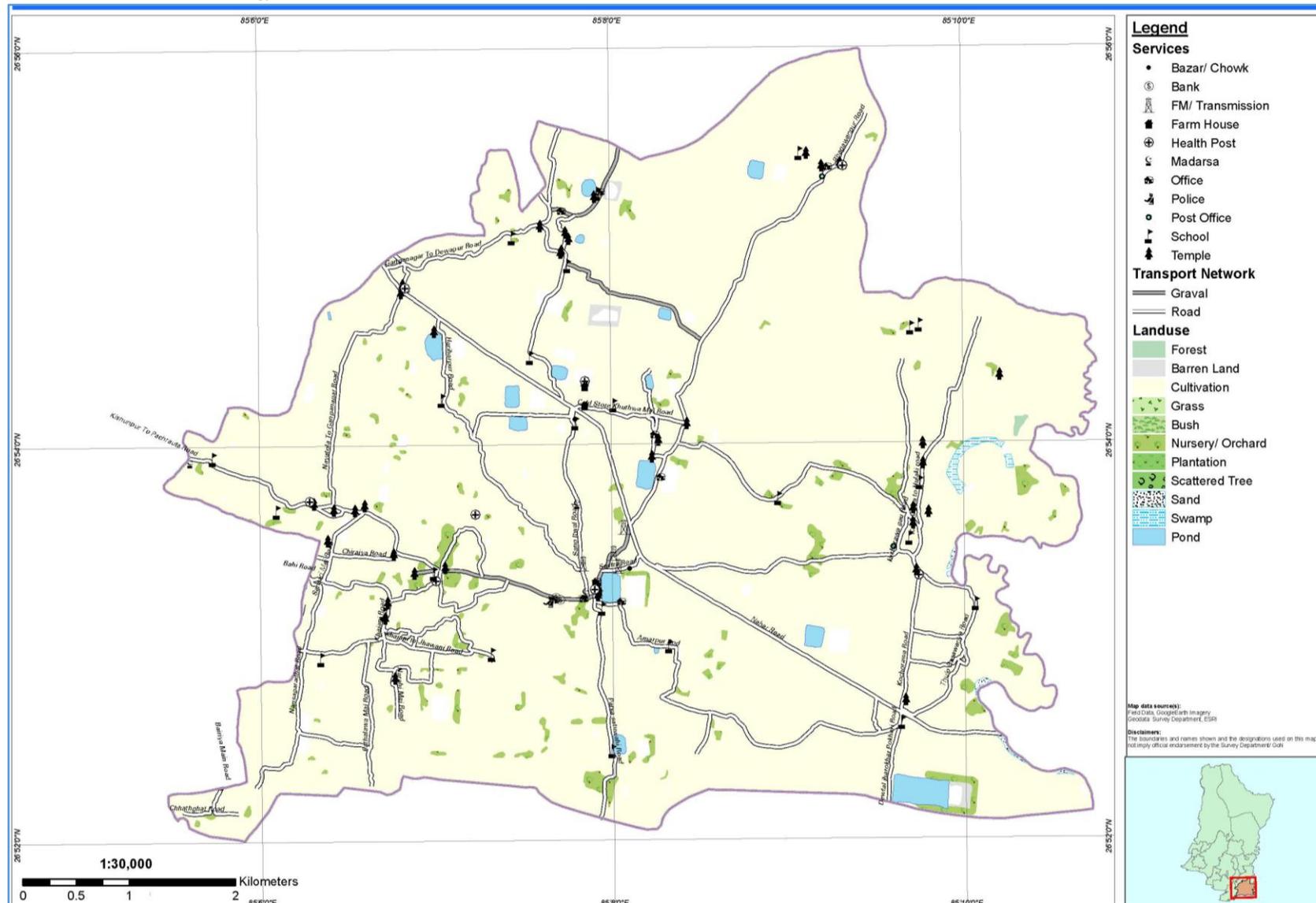
तराईको जिल्ला अन्तरगत रहेको यस क्षेत्रमा धरातलिय स्वरूपका हिसाबले अधिकांश क्षेत्रसमथर भूभागले ओगटेको छ । यस गाउँपालिकामा वसोवास योग्य क्षेत्र सहितको उर्वर खेतियोग्य जमिन रहेको छ । सामान्यतया: यस क्षेत्रमा बलौटे खालको माटो रहेको देखिन्छ । भु-उपयोगको विवरण तलको तालिका अनुसार रहेको छ ।

तालिका नं: २:भु-उपयोगको अवस्था

भूमिको प्रकार	क्षेत्रफल (बर्ग कि.मि.)	प्रतिशत
खाली जमिन	०.००	०.०१
खेतीयोग जमिन	३७.९८	९६.६६
भाडि बन	०.००	०.०१
घासे भूमि	०.००	०.०१
बगैँचा	०.०१	०.०३
नदी खोला	१.२७	३.२४
पोखरी ताल	०.००	०.०१
बगर	०.०२	०.०४
जम्मा	३९.२९	१००.००

श्रोत: LRMP 1996, नापी विभाग

नक्शा २.२: गाउँपालिकाको भू-उपयोगको स्थिति

श्रोत: LRMP 1996, नापी विभाग

२.४ साँस्कृतिक उत्कृष्टता

मिश्रित बसोवास रहेको यस गाउँपालिकामा मुख्य बोलिचालिको भाषा भोजपुरी रहेको छ । धार्मिक रुपमा हिन्दु धर्मात्मवीहरुको उच्च बाहुल्यता रहेको यो क्षेत्रमा मनाइने चाडपर्वहरुमा जनैपुर्णिमा, कृष्णजन्मअष्टमी, तिज, जितिया, दशै, तिहार, छठ, माघे संक्रान्ती, फागुपूर्णिमा (होली), चैते दशै/राम नवमी, समाचकवा आदि रहेका छन् । धार्मिक तथा भाषिक रुपमा करिव एकरुपता रहेको यो क्षेत्रमा चाडपर्वका समयमा गरिने विभिन्न क्रियाकलापहरुले यहाँको सामाजिक र साँस्कृतिक उत्कृष्टता झल्काउने गर्दछन् । भेषभुषाका रुपमा पुरुषहरुले मुख्य रुपमा धोति, पेन्ट, कुर्ता, दौरा, सुरुवाल, गम्छा, टोपी तथा कोट र महिलाले सारी, धोती, पेन्ट, कुर्ता सुरुवाल र पटुकी लगाउने गर्दछन् ।

२.५ ग्राहस्थ उत्पादन, मानव विकास सूचकांक र गरिवी

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०१४ तथा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८ मा बारा जिल्लाको सन्दर्भमा औल्याइएका तथ्यहरुलाई बारागढी गाउँपालिकाको हकमा पनि सामान्यीकरण गरिएको छ । नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ अनुसार बारा जिल्ला मानव विकास सूचकांकका दृष्टिकोणले ७५ जिल्लाहरु मध्ये ४८ औं स्थानमा पर्दछ । यस जिल्लाको मानव विकास सूचकांकको मान ०.४५७ रहेको छ । जसअनुसार औषत आयु ७०.५ वर्ष तथा प्रतिव्यक्ति आमदानी १४८० अमेरिकी डलर रहेको छ । राष्ट्रिय योजना आयोगको अनुसार यस जिल्लामा २९.१३ प्रतिशत गरिव रहेको देखिन्छ ।

परिच्छेद-३
जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको जनसांख्यिक अवस्थसँग सम्बन्धित वस्ती, घरधुरीको विवरण, जनसंख्या बनौट, संरचना तथा वितरण जस्ता विषयहरू समाविष्ट रहेका छन् ।

३.१ वस्ती र घरपरिवार विवरण

३.२ जनसंख्या वितरणको अवस्था

घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार यस गाउँपालिकाको कूल घरपरिवार र जनसंख्या क्रमश ४६६७ र २३९७१ रहेको छ । वडाअनुसार सबैभन्दा उच्च जनसंख्या वडा नं. २ मा ५३७२ रहेको छ भने सबै भन्दा न्यून वडा नं.६ मा रहेको छ । विवरण अनुसार औषत घरपरिवारको आकार ५.१४ र लैंगिक अनुपात १.२५ रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं: ४ जनसंख्या वितरणको अवस्था

वडा	घरधुरी	जनसंख्या			जम्मा	औषत घरपरिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
		पुरुष	महिला	अन्य			
१	७५६	२५४७	२२४१	१	४७८९	६.३३	१.१४
२	१०२७	२८९१	२४७१	१०	५३७२	५.२३	१.१७
३	११०३	२८९०	१६८३	१०	४५८३	४.१६	१.७२
४	६३५	२०४०	१८७२	१	३९१३	६.१६	१.०९
५	७५१	१८५९	१५७७	०	३४३६	४.५८	१.१८
६	३९५	१०६०	८१८	०	१८७८	४.७५	१.३०
जम्मा	४६६७	१३२८७	१०६६२	२२	२३९७१	५.१४	१.२५

स्रोत: केन्द्रिय तथ्यांक विभाग २०६८ तथा घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.३ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेरको आधारमा जनसंख्याको स्थिति हेर्दा उमेर समुह अनुसार पाँच वर्षमुनिको २८७८ जना र ७० वर्ष माथिको कूल ७०९ जना रहेको देखिन्छ । लैंगिकताका आधारमा विभिन्न उमेर समुह अनुसार यस सम्बन्धी अन्य विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं: ५ उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्याको विवरण

वडा नं.	उमेर समूह अनुसार जनसंख्या																	
	१ वर्ष भन्दा कम		१-५ वर्ष		६-१४ वर्ष		१५-१८ वर्ष		१९-२४ वर्ष		२५-४९ वर्ष		५०-५९ वर्ष		६०-६९ वर्ष		७० वर्ष भन्दा माथि	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१	३६	२५	२८५	२५४	४७४	३९१	२७२	१७४	८३१	७७६	२६३	२६२	१८०	१४१	१४३	१५०	६३	६८
२	८८	७८	३३४	२६०	५८४	५१५	२७३	२३०	८९९	७९०	३०१	२३७	१७१	१२३	१२४	१४०	११७	९८
३	२७	२६	२६२	१८२	४८७	३५५	२८२	१४१	१०६०	५८५	२३०	१४१	२९८	११८	१६८	१०३	७६	३२
४	३३	३६	२२३	१९३	३९१	३५९	१९७	१९६	६३२	५८८	२२२	२२४	१६५	१२८	९७	८७	८०	६१
५	१६	१२	१७३	१३८	३६५	३०६	१७५	१६२	६३६	५९०	२३६	१८६	१४२	९०	७६	६१	४०	३२
६	११	६	१००	८०	१७७	१४०	१०७	७१	३९८	३२२	११८	७८	८२	६०	४६	४०	२१	२१
जम्मा	२११	१८३	१३७७	११०७	२४७८	२०६६	१३०६	९७४	४४५६	३६५१	१३७०	११२८	१०३८	६६०	६५४	५८१	३९७	३१२
जम्मा (म+पु)	३९४	३६९	२७४४	२२०७	४५४४	३९७२	२२८०	११४५	८९१२	७२४१	२७४०	२२५६	१९९८	१२३४	१२१४	११९१	७०९	७०९

सबै उमेर समुहको गरि अन्य लिंगको जनसंख्या जम्मा २१ जना रहेको छ । स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

गाउँपालिका भित्र बोलिने मातृभाषाहरु मध्ये सबैभन्दा बढी भोजपुरी ९८.५७ प्रतिशत र दोश्रोमा हिन्दी ०.१५ प्रतिशत लेबोल्ने गरेको देखिन्छ भने १.११ प्रतिशतको भाषा खुलेको छैन । मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं: ६: मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या

वडा	मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या														
	नेपाली	मैथली	भोजपुरी	हिन्दी	उर्दु	बान्तवा	चाम्लिङ	लिम्बु	तामाङ	डोटेली	खस	झागड (उराउ)	अन्य	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	६	१	४७४८	५	०	०	०	०	१	०	०	०	०	२८	४७८९
२	०	१०	५१७५	१९	३	०	१	०	०	१	०	०	०	१६३	५३७२
३	०	०	४५५९	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१९	४५८३
४	८	०	३८८४	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१७	३९१३
५	०	६	३४०७	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२२	३४३६
६	१	२	१८५६	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१८	१८७८
जम्मा	१५	१९	२३६२९	३५	३	०	१	०	१	१	०	०	०	२६७	२३९७१
%	०.०६	०.०८	९८.५७	०.१५	०.०१	०.०	०.००	०.०	०.००	०	०	०.००	०	१.११	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

धार्मिक हिसाबले यस गाउँपालिका भित्र सबैभन्दा बढी हिन्दु धर्म मान्नेहरु २३२०२ जना वा ९६.७९ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसैगरी, मुस्लिम र बौद्ध धर्म मान्नेहरुको जनसंख्या क्रमशः ४४०, ११३, र १.८४, ०.४७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । धर्म अनुसारको जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं: ७: धर्म अनुसार जनसंख्या

वडा नम्बर	धर्म अनुसार जनसंख्या								उपलब्ध नभएको	जम्मा
	हिन्दु	बौद्ध	ईस्लाम	इसाई	किरात	जैन	अन्य			
१	४७१३	११	४७	१	०	१	०	१६	४७८९	
२	५१२८	८६	२०	०	०	०	१	१३७	५३७२	
३	४४१४	१०	१३९	१३	०	०	०	७	४५८३	
४	३७३६	६	१६०	०	०	१	०	१०	३९१३	
५	३४२१	०	०	०	०	०	०	१५	३४३६	
६	१७९०	०	७४	१	०	०	०	१३	१८७८	
जम्मा	२३२०२	११३	४४०	१५	०	२	१	१९८	२३९७१	
%	९६.७९	०.४७	१.८४	०.०६	०.००	०.०१	०.००	०.८३	१००.००	

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.६ जातजाति अनुसार जनसंख्या विवरण

जातजातिगत आधारमा जनसंख्यालाई हेर्दा सबैभन्दा धेरै तराई आदिवासी जनजातीको जनसंख्या १३६५३ र ५६.९६ प्रतिशत र सबैभन्दा न्यून पहाडी ब्राह्मण/क्षेत्री जातिको १६ जना वा ०.०७ प्रतिशत मात्र रहेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकाको जनसंख्यालाई जातजातिगत रूपमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं: ८: जातिगत आधारमा परिवार र जनसंख्या

वडा नम्बर	जातजाती अनुसार घरपरिवार विवरण										
	पहाडी वाम्हण/क्षेत्री	तराई वाम्हण/क्षेत्री	पहाडी आदीबासी/जनजाती	तराई आदीबासी/जनजाती	पहाडी दलित	तराई दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	तराई अन्य	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	५	१	०	२२३२	१४	११७२	६४	२६	१२६९	६	४७८९
२	३	५	२५	३७२८	२६	१४८४	२५	०	१	७५	५३७२
३	०	१	६	२३६९	३	१४८१	१४८	१	५७०	४	४५८३
४	७	१५	३	१९५३	५	१३१२	१७२	३	४४२	१	३९१३
५	०	४	२	२१३८	४	७३१	०	१	५५५	१	३४३६
६	१	१२	५	१२३३	४	४२४	७२	१	१२४	२	१८७८
जम्मा	१६	३८	४१	१३६५३	५६	६६०४	४८१	३२	२९६१	८९	२३९७१
प्रतिशत	०.०७	०.१६	०.१७	५६.९६	०.२३	२७.५५	२.०१	०.१३	१२.३५	०.३७	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.७ अपाङ्गताको आधारमा जनसंख्या

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न खालका अपाङ्गता भएका कूल ४७६ व्यक्तिहरु मध्ये सबैभन्दा उच्च मनोसामाजिक अपाङ्गता भएकाहरुको संख्या २५१ जना रहेको छ भने अन्यहरुमा शारीरिक अपाङ्गता, दृष्टि विहिन, सुस्त श्रवण, भकभके बोली भएका र बौद्धिक अपाङ्गताको संख्या क्रमशः १५३, २७, २१, ८ र १६ रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं: ९: अपाङ्गता भएका जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	अपाङ्गता किसिम अनुसार अपाङ्गता भएका जनसंख्या								
	अपाङ्गता नभएको	शारीरिक अपाङ्गता भएको	बौद्धिक अपाङ्गता भएको	दृष्टिविहिन (आखा नदेख्ने)	बहिरा (सुन्न र बोल्न नसक्ने)	स्वर बोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके)	मनोसामाजिक अपाङ्गता भएको	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४७२२	१८	३	४	०	३	०	३९	४७८९
२	५१२२	६०	५	७	४	०	०	१७४	५३७२
३	४५१८	२८	१	३	३	२	१	२७	४५८३
४	३४५५	२७	२	८	११	०	१	४०९	३९१३
५	२३३०	१५	०	२	०	३	२४९	८३७	३४३६
६	१८३२	५	५	३	३	०	०	३०	१८७८
जम्मा	२१९७९	१५३	१६	२७	२१	८	२५१	१५१६	२३९७१
%	९१.६९	०.६४	०.०७	०.११	०.०९	०.०३	१.०५	६.३२	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.९ लिंगका आधारमा घरमुलीको विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका घर परिवारहरुको लिंगको आधारमा हेर्दा धेरै जसो घरमा पुरुष घरमुली नै भएको पाइन्छ । यहाँका कूल ४६६७ घरपरिवार मध्ये ४३६३ घरपरिवार पुरुष घरमुली भएको देखिन्छ जुन कुल घरधुरीको भण्डै ९३.५ प्रतिशत हुन्छ । त्यसैगरी, महिला घरमुली भएका घर ३०४ रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरणलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं: १०: लिंगका आधारमा घरमुलीको विवरण

वडा नम्बर	घरधुरी		
	पुरुष घरमुली	महिला घरमुली	जम्मा
१	६६७	८९	७५६
२	९७८	४९	१०२७
३	१०५३	५०	११०३
४	५९२	४३	६३५
५	७०७	४४	७५१
६	३६६	२९	३९५
जम्मा	४३६३	३०४	४६६७

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

३.१० जात जाति अनुसार घरपरिवार संख्या

जातजातिगत आधारमा घर परिवार संख्यालाई हेर्दा सबैभन्दा धेरै तराइ आदीवासी जन जातिको २३८० घर परिवार र सबैभन्दा न्यून पहाडी ब्राम्हण/क्षेत्री जातिको ४ घर परिवार मात्र रहेको देखिन्छ । यस गाउँपालिकाको घरधुरीलाई जातजातिगत रूपमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं: ११: जात जाति अनुसार घरपरिवार संख्या

वडा नम्बर	जातीजाती अनुसार परिवार संख्या									
	पहाडीवाम्हण/क्षेत्री	तराई वाम्हण/क्षेत्री	पहाडी आदीवासी/जनजाती	तराई आदीवासी/जनजाती	पहाडी दलित	तराई दलित	मुस्लिम	पहाडी अन्य	तराई अन्य	जम्मा
१	२	०	०	३४६	२	१८८	७	२०	१९१	७५६
२	०	१	२	५२७	४	२३६	३	२५४	०	१०२७
३	०	१	३	५३३	१	३००	३३	५०	१८२	११०३
४	२	२	१	३००	१	२१८	२७	१७	६७	६३५
५	०	१	०	४३०	२	१७४	०	७	१३७	७५१
६	०	३	०	२४४	०	९६	१४	१८	२०	३९५
जम्मा	४	८	६	२३८०	१०	१२१२	८४	३६६	५९७	४६६७

श्रोत: वारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७४

३.११ बसोबास गरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या

गाउँपालिकाको कूल जनसंख्या मध्ये धेरै जसो गणना गरेकै ठाउँमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ । यहाँका कूल जनसंख्या २३९७१ मध्ये २१५८७ जना गणना गरेकै ठाउँमा बस्ने गरेको देखिन्छ । त्यसैगरि, स्वदेशमा अन्यत्र बसेकाको संख्या १६८७ जना, विदेशमा बसिरहेकाको संख्या ५६६ जना छन भने १३१ जनाको जनकारी उपलब्ध हुन सकेको छैन । यस सम्बन्धी विवरणलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं: १२: बसोबास गरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या

वडा नम्बर	बसोबास गरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या				
	गणना गरेकै ठाउँमा बसेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसेको	विदेशमा बसेको	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४०३३	५८५	१६१	१०	४७८९
२	४९१७	२३२	१३६	८७	५३७२
३	४२१३	२९३	६५	१२	४५८३
४	३४०६	४२०	८१	६	३९१३
५	३१५५	१५२	१२०	९	३४३६

वडा नम्बर	बसोबास गरेको स्थानको आधारमा जनसंख्या				
	गणना गरेको ठाउँमा बसेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसेको	बिदेशमा बसेको	उपलब्ध नभएको	जम्मा
६	१८६३	५	३	७	१८७८
जम्मा	२१५८७	१६८७	५६६	१३१	२३९७१

श्रोत: वारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७४

३.१२ बैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसंख्या

यस गाउँपालिकाको जनसंख्यालाई बैवाहिक आधारमा विश्लेषण गरी हेर्दा कूल जनसंख्या मध्ये धेरै जसो एकल विवाह गरेका छन् भने दोस्रोमा कम उमेरका छन् । विवाहयोग्य उमेर नपुगेको संख्या ५७८४ जना छन् भने ४३५१ अविवाहित छन् । विवाहितमा १२५६० जना एकल विवाह गरेका, १७६ जना बहु विवाह गरेका, ५९ जना पुन विवाह गरेका र १३३ जना विधवा/विदुर छन् । २७ जना सम्बन्ध विच्छेद गरेका छन् भने १० जना विवाहित तर अलग बसेका छन् । जम्मा ८७१ जनाको भने जानकारी उपलब्ध हुन सकेको छैन । वडा अनुसारको विस्तृत विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १३: बैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसंख्या

वडा नम्बर	वैवाहिक स्थिति अनुसार जनसंख्या									
	अविवाहित	एकल विवाह	बहुविवाह	पुनःविवाह	विधवा/विदुर	सम्बन्ध विच्छेद	विवाहित तर अलग बसेको	उमेर कम	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४५८	२५६७	२६	१०	२३	४	४	१६६१	३६	४७८९
२	१०७६	२६६०	३९	१४	३१	४	२	१३१२	२३४	५३७२
३	८८०	२६५८	६३	९	१४	१	२	८८३	७३	४५८३
४	८३२	१७९३	११	१२	२८	०	२	८३६	३९९	३९१३
५	७५५	१८२२	३५	८	३६	०	०	७२९	५१	३४३६
६	३५०	१०६०	२	६	१	१८	०	३६३	७८	१८७८
जम्मा	४३५१	१२५६०	१७६	५९	१३३	२७	१०	५७८४	८७१	२३९७१

श्रोत: वारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७४

३.१४ बसाई सराई सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको बसाइसराइको विवरण हेर्दा यस गाउँपालिकामा बाहिरबाट आउने भन्दा गाउँपालिकाबाट अन्यत्र जाने परिवारको संख्या भण्डै तिन गुणा बढी रहेको पाइन्छ । बसाई सराईको वडागत विश्लेषण गर्दा वडा नं. ४ बाहेक सबै जसो वडामा बसाइ सराइ छ । बाहिर जानेमा सबैभन्दा बढी वडा नं. ३ छ भने आउनेमा वडा नं. ५ रहेको छ ।

तालिका नं. १४: बसाई सराई अनुसारको परिवार विवरण

बसाईसराई	वडा नम्बर	१	२	३	४	५	६	जम्मा
	आएको	२	२	०	०	३	०	७
	गएको	०	३	८	०	२	७	२०

श्रोत: वारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७४

३.१५ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण(प्रत्येक वर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)

यस गाउँपालिकाको उल्लेखित अवधिको व्यक्तिगत घटना हेर्दा सबै वडामा गरी कूल १३४८ जना जन्मेका छन् भने मृत्यु हुनेको संख्या जम्मा १५९ जना छन् । मृत्यु हुने भन्दा जन्मने संख्या ८४७ प्रतिशत भन्दा बढी छन् । जसले यस गाउँपालिकाको जनसंख्या वृद्धिमा प्रभाव पारेको छ । जन्म र मृत्युको यो दर नेपालको औसत दर भन्दा उच्च हो । जन्म दर्ता नगरी नागरिकता नपाइने तथा विद्यालय भर्ना गर्दा पनि आवश्यक भएकोले सबैले जन्म दर्ता गर्ने तर मृत्यु दर्ता गर्न नआएको कारणले पनि यस्तो फरक आएको हुन सक्छ । सो अवधिमा कूल ३०५ वटा विवाहको घटना दर्ता भएका छन् भने सम्बन्ध विच्छेदको घटना भने वडा नं. ५ मा एउटा दर्ता भएको छ भने अरु वडामा छैन । वडा अनुसारको विवरण निम्न अनुसार रहेको छ ।

तालिका नं. १५: व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)
१	१७४	१५	६६	०
२	१५२५९	३७	३७	०
३	३१९	४१	४२	०
४	३६०	३४	१४	०
५	१३७	८	१०२	१
६	१९९	२४	४४	०
जम्मा	१३४८	१५९	३०५	१

श्रोत: बारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७४

३.१६ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण

नेपाल सरकारले सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपाङ्ग, बाल सुरक्षा तथा दलित वर्गलाई समावेश गर्दै आएको छ। यस अन्तर्गत यस गाउँपालिकाका जम्मा ९२७ जना ज्येष्ठ नागरिक, ५२७ जना एकल महिला, २९ जना पूर्ण अपाङ्ग, ४१ जना आसिक अपाङ्ग, तथा ४६० जना दलितले यो सुविधा लिएका छन् भने बाल सुरक्षा अनुदान कसैले पनि पाएका छैनन्। विस्तृत विवरणलाई तलको तालिकाले प्रस्ट पार्दछ।

तालिका नं. १६: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अनुसारको जनसंख्या विवरण (गत आ.व.को वार्षिक विवरण) रकम रु. हजारमा

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आसिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१	७४	६२	३२६४	१२०	१४४०	२	१	७२	३	७	७२	०	०	०	२२	३०	६२४
२	११०	७९	४५३६	७८	९३६	०	१	२४	०	२	१४४	०	०	०	२१	३५	६७८
३	८०	५८	३३१२	११९	१४२८	१	२	७२	१	१	१४४	०	०	०	५५	७१	१५२
४	९४	८९	४३९२	७१	८५२	२	१	७२	०	६	४३२	०	०	०	५२	५८	१३२०
५	६४	५७	२९०४	५९	७०८	०	७	१६८	०	१२	८६४	०	०	०	१९	१८	४४४
६	८३	७७	३८४०	८०	९६०	५	७	२८८	४	५	६४८०	०	०	०	३६	४३	९४८
जम्मा	५०५	४२२	२२२४८	५२७	६३२४	१०	१९	६९६	८	३३	८१३६	०	०	०	२०५	२५५	४१६६

श्रोत: बारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७४

परिच्छेद - ४
आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा गाउँपालिकाको पेशा, रोजगारी, कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तिय संस्था आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी विवरणलाई विविध शिर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१ प्रमुख पेशा अनुसारको जनसंख्या

यस गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने कूल जनसंख्यालाई पेशागत रूपमा वर्गीकरण गर्दा कृषि तथा पशुपालन, नोकरी व्यवसायी, गृहिणी विद्यार्थी, वैदेशिक रोजगार लगायतका पेशामा लागेका छन भने केही बेरोजगार पनि छन । पेशा अनुसारको जनसंख्या विस्तृत रूपमा तल उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. १७: प्रमुख पेशा अनुसारको जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	कृषि तथा पशुपालन	नोकरी जागिर	उद्योग व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिककार्य पत्रकारवकिल परामर्शठेक्का पुजारी)	बैदेशि करोज गारी	विद्यार्थी (अध्ययनरत)	गृहिणी	बेरोज गार	कमउ मेर	अन्य	उपलब्ध नभएको
१	८७२	११०	३९	१००९	९८	१६५	८५९	३८२	२२६	१००२	३	२४
२	५५०	१४९	२०७	७४८	६७	१९३	८३६	७३०	४५३	१२८७	७	१४५
३	४८४	४२	१६५	८४७	४९	१२९	६६४	१०६२	२६०	८६८	३	१०
४	४१२	८४	४३	५६३	१२	६८	५७३	८१७	७७	८२४	६१	३७९
५	२५२	५४	५४	९०६	२	७०	५९३	४८५	२५७	७००	२४	३९
६	२८७	५१	१७	३४०	३९	२५	२२७	२३२	२४५	३६५	८	४२
जम्मा	२८५७	४९०	५२५	४४१३	२६७	६५०	३७५२	३७०८	१५१८	५०४६	१०६	६३९

श्रोत: बारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७४

४.२ खाद्यान्न उपलब्धताको आधारमा परिवार संख्या

यस गाउँपालिकामा बसोबास गरिरहेका परिवार मध्ये ३७२ परिवार करिब १० प्रतिशतलाई ३ महिनामात्र खान पुग्ने ८५३ परिवार करिब १८ प्रतिशतलाई ४ देखि ६ महिनासम्म खान पुग्ने, १४०६ परिवार ३० प्रतिशतलाई ७ देखि ९ महिनासम्म खान पुग्ने र २०३६ परिवार ४४ पेटिसत परिवारलाई ९ महिना देखि एक वर्ष सम्म खान पुग्ने देखिन्छ । यस सम्बन्धी थप जानकारी तलको तालिकाबाट पाउन सकिन्छ ।

तालिका नं. १८: खाद्यान्न उपलब्धताको आधारमा परिवार संख्या

वडा नम्बर	खाद्यान्न उपलब्ध हुने/खान पुग्ने महिना अनुसार परिवार संख्या					
	३ महिना सम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिना देखि बर्ष दिन खान पुग्ने	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	६२	६९	१६९	४५६	०	७५६
२	५४	३१५	२९२	३६६	०	१०२७
३	४५	९६	५१६	४४६	०	११०३
४	२९	६५	१३०	४११	०	६३५
५	१२८	१७६	१९५	२५२	०	७५१
६	५४	१३२	१०४	१०५	०	३९५
जम्मा	३७२	८५३	१४०६	२०३६	०	४६६७
प्रतिशत	७.९७	१८.२८	३०.१३	४३.६३	०.००	१००

श्रोत: बारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७४

४.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

यस गाउँपालिकामा विभिन्न सीप तथा दक्षता भएका कूल १३७ जना छन जसमा महिला र पुरुष गरी १० जना कृषि तथा पशु विज्ञ, २४ जना इन्जिनियर, ६ जना वन विज्ञ, ७२ जना मेडिसिन, ८ जना खाद्य प्रशोधन, ३ जना वकिल, ५ जना

पत्रकार र ९ जना अन्य सीप भएका छन् । इन्जिनियर, वन विज्ञ, खाद्य प्रशोधन, वकिल, पत्रकार तथा अन्य सीप भएका मानव संसाधनमा सबै पुरुष मात्रै छन् । कृषि र पशु तथा मेडिसिनमा मात्रै महिलाहरु छन् । मेडिसिनमा पुरुष भन्दा महिलाको संख्या उच्च भए पनि समग्रमा महिलाको संख्या पुरुषको भन्दा धेरैले कम छन् ।

तालिका नं. १९: प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन																जम्मा
	कृषि र पशु		इन्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रशोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य		
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
१	०	०	०	४	०	०	३	३	०	०	०	१	०	२	०	०	१३
२	०	२	०	१०	०	१	३०	९	०	५	०	१	०	१	०	२	६१
३	०	०	०	१	०	१	३	१	०	०	०	०	०	०	०	०	६
४	०	०	०	३	०	०	३	१०	०	०	०	०	०	१	०	१	१८
५	१	३	०	१	०	१	१	५	०	०	०	१	०	०	०	१	१४
६	०	४	०	५	०	३	०	४	०	३	०	०	०	१	०	५	२५
जम्मा	१	९	०	२४	०	६	४०	३२	०	८	०	३	०	५	०	९	१३७

श्रोत: बारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७५

यसै गरी थप सीपमूलक तालिम लिएर सीप सिकेकामा सिलाइ बुनाइ, बुटक तथा पार्लर, इलेक्ट्रिकल्स तथा इलेक्ट्रोनिक्स, निर्माण सम्बन्धी, मेकानिक्स लगायत छन् जसको विस्तृत जानकारी तल उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २०: सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

वडा नम्बर	सिलाई,बुनाई,बुटिक,सृङ्गार,पार्लर आदि	सूचना तथा प्रविधि,ईलेक्ट्रिकल,ईलेक्ट्रनिक्स (कम्प्युटर,विद्युत,माेबाइल,रेडियाघडि मर्मत अदि)	निर्माण सम्बन्धी (राज मिस्त्रि,कार्पेन्ट्री अदी)	ईन्जिनियरिङ्ग, अटोमोबाइल र मेकानिक्स	कृषि सम्बन्धी (जेटी,जेटिए र खाद्य प्रशाेधन आदि)	जनस्वास्थ्य सम्बन्धी
१	६७	६	४९	२	०	१
२	३७	१	२	१	१२	१९
३	४	०	०	१	२	१५
४	३९	७	३	०	६	६
५	८	३	५	०	२	१
६	५	१	०	१	५	२
जम्मा	१६०	१८	५९	५	२७	४४

श्रोत: बारागढी गाउँपालिका, वस्तुगत विवरण सर्वेक्षण २०७५

४.२ रोजगारी

४.२.१ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको विवरण

बारागढी गाउँपालिकाबाट विभिन्न उद्देश्यले घरबाहिर विदेश रहेकाहरुको संख्या पनि उल्लेख्य रहेको छ । गाउँपालिकामा जम्मा ४६६७घरपरिवार रहेकोमा १२०७ जना विदेशमा रहेको पाइएको छ । यस गाउँपालिकाबाट विदेशिएका १२०७ जना मध्येमा सबै भन्दा धेरै खाडी मूलक तथा मलेशिया गएका छन् भने दोस्रोमा भारतमा गएका छन् । अन्य देशहरुमा जाने संख्या थारै रहेको छ । जुन भारत तथा खाडी मलेशिया जाने कामदारको संख्याको दाजोमा अत्यन्तै न्यून हो । खाडी मूलकहरुमा इरान, ओमन, दुवई, साउदी अरब, कतार, कुवेत, इराक, वहराइन आदी छन् । तलको तालिकामा विदेशमा रहेकाका वडागत विवरण दिइएको छ ।

तालिका नं. २१: वैदेशिक रोजगारिमा रहेकाको विवरण

वडा नं.	वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको संख्या					
	भारत	खाडीमुलुक तथा मलेसिया	युरोप, अमेरिका, अष्ट्रेलिया	जापान वा कोरिया	अन्य देश	जम्मा
१	१००	१५०	१५	०	२	२६७
२	५०	३०	०	०	२	८२
३	४०	४०	०	०	३	८३
४	१५	२०	०	०	४	३९
५	७०	४५०	०	०	२	५२२
६	१२	२००	०	०	२	२१४
जम्मा	२८७	८९०	१५	०	१५	१२०७

नोट: खाडी मुलुकहरूमा इरान, ओमन, दुबई, साउदी अरब, कतार, कुवेत, इराक, वहराइन

४.२.२ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा पनि सुकुम्बासी परिवारहरू रहेको पाइन्छ । यस गाउँपालिकामा कूल ७०५ घर परिवार सुकुम्बासी रहेका छन् । यसमा पनि वडा नं.३ मा सबै भन्दा बढी ३०० परिवार छन् भने वडा नं. २ मा २०० घरधुरी र वडा नं. ४ मा १०० परिवार तथा अन्य वडामा समेत सुकुम्बासू रहेका छन् । सुकुम्बासी परिवारले गाउँपालिका भित्र भएको सार्वजनिक जग्गा, नेपाल सरकारको ऐलानी जग्गा कब्जा गरी भोगचलन गर्दै आएका छन् । सुकुम्बासीहरूको विस्तृत विवरण तथा बसोबास गरिरहेको स्थान यस प्रकार छ ।

तालिका नं. २२: सुकुम्बासी सम्बन्धीविवरण

वडा नं.	घरपरिवार संख्या	सुकुम्बासी बसोबास रहेको प्रमुख स्थान अनुसार सुकुम्बासी परिवार
१	५०	सरकारी ऐलानी जमिनमा (बसतपुर, बुधगाई, भवानीपुर)
२	२००	बिसुनपुरा सडकको ऐलानी जग्गामा
३	३०	खोपवाको सरकारी ऐलानी जमिनमा
४	१००	सरकारी ऐलानी जमिनमा (नयाकाटोला, पथरा, पोखरीया, सुखिटोल)
५	३००	नेपाल सरकारको ऐलानि जमिनमा (सिंहासनी, बैरिया, चनवन्त पथरा)
६	२५	गडहल गाउँकै छेउछाउमा
जम्मा	७०५	

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.३ कृषि तथा पशु विकास

यस खण्डमा कृषि तथा पशु विकाससँग सम्बन्धित जानकारीहरू समावेश गरिएका छन् ।

४.३.१ सिंचाइ सुविधासम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको केही क्षेत्रमा खेतीपातीको लागि सिंचाइको उपलब्धता रहेको छ । यहाँको मुख्य सिंचाइको स्रोत भनेको नहर तथा कुलो हो । केही नहर तथा कुलोबाट वर्षे भरी सिंचाइको सुविधा छ भने कही कुलोले मौसमी रुपमा मात्र सुविधा दिएको पाइन्छ । यस गाउँपालिकाको वडा नं. २ र ४ सिंचाइ सुविधाबाट बञ्चित रहेका छन् । यस गाउँपालिका को कूल ३९२९ हेक्टर खेतियोग्य जमिन मध्ये जम्मा ३९२२.५ हेक्टर जमिनमा मात्र सिंचाइ सुविधा छ, जुन ९९.८३ प्रतिशत हुन जान्छ ।

तालिका नं. २४: सिंचाइ सुविधासम्बन्धी विवरण

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम (सतह (कुलो/नहर), लिफ्टिङ्ग, बाँध, ट्युबेल/कोरिङ्ग, पोखरी वा अन्य)	सिंचाईको माध्यम (कुलो नहर, पाइप आदी)	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता (वर्षेभरी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई (कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			
बोधपालि	१	कुलो	कुलो	२ कि.मी	१	वर्षेभरी	८००	६००
	२	०	०	०	०	०	०	०

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम (सतह (कूलो/नहर), लिफ्टिङ्ग, बाँध, ट्युबेल/बोरिङ्ग, पोखरी वा अन्य)	सिंचाईको माध्यम (कूलो नहर, पाइप आदी)	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता (बर्षेभरी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई (कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			
जमुनि सिचाई	३	कूलो	कूलो	४ कि.मी	१	बर्षेभरी	५५.३	५००
जमुनि सिचाई	३	कूलो	कूलो	४ कि.मी	१	बर्षेभरी	५५.३	५००
गेरकाही सिचाई	३	कूलो	कूलो	४ कि.मी	१	बर्षेभरी	५५.३	५००
	४	०	०	०	०	०	०	०
छवहवत सिचाई	५	नहर	नहर	२ कि.मी.	१	बर्षेभरी	३१८	३७०
लौपत्ती सिचाई	५	कूलो	कूलो	४ कि.मी	१	बर्षेभरी	१००	१५५
छोवघट्टा सिचाई	५	कूलो	कूलो	२ कि.मी.	१	मौसमी	२३३५	६००
तियर नदी बाँध सिचाई	६	कूलो	कूलो	४ कि.मी.	१	बर्षेभरी	२०३	६५०
जम्मा							३९२२.५	

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.४ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाको केही वडामा व्यवसायिक रूपमा पशुपालन गरेका पाइन्छ। मुख्य पशुपालन (कृषि फार्म) मा कुखुरा पालन (पोल्ट्री व्यवसाय) अगाडि रहको छ। कुखुरा पालन गर्ने सबैले बोइलर जातको कुखुरा मात्र पालेका छन। जुन मासुका लागि मुख्य स्रोत हो। अन्य जातका कुखुरा पालन भने गरेको भेटिएन। कुखुराको अण्डाको लागि भने आयातमा निर्भर हुनु परेको छ। उल्लेखनिय रूपमा पोल्ट्री व्यवसाय गरेका भए पनि कुखुराको चल्ला उत्पादन गर्ने ट्याचरी व्यवसाय भने कसैले गरेका छैनन। सबै पोल्ट्रीले गाउँपालिका बाहिरबाट चल्ला ल्याउन बाध्य भएको पाइन्छ। यसै गरी दुग्ध व्यवसाय दोस्रोमा छ भने एउटा मात्र बाखा पालन फर्म छ। पशुपालनका अन्य व्यवसाय पाइदैन। व्यवसायिक फर्म सम्बन्धी विस्तृत विवरण तल उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २५: आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

पशुपालन फर्म (गाई, भैसी, बाखा, बंगुर र कुखुरा) को नाम	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
	१	पिप्रा बसतपुर	बोईलर कुखुरा	वटा	४००	किशोर प्र.चौधरी	०	२
हिमेश पोल्ट्री फार्म	१	पिप्रा बसतपुर	बोईलर कुखुरा	वटा	५५००	केशवर चौधरी	२	४
चौधरी पोल्ट्री फार्म	२	बिसुनपुरवा	बोईलर कुखुरा	वटा	९००	शैलेन्द्र कु.चौधरी	१	२
	२	बिसुनपुरवा	बोईलर कुखुरा	वटा	४५०	महेन्द्र चौधरी	०	२
नरी एकता ब्राखा पालन समुह	२	बिसुनपुरवा	ब्राखा	वटा		धनमाया		
नयाँ उदय गाई भैसी फार्म	२	बिसुनपुरवा	गाई भैसि	वटा	१५	उदय शंकर चौधरी	२	३
	३	खोपवा	बोईलर कुखुरा	वटा	६००	विक्रम चौधरी	०	३
जय माता पशुपालन फार्म	३	खोपवा	गाई/ भैसि	वटा	८	बिन्देश्वर मंडल	१	२
बाबु पोल्ट्री फार्म	५	सिहासानी	बोईलर कुखुरा	वटा	११००	लाल बाबु साह	१	३

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

तराइका जिल्लाहरुमा सार्वजनिक पोखरीका साथ साथै निजि पोखरी बनाइ व्यवसायिक रूपमा माछा पालन गर्ने गरिएको पाइन्छ। यस गाउँपालिकामा पनि प्रशस्त माछा पालन व्यवसायी रहेका छन। जसको विस्तृत विवरण तल उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २६: सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	बार्षिक आम्दानी (रु.)	गाउँ पालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
	१	छैन	०	०	०	०
रामजानकी मठ	२	१५ कठ्ठा	०	साधु / समाज	६०००००	०
मुरकी टोल	३	१ विघा	२३००	अनत मुखिया बिन	१००००००	०
पथरा टोल	४	२ विघा	२६००			०
	४	१ विघा	१३००			०
पथरा	५	१२ कठ्ठा	१२००	ने.रा.प्रा.वि पथरा	७०००००	०
हेगौलिया टोल	६	३ विघा १९ कठ्ठा	६०००	गाउँपालिका	२६७०००	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.६ औद्योगिक विकास (लघु, घरेलु, साना, मझौला, ठूला उद्योग, सरकारी, पब्लिक, नीजि र सहकारी)

४.६.१ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण (उद्योग तथा पर्यटन)

यस गाउँपालिकामा ठूला तथा मध्यम स्तरका उद्योगहरु, साना उद्योग एवं घरेलु तथा लघु उद्योग पनि छैनन् ।

४.६.२ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकाका सबै वडामा विद्युत मिल सञ्चालनमा रहेको छैन । सबै वडामा गरी कुल २७ वटा विद्युत मिल छन् भने वडा नं. २ मा २ वटा डिजेल मिल पनि छन् । सो बाहेक पानी घट्ट, चिस्थान केन्द्र, संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र र विक्रि केन्द्र वा कोशेली घर कुनै पनि छैनन् ।

तालिका नं. २७: घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्थान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी -मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोशेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
१	०	०	०	०	०	६	०	०	०	०
२	०	०	०	०	२	४	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	५	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	६	०	०	०	०
६	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०
जम्मा	०	०	०	०	०	२७	०	०	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.७ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफुल आदी)

यस गाउँपालिकामा सबै भन्दा धेरै किराना तथा खाद्यान्न व्यवसाय छन् । त्यस पछि अन्य व्यवसाय पर्दछन् । यहाँ भएका सबै व्यापार व्यवसाय एकल स्वामित्वमा सञ्चालन भएका छन् ।

तालिका नं. २८: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (* कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साभेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
राकेश किराना स्टोर	१	१	किराना पसल	सोनलाल प्र.साह (एकल)	रु ४००
प्रकाश गला भण्डार	१	१	व्यापारीक वस्तु	शत्रुघन प्र.थारु	रु.५००
राजु खाद्यान्न भण्डार	१	१	व्यापारीक वस्तु	श्याम बाबु प्र.साह	रु ४००.
सचिन जनरल स्टोर	१	१०	कपडा पसल	दिना नाथ साह कलवार	रु.२००
एम.एस ब्याग सप्लायर्स	१	१	व्यापारीक वस्तु	जगिया देवी कनुईन	रु.५००
न्यु चौधरी किराना स्टोर	१	१	किराना पसल	धिरज चौधरी	रु.२५०
श्रीराम स्टोर	२	१	व्यापारीक वस्तु	महेन्द्र प्र.साह	रु.८००
मनोज मिठा स्टोर	२	१	व्यापारीक वस्तु	भगवत प्र.तेली	रु.३५०
उदय किराना पसल	२	१	किराना पसल	उदय शंकर चौधरी	रु.३६०
नरेश खाद्यान्न भण्डार	२	१	व्यापारीक वस्तु	चन्द्रनरि थरुनी	रु.५००
श्याम मिक्सचर टम्प सेवा	२	१	व्यापारीक वस्तु	श्याम बाबु चौधरी	रु.४००

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (* कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
रमेश किराना भण्डार	२	१	व्यापारीक वस्तु	राम निवास साह तेली	रु.३००
शान्ति खाधान्न भण्डार	३	१	व्यापारीक वस्तु	दयाशंकर प्र.राम	रु.५००
अवध लाल गल्ला भण्डार	३	१	व्यापारीक वस्तु	अवध लाल साह कानु	रु.७००
सुरेश बैड पार्टी	३	१	व्यापारीक वस्तु	सुरेश राम	रु.५००
प्रतिउष कपडा पसल	३	१०	कपडा पसल	सरदा कुमारी चौधरी	रु.८००
चौधरी किराना पसल	३	१	किराना पसल	प्रमोद प्र.चौधरी	रु.७००
हरिशोम फेन्सी स्टोर	३	१०	फेन्सी स्टोर	वृज प्रसाद चौधरी	रु.२००
चौधरी किराना पसल	४	१	किराना पसल	जटा शंकर प्र.चौधरी	रु.२००
राम बाबु किराना स्टोर	५	१	व्यापारीक वस्तु	जल धारी साह	रु.४००
सागर कोल्ड ड्रिंक स्टोर	६	१	किराना पसल	धिरज कुमार पडित	रु.७००
पुष्पल जनरल स्टोर	६	१०	कपडा पसल	नेमि लाल साह	रु.५००
राहुल किराना पसल	६	१	किराना पसल	निर्मला देवी	रु.७००
भोला किराना पसल	६	१	किराना पसल	त्रिलोकी प्र.चौधरी	रु.६००
नरेश खाद्य भण्डार	६	१	व्यापारीक वस्तु	कृष्णा बैठा	रु.४००
रमेश किराना पसल	६	१	किराना पसल	असिया कुम्वैन	रु.६००
माँ भवानी रिपेरिङ सेन्टर	६	१	इलेक्ट्रिकल पसल	शत्रुघन प्रसाद साह	रु.७००

*व्यापार र व्यवसायको किसिम कोड: १. किराना वा व्यापारिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामग्री, ६. औषधी पसल वा क्लिनिक, ७. मर्मत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिकस पसल, ९. होटेल तथा रेष्टुरेण्ट, १०. कपडा तथा फेन्सी

४.८ धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा राम जानकी मन्दिर, माईस्थान मन्दिर, ब्रहम बाबा मन्दिर, ब्रहम स्थान मन्दिर, शिव मन्दिर, गम्भीरेश्वरनाथ मन्दिर जस्ता ऐतिहासिक सम्पदा स्थल छन भने अन्य कैयौ धार्मिक स्थलहरु रहेका छन । यहाँका मन्दिरहरुमा पुजाआजा तथा दर्शनका लागि भक्तजनहरु जाने गरेका छन । शिव पार्वति, राजेश्वरी माता मन्दिर, गोलेश्वर नाथ मन्दिर, राम जानकी मन्दिर, शिव मन्दिर, सुवेश्वर नाथ महादेव मन्दिर, पोखरिया, ब्रहम स्थान मन्दिर, शिव मन्दिर, गम्भीरेश्वरनाथ मन्दिर जस्ता मन्दिरहरुमा पर्यटकको आगमन हुने गरेको छ । यस्ता धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलको प्रचार प्रसार गरी पर्यटन विकासको माध्यमबाट गाउँपालिका तथा स्थानीयले आर्जन गर्न सक्ने सम्भावना देखिन्छ ।

तालिका नं. २९: धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीजि, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय अन्य)	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुगेको/नपुगेको)	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (कि.मी)			
शिव पार्वति	१	पुगेको	०	० कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	२५००
राजेश्वरी माता मन्दिर	१	पुगेको	०	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	६००
गोलेश्वर नाथ मन्दिर	१	पुगेको	०	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	३००
राम जानकी मन्दिर	२	पुगेको	१	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	१००
शिव मन्दिर	२	पुगेको	०	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	५०
सुवेश्वर नाथ महादेव	३	पुगेको	०	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक	१००
जानकी मन्दिर	३	पुगेको	०	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	६०
बौधि माई मन्दिर	४	पुगेको	०	२ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	४०
भोलेनाथ मन्दिर	४	पुगेको	०	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	५०
राधाकृष्ण मन्दिर	४	पुगेको	०	२ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	३०
राम जानकी मन्दिर	४	पुगेको	०	२ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	३००
माईस्थान मन्दिर	४	पुगेको	०	३ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	२०
ब्रहम बाबा मन्दिर	४	पुगेको	०	३ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	३०
ब्रहम स्थान मन्दिर	५	पुगेको	१	२ कि.मी.	सामुदायिक		५००

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीजि, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीयर अन्य)	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुगेको/नपुगेको)	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			
राम जानकी मन्दिर	५	पुगेको	०	२ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	३०
शिव मन्दिर	५	पुगेको	०	० कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	५००
गम्भीरेश्वरनाथ मन्दिर	६	पुगेको	०	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	२००
सुकनदाशको मठ	६	पुगेको	०	१ कि.मी.	सामुदायिक	धार्मिक ऐतिहासिक	५०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.९ होटल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका भित्र कुनै पनि आवासिय होटल, रिसोर्ट तथा होमस्टेहरु छैनन । पर्यटक वृद्धिका लागि यस्ता पूर्वाधारहरु को विकास गर्नु आवश्यक रहन्छ ।

४.१० कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

कृषि उपज तथा अन्य सामान खरिद विक्रीका लागि यस गाउँपालिका का तल उल्लेख गरेका स्थानहरुमा कृषि तथा हाट बजार सञ्चालन भएको पाइन्छ । हाट बजारमा नै कृषि उपजको खरिद विक्री हुने भएको हुँदा कृषि बजारको तुलनामा हाट बजारको संख्या धेरै छन । यहाँका सबै वडामा हाट बजार छन । यहाँ भएका हाट बजारमा मुख्य गरी खाद्यान्न, लता कपडा तथा तरकारी लगायतका दैनिक उपभोगका सामानको किनबेच भएको पाइन्छ ।

तालिका नं. ३०: कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
कृषि बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरु	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
थोक बजार		छैन				
खुद्रा बजार			पिप्रा बजार	१	बिहिवार / सोमवार	तरकारी ,कपडा दैनिक उपभोग्य सामग्री
गडहल बजार	६	तरकारी	दौर्वा बजार	२	आइतवार/बिहिवार	
			नयाका टोला बजार	३	मंगलवार/शुक्रवार	
			खोपवा बजार	३	मंगलवार/शुक्रवार	
			लडगडा चौक बजार	४	आइतवार/बुधवार	
			दवरा चौक बजार	५	मंगलवार/शुक्रवार	
			बजरंग बजार	६	मंगलवार/ शनीवार	

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.११ कृषि तथा पशुसेवासंग सम्बन्धित मानव संसाधन (संख्या)

यस गाउँपालिका भित्र कृषि तथा पशु सेवा सम्बन्धी केही संख्यामा मानव संसाधन रहेका छन । यस्ता मानव संसाधनमा ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ताको संख्या धेरै छ भने व्यवसायिक नर्सरी सञ्चालन भने एक जना पनि छैनन । यसै गरि अगुवा कृषक १३ जना छन भने जेटीए १ जना छन । ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताको र व्यवसायिक /अगुवा कृषकको संख्या धेरै भएका हुँदा पशुपालन व्यवसाय तथा कृषि बालीको व्यसायिकीकरण गर्न सहज हुने हुन्छ । पशु पंक्षी विरामी भएमा उपचार गर्ने मानिसको खोजी गर्न टाढा जानु नपर्ने हुन्छ । वडा अनुसार हेर्दा वडा नं. ३ मा कुनै पनि मानव संसाधन भेटिदैनन ।

तालिका नं. ३१: कृषि तथा पशु सेवा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी संचालक
१	२	०	२	०
२	५	०	५	०
३	०	०	०	०
४	०	०	१	०

५	५	१	२	०
६	१	०	४	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.१२ कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (संख्या)

यस गाउँपालिका भित्रका सबै वडामा कृषक समूह छन् । सबैभन्दा बढी ७ वटा समूह वडा नं.२ मा छन् । यी सबै कृषक समूहमा महिला भन्दा बढी पुरुष कै संख्या रहेको छ । यसै गरी यहाँका कृषकहरु कृषि सहकारीका पनि आबद्ध भएका छन् । वडा नं. ५ मा ९ वटा सहकारी संस्था छन् भने अन्य वडामा सो भन्दा कम छन् । यहा एग्रोभेट तथा विउ विजन केन्द्र उल्लेख्य भए पनि जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र तथा कोल्ड स्टोर भने एउटा पनि छैन । यसै गरी पशुपालन समूह र व्यवसायिक कृषि फर्ममा कोही मात्रमा संलग्न भएको पाइन्छ ।

तालिका नं. ३२: कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण

वडा नम्बर	कृषक समूह			पशुपालन समूह			व्यवसायिक कृषि फर्म			कृषि सहकारी			एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र संख्या	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर संख्या	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र संख्या
	समूह संख्या	सदस्य		समूह संख्या	सदस्य		फर्म संख्या	सदस्य		सहकारी संख्या	सदस्य				
		म	पु		म	पु		म	पु		म	पु			
१	४	७४	५५	१	१५	२०	२	०	०	३	२९	५६	३	०	०
२	७	९०	८२	२	२०	२४	१	९	१९	६	९६	८८	३	०	०
३	३	४०	४१	३	१५	१०	१	०	०	५	२२	१०९	३	०	०
४	२	११	२७	०	०	०	१	०	०	१	८	१७	२	०	०
५	५	५०	६२	०	०	०	०	०	०	९	१०८	१५४		०	०
६	२	०	२५	०	०	०	१	०	०	२	०	५५	०	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.१३ चौपाया तथा पशुपालन गर्ने परिवार संख्या

यस गाउँपालिका भित्रका कूल परिवार मध्ये १४३४ परिवारले मात्र चौपाया पालन गरेका छन् । जुन कुल घरधरीको ३०।७३ प्रतिशत मात्र हो । बाँकी ६९.२७ प्रतिशत घर परिवारले चौपाया तथा पशुपालन गरेका छैनन । वडा अनुसारको विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ३३: चौपाया तथा पशुपालन गर्ने परिवार संख्या

वडा नम्बर	चौपाया तथा पशुपंक्षी पालन गर्ने परिवार संख्या			
	पालन गर्ने	पालन नगर्ने परिवार	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	३८	७१८	०	७५६
२	६६६	३६१	०	१०२७
३	१८४	९१९	०	११०३
४	२३९	३९६	०	६३५
५	२७५	४७६	०	७५१
६	३२	३६३	०	३९५
जम्मा	१४३४	३२३३	०	४६६७

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.१४ पशुपंक्षी तथा पशुजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने परिवार संख्या

यस गाउँपालिका भित्रका कूल परिवार मध्ये जम्मा ४६ परिवारले मात्र पशुपंक्षी तथा पशुजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने गरेका छन् । जुन कुल घरधरीको ०.९९ प्रतिशत मात्र हो । बाँकी ९९ प्रतिशत भन्दा बढी घर परिवारले पशुपंक्षी तथा पशुजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने गरेका छैनन । वडा अनुसारको विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ३४: पशुपंक्षी तथा पशुजन्य उत्पादन र बिक्री गर्ने परिवार संख्या

वडा नम्बर	पशुपंक्षी तथा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने परिवार र बिक्री रकम		
	पशुपंक्षी तथा र पशुजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने परिवार	बिक्री नगर्ने परिवार	जम्मा

१		४		७५२	७५६
२		११		१०१६	१०२७
३		१		११०२	११०३
४		१५		६२०	६३५
५		१३		७३८	७५१
६		२		३९३	३९५
जम्मा		४६		४६२१	४६६७

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.१५ चौपाया तथा पशुपंक्षी उत्पादन विवरण

यस गाउँपालिका भित्रका परिवारले गाइ गोरु, रागा भैसी, कुखुरा हास लगायतका चौपाया तथा पशुपंक्षी पालन गरिरहेका छन् । तलको तालिकामा यसको विस्तृत विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३५: चौपाया तथा पशुपंक्षी र उत्पादन विवरण

वडा नं.	गाइ गोरु		भैसि रागा		याक चौरी		भेडा बाखा		अन्य		हास कुखुरा		
	संख्या	दुध (लि.)	संख्या	संख्या	संख्या	दुध,चिज (लि.)	संख्या	मासु (के.जि)	संख्या	मासु (के.जि)	संख्या	अण्डा (गोटा)	मासु (के.जि.)
१	३३	२७	१७	२९	०	०	०	०	६८	२००००	३६	२१४	३५०३
२	१२३	६३५	२२३	५६९	४	५	४	०	५९१	१३५००	२३०६	६५६६	११८३०
३	२०	२३	१३२	२३७	०	०	०	०	५६	८८०९	१९	११०	१५००
४	३९	२७	१०८	१११	१	०	१	०	१८८	३५५	३००	२७०५	११३
५	३८	६९	११३	१९१	०	०	०	०	३८६	३९	८४	४३२	३०६
६	१९	१५	७	७	०	०	०	०	११	२०३०००	०	०	०
जम्मा	२७२	७९६	६००	११४४	५	५	५	०	१३००	२४५७०३	२७४५	१००२७	१७२५२

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.१६ अन्न दलहन र तेलहन बालीको क्षेत्रफल, उत्पादन र विक्री विवरण

यस नगरपालिका भित्रका परिवारले अन्न दलहन र तेलहन बालीको उत्पादन र विक्री गरिरहेका छन् । तलको तालिकामा यसको विस्तृत विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३६: अन्न दलहन तेलहन, तरकारी, फलफुल र नगदे बालीबाट उत्पादन र विक्रिको विवरण

वडा नं.	अन्न बाली		दलहन बाली		तेलहन बाली		नगदे बाली		तरकारी		फलफुल	
	उत्पादन	विक्रि	उत्पादन	विक्रि	उत्पादन	विक्रि	उत्पादन	विक्रि	उत्पादन	विक्रि	उत्पादन	विक्रि
१	२४९६४०	१७११३७	१०७२१	७१५१	३९४३	१८५२	११२	१६७	२	७	२	०
२	१९३४१	८७०३	५१४	७२	१४७	५	०	०	५	२०	९	१२
३	१८२४०	८२०७	३	०	०	०	१२	५०५	५३	३९	२३	१७
४	४९४३३१	२९९९५७	२१३९४	७२८१	५६४०	१८४०	३६	२	८१७०	४७२९	२१६२	१८०
५	२६२७६	१८६८३	७३	१७	५	०	५०००	५०००	९	७	२	१
६	५७०५	६८३३	५२	१९	२	११	१२	५०००	५	४	०	०
जम्मा	८१३५३३	५१३५२०	३२७५७	१४५४०	९७३७	३७०८	५१७२	१०६७४	८२४४	४८०६	२१९८	२१०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.१७ वार्षिक आम्दानी अनुसारको परिवार संख्या

यस गाउँपालिकाका कूल ४६६७ परिवार मध्ये २५० परिवारको वार्षिक आम्दानी रु ५०,०००/- भन्दा पनि कम छ । जुन अत्यन्त न्यून हो । त्यसै गरी रु ५०० हजार (पाँच लाख) भन्दा बढी आम्दानी गर्ने परिवार संख्या ३६५ छ । थप विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३७: वार्षिक आम्दानी अनुसारको परिवार संख्या

वडा नम्बर	वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार संख्या					उपलब्ध नभएको	जम्मा
	५० हजार भन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजार भन्दा माथी		
१	१२	१९६	२०३	२३९	१०५	१	७५६
२	३९	२१६	२१२	१८९	५०	३२१	१०२७
३	३५	६१७	१५७	१३९	१२६	२९	११०३
४	८८	२९३	१२१	८६	३५	१२	६३५
५	१२	४१७	१९६	९७	२२	७	७५१
६	६४	१७३	७८	४५	२७	८	३९५
जम्मा	२५०	१९१२	९६७	७९५	३६५	३७८	४६६७

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

४.१८ वार्षिक खर्च अनुसारको परिवार संख्या

यस गाउँपालिकाका कूल ४६६७ परिवार मध्ये ३२० परिवारको वार्षिक खर्च रु ५०,०००/- भन्दा पनि कम छ । आम्दानी नै कम भएको कारण खर्च पनि कम भएको हो । त्यसै गरी रु ५०० हजार (पाँच लाख) भन्दा बढी खर्च गर्ने परिवार संख्या २१८ छ । थप विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ३८: वार्षिक खर्च अनुसारको परिवार संख्या

वडा नम्बर	वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार संख्या					उपलब्ध नभएको	जम्मा
	५० हजार भन्दा कम	(५०-१५०) हजार	(१५० - २५०) हजार	(२५०-५००) हजार	५०० हजार भन्दा माथी		
१	१७	२१६	२५१	१९८	६२	१२	७५६
२	३६	३१२	१८५	१२७	२९	३३८	१०२७
३	५३	६९२	१७३	६५	८८	३२	११०३
४	८०	३७५	११६	४९	९	६	६३५
५	७०	५१५	१११	२५	१४	१६	७५१
६	६४	९२	१७४	३८	१६	११	३९५
जम्मा	३२०	२२०२	१०१०	५०२	२१८	४१५	४६६७

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

परिच्छेद-५

सामाजिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा शिक्षा, स्वास्थ्य, कला, संस्कृति, लक्षित वर्ग, लैंगिकता, खानेपानी, सरसफाई जस्ता सामाजिक विषयहरूलाई देहाय बमोजिमका शिर्षकहरूमा प्राप्त तथ्य र तथ्याङ्कको आधारमा क्रमश प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास

यस शिर्षक अन्तरगत गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको शैक्षिक स्थितिको बारेमा उल्लेख गरिएको छ ।

५.१.१ हालको साक्षरताको अवस्था

गाउँपालिका क्षेत्रको साक्षरताको स्थिति हेर्दासाक्षरता ६२.२१ प्रतिशत र निरक्षरताको स्थिति ३७.७९ प्रतिशत रहेको छ । वडागत आधारमा यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३९: हालको साक्षरताको अवस्था

वडा नं.	साक्षर जनसंख्या		निरक्षर जनसंख्या		कुल जनसंख्या
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	
१	४७९४	६२.२८	२९०३	३७.७२	७६९७
२	५३७२	६४.०५	३०१५	३५.९५	८३८७
३	४५८३	६१.६५	२८५१	३८.३५	७४३४
४	३९३४	६२.४६	२३६४	३७.५४	६२९८
५	३७२७	६०.९५	२३८८	३९.०५	६११५
६	१८७८	६०.३१	१२३६	३९.६९	३११४
जम्मा	२४२८८	६२.२१	१४७५७	३७.७९	३९०४५

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.१.२ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण

गाउँपालिकाको शिक्षाको स्तर हेर्दा आधारभूत तहको शैक्षिक उपलब्धी हासिल गरेकाहरूको संख्या १७६६ जना रहेको देखिन्छ भने माध्यमिक तह पुरा गर्नेको संख्या २३७६, स्नातक तह पुरा गर्नेको संख्या ७१३ र स्नातकोत्तर तह पुरा गर्नेहरू १९२ जना र एमफिल वा सो भन्दा माथि ६३ जना रहेको पाईयो । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ४०: शैक्षिक स्तर अनुसारको वडागत जनसंख्या

वडा नम्बर	पूर्व प्रथामिक	आधारभूत तह	माध्यमिक तह	स्नातक तह	स्नाकोत्तर तह	एमफिल वा सो भन्दा माथि	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर	उपलब्ध नभएको
१	१८१५	१२६	८४९	८९	४४	१०	३२	१०९३	३५२	३५४	२५
२	१५११	३९७	४२५	३९४	३२	२४	२४५	२३५	१५००	४२२	१८७
३	९०७	३८५	२९१	९६	१३	८	६५	६८५	१६६०	४४२	३१
४	३०९	३७१	३८९	४८	७७	६	१६८	४३३	१२८५	२८१	५४६
५	४६१	३५९	३५०	७३	१६	०	१२५	५६०	११९८	११४	१८०
६	१०२	१२८	७२	१३	१०	१५	१४४	६७२	५०४	१८१	३७
जम्मा	५१०५	१७६६	२३७६	७१३	१९२	६३	७७९	३६७८	६४९९	१७९४	१००६

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

५.५.१ विद्यालयको भौतिक अवस्था

यस गाउँपालिका भित्र भएका सबै विद्यालय तथा बाल विकास केन्द्रको भवनहरु पक्की छन । त्यस्तै सबै विद्यालयमा चर्पीको सुविधा तथा स्वच्छ खानेपानी को व्यवस्था रहको छ । ने.रा प्रा.वि सिहासनी बाहेक कुनै पनि विद्यालयमा पुस्तकालय तथा अध्ययन केन्द्र छैन भने यहाका जनता मा.वि.बुधगाइ, ने.रा प्रा.वि सिहासनी, गम्भीरा मा.वि.गडहल, बाहेक अरु कुनै पनि विद्यालयमा कम्प्युटर समेतको प्रयोगशाला छैन । केही विद्यालयको कम्पाउण्ड पक्की पर्खालले घेरेको छ भने केही पक्की तर अधुरा छन । अधिकांशको भने कम्पाउण्ड छैन ।

तालिका नं. ४१: विद्यालयको भौतिक अवस्था विवरण

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ/छैन)	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेञ्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम (तारवार, कच्च, पक्की पर्खाल)	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ/छैन)
		फुट पक्की	फुट कच्चा	फुट पक्की	फुट कच्चा							
जनता मा.वि. बुधगाई	१	४	०	०	०	छैन	छ	५	-	पक्की	छ	छ
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	४	०	८	०	छैन	छैन	४	-	छैन	छ	छ
जनता प्रा.वि. पिप्रा बसतपुर	१	२	०	४	०	छैन	छैन	५	-	पक्की अधुरो	छ	छ
नथुनि प्रा.वि.दौर्वा	२	४	०	८	०	छैन	छैन	५	-	पक्की	छ	छ
ने.रा.प्रा.वि. विसुनपुरवा	२	४	०	९	०	छैन	छैन	४	-	पक्की	छ	छ
ने.रा.प्रा.वि.मलाही	२	२	०	४	०	छैन	छैन	४	-	पक्की	छ	छ
ने.रा.प्रा.वि.मुर्कि विर्ता खोपवा,सिपुरा	३	४	०	९	०	छैन	छैन	४	-	पक्की अधुरो	छ	छ
जनजागृती प्रा.वि.नयाका टोला	३	३	०	६	०	छैन	छैन	५	-	-	छ	छ
राम कबिर भगवान प्रा.वि. मुर्कि	३	३	०	६	०	छैन	छैन	४	-	-	छ	छ
ने.रा.प्रा.वि.खोपवा	३	२	०	४	०	छैन	छैन	५	-	-	छ	छ
उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	४	४	०	९	०	छैन	छैन	४	-	-	छ	छ
जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	४	२	०	४	०	छैन	छैन	४	-	-	छ	छ
ने.रा.नि.मा.वि. सिहासनी	५	३	०	११	०	छैन	छैन	५	१६९३.१६	-	छ	छ
ने.रा.प्रा.वि. सिहासनी	५	३	०	६	०	छ	छ	४	६७७.२६	पक्की	छ	छ
गम्भीरा मा.वि. गडहल	६	३	०	०	०	छैन	छ	४	-	-	छ	छ
ने.रा.प्रा.वि. गडहल	६	१	०	२	०	छैन	छैन	४	-	-	छ	छ

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.५.२ तहगत रुपमा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) तथा विद्यार्थी संख्या

यस गाउँपालिका भित्रका सबै विद्यालयहरु सामुदायिक छन । यहाका विद्यालयहरुमा पूर्व प्राथमिक देखि माध्यमिक तह सम्म पढाइ हुने गरेको छ । यस गाउँपालिका का सबै वडामा विद्यालय भएको कारण शिक्षामा सबैको पहुच पुगेको मान्न सकिन्छ तर माध्यमिक विद्यालय भने गाउँपालिका भरमा जम्मा २ वटा मात्र छन । माध्यमिक तहको अध्ययनको लागि घरबाट अलिक टाढा जानु पर्ने बाध्यता देखिन्छ । यहाको समष्टिगत विद्यार्थीको तथ्याङ्क हेर्दा छात्र भन्दा छात्राको संख्या बढी रहेको छ ।

तालिका नं. ४२: विद्यालयमा अध्ययन गरीरहेका तहगत छात्राछात्रहरुको विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	विद्यालयको किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
जनता मा.वि. बुधगाई	१	सामुदायिक	२५	१६	४१	३०६	२८५	५९१	१८०	९६	२७६	५९१	३९७	९०८
जनता प्रा.वि. पिप्रा बसतपुर	१	सामुदायिक	१९	२०	३९	१०५	११०	२१५	०	०	०	१२४	१३०	२५४
जनता प्रा.वि. पिप्रा बसतपुर	१	सामुदायिक	०	०	०	६६	५४	१२०	०	०	०	६६	५४	१२०
नथुनि प्रा.वि.दौर्वा	२	सामुदायिक	३०	२०	५०	१६५	१०३	२६८	०	०	०	१९५	१२३	३१८
ने.रा.प्रा.वि. बिसुनपूर्वा	२	सामुदायिक	३६	३०	६६	२१३	१०३	३१६	०	०	०	२४९	१३३	३८२
ने.रा.प्रा.वि. मलाही	२	सामुदायिक	१५	१५	३०	३२	५१	८३	०	०	०	४७	६६	११३
ने.रा.प्रा.वि. मुर्कि बिर्ता खोपवा	३	सामुदायिक	०	०	०	८७	९३	१८०	०	०	०	८७	९३	१८०
जनजागृती प्रा.वि. नयाका टोला	३	सामुदायिक	२६	२३	४९	९४	७६	१७०	०	०	०	१२०	९९	२१९
राम कबिर भगवान प्रा.वि.मुर्कि	३	सामुदायिक	४०	३०	७०	७९	८९	१६८	०	०	०	११९	११९	२३८
ने.रा.प्रा.वि. खोपवा	३	सामुदायिक	४४	६३	१०७	७९	६९	१४८	०	०	०	१२३	१३२	२५५
उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	४	सामुदायिक	३५	२५	६०	१०२	११०	२१२	०	०	०	१३७	१३५	२७२
जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	४	सामुदायिक	२०	१५	३५	४५	३४	७९	०	०	०	६५	४९	११४
ने.रा.नि.मा.वि. सिहासनी	५	सामुदायिक	०	०	०	२२९	२७४	५०३	०	०	०	२२९	२७४	५०३
ने.रा.प्रा.वि. सिहासनी	५	सामुदायिक	२३	२४	४७	१२८	७८	२०६	०	०	०	१५१	१०२	२५३
गम्भीरा मा.वि.गडहल	६	सामुदायिक	०	०	०	१८२	२३९	४२१	१०२	७५	१७७	२८४	३१४	५९८
ने.रा.प्रा.वि.गडहल	६	सामुदायिक	९	१६	२५	६६	५८	१२४	०	०	०	७५	७४	१४९
जम्मा			३२२	२९७	६१९	१९७८	१८२६	३८०४	२८२	१७१	४५३	२५८२	२२९४	४८७६

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.५.३ कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

यस गाउँपालिकामा उच्च शिक्षाको अध्ययन हुने एउटा पनि कलेज छैन। विद्यार्थीहरु उच्च शिक्षाको लागि अन्यत्र जानु पर्ने बाध्यता रहेको छ।

तालिका नं. ४३: कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

कलेज/क्याम्पसको नाम	वाडा नं.	संकाय	पढाई हुने तह	पढाई हुने प्रमुख विषयहरु	विद्यार्थी संख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
क. अप्रावधिक	१	छैन	छैन	छैन	०	०	०
१.	२	छैन	छैन	छैन	०	०	०
२.	३	छैन	छैन	छैन	०	०	०
	४	छैन	छैन	छैन	०	०	०
	५	छैन	छैन	छैन	०	०	०

कलेज/क्याम्पसको नाम	वाडा नं.	संकाय	पढाई हुने तह	पढाई हुने प्रमुख विषयहरु	विद्यार्थी संख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
	६	छैन	छैन	छैन	०	०	०
ख. प्राविधिक	१	छैन	छैन	छैन	०	०	०
१.	२	छैन	छैन	छैन	०	०	०
२.	३	छैन	छैन	छैन	०	०	०
	४	छैन	छैन	छैन	०	०	०
	५	छैन	छैन	छैन	०	०	०
	६	छैन	छैन	छैन	०	०	०
जम्मा		छैन	छैन	छैन	०	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.५.४ शिक्षक विवरण

यस गाउँपालिका भित्र भएका धेरै जसो विद्यालयमा स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक छन भने वडा नं. १ को जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर वडा नं. ३ को राम कविर भगवान प्रा.वि.मुर्कि ने.रा.प्रा.वि.खोपवा वडा नं. ४ को जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया, मा भने स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक छैनन । केही विद्यालयमा स्वीकृत दरबन्दी भन्दा कम शिक्षक कार्यरत रहेका छन ।

तालिका नं. ४४: शिक्षक विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा)	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
जनता मा.वि.बुधगाई	१	सामुदायिक	९	८	०	०	०	०	१	१
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	सामुदायिक	१	१	०	०	०	०	०	०
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
नथुनि प्रा.वि.दौर्वा	२	सामुदायिक	३	३	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.बिसुनपुरवा	२	सामुदायिक	४	४	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.मलाही	२	सामुदायिक	१	१	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.मुर्कि बिर्ता खोपवा	३	सामुदायिक	२	२	०	०	०	०	०	०
जनजागृती प्रा.वि. नयाका टोला	३	सामुदायिक	१	१	०	०	०	०	०	०
राम कविर भगवान प्रा.वि.मुर्कि	३	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.खोपवा	३	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	४	सामुदायिक	३	१	२	२	०	०	०	०
जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	४	सामुदायिक	०	०	०	०	०	०	०	०
ने.रा.नि.मा.वि.सिहासनी	५	सामुदायिक	३	२	१	१	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.सिहासनी	५	सामुदायिक	३	२	१	१	०	०	०	०
गम्भीरा मा.वि.गडहल	६	सामुदायिक	१३	१०	३	३	०	१	१	१
ने.रा.प्रा.वि.गडहल	६	सामुदायिक	१	१	०	०	०	१	१	१
जम्मा			४४	३६	७	७	०	२	३	३

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.५.५ आधारभूत तह पुरा गर्ने, छात्रवृत्ति र दिवाखाजा पाउने विद्यार्थीको विवरण

यहा भएका विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको उत्तीर्ण दर सन्तोषजनक मान्न सकिन्छ । यस्तै विद्यार्थीहरुले छात्रवृत्ति तथा अन्य सुविधा पाएका छन भने दिवा खाजाको व्यवस्था यहाका कुनै पनि विद्यालयमा छैन । कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी र विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी संख्या भने शुन्य छ ।

तालिका नं. ४६: आधारभूत तह पुरा गर्ने तथा छात्रवृत्ति र दिवाखाजा पाउने विद्यार्थीको विवरण

विद्यालयको नाम, स्थान र किसिम (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसार गुम्बा)	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		छात्रवृत्ती वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
जनता मा.वि.बुधगाई	१	५११	३९८	११५	४०५	०	०	०	०	०	०
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	१२४	१३०	५२	१२४	०	०	०	०	०	०
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	५४	८६	२५	६६	०	०	०	०	०	०
नथुनि प्रा.वि.दौर्वा	२	१२३	१९५	७५	१९५	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.विसुनपुरवा	२	१३३	२४९	६४	२००	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.मलाही	२	६६	४७	०	३२	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.मुर्कि बिर्ता खोपवा	३	९३	८७	७१	८७	०	०	०	०	०	०
जनजागृती प्रा.वि. नयाका टोला	३	९९	१२२	३५	११०	०	०	०	०	०	०
राम कविर भगवान प्रा.वि.मुर्कि	३	११९	११९	२०	८१	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.खोपवा	३	१३२	१२३	३४	८०	०	०	०	०	०	०
उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	४	१३५	१३७	३८	१०२	०	०	०	०	०	०
जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	४	४९	६५	४६	४५	०	०	०	०	०	०
ने.रा.नि.मा.वि.सिहासनी	५	२७४	२२९	८०	२२९	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.सिहासनी	५	१०२	१५१	३३	१२७	०	०	०	०	०	०
गम्भीरा मा.वि.गडहल	६	३१४	२८४	४७	२८४	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.गडहल	६	७४	७५	४०	६६	०	०	०	०	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.५.६ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण

शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी तलको तालिकामा भएका प्रावधान हेर्दा अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा, CBEGRA कार्यान्वयन, एकीकृत पाठ्यक्रम, इन्टरनेट सुविधा, छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी मध्ये सबै विद्यालयमा कुनै पनि कुरा भएको पाइदैन। हालको इन्टरनेटको युगमा गाउँपालिका भित्रका माध्यामिक विद्यालयमा पनि इन्टरनेट नहुदा सो सम्बन्धी पठन पाठनमा समस्या भएको पाइन्छ, जसको कारण शैक्षिक गुणस्तरमा बाधा पार्न सक्दछ।

तालिका नं. ४७: शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)
जनता मा.वि.बुधगाई	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
नथुनि प्रा.वि.दौर्वा	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
ने.रा.प्रा.वि.विसुनपुरवा	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
ने.रा.प्रा.वि.मलाही	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
ने.रा.प्रा.वि.मुर्कि बिर्ता खोपवा	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
जनजागृती प्रा.वि.नयाका टोला	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
राम कविर भगवान प्रा.वि.मुर्कि	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
ने.रा.प्रा.वि.खोपवा	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
ने.रा.नि.मा.वि.सिहासनी	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)
ने.रा प्रा.वि.सिहासनी	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
गम्भीरा मा.वि.गडहल	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
ने.रा प्रा.वि.गडहल	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.५.८ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

सबै विद्यालयमा विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन र बाल मैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग भएको छ । यस गा.पा. भित्रका कुनै विद्यालयमा विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक भएको पाइदैन । यस्तै यहाका कुनै पनि विद्यालयमा बाल क्लब गठन भएको छैन । बाल क्लब गठन भएमा विद्यार्थीहरु विच सिकने सिकाउने बातावरण बन्न जान्छ तथा बाल क्लब मार्फत समाजमा सामाजिक चेतना बढाउन सहयोग पुग्ने हुन्छ ।

तालिका नं. ४८: बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको/ नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/ नभएको)	बाल क्लब गठन (भएको/नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको/नभएको)
जनता मा.वि.बुधगाई	१	भएको	नभएको	नभएको	भएको
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	भएको	नभएको	नभएको	भएको
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	भएको	नभएको	नभएको	भएको
नथुनि प्रा.वि.दौर्वा	२	भएको	नभएको	नभएको	भएको
ने.रा.प्रा.वि.विसुनपुरवा	२	भएको	नभएको	नभएको	भएको
ने.रा.प्रा.वि.मलाही	२	भएको	नभएको	नभएको	भएको
ने.रा.प्रा.वि.मुर्कि बित्ता खोपवा	३	भएको	नभएको	नभएको	भएको
जनजागृती प्रा.वि.नयाका टोला	३	भएको	नभएको	नभएको	भएको
राम कविर भगवान प्रा.वि.मुर्कि	३	भएको	नभएको	नभएको	भएको
ने.रा.प्रा.वि.खोपवा	३	भएको	नभएको	नभएको	भएको
उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	४	भएको	नभएको	नभएको	भएको
जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	४	भएको	नभएको	नभएको	भएको
ने.रा.नि.मा.वि.सिहासनी	५	भएको	नभएको	नभएको	भएको
ने.रा प्रा.वि.सिहासनी	५	भएको	नभएको	नभएको	भएको
गम्भीरा मा.वि.गडहल	६	भएको	नभएको	नभएको	भएको
ने.रा प्रा.वि.गडहल	६	भएको	नभएको	नभएको	भएको

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.५.९ छात्रवृत्ती तथा लक्षित सुविधाको विवरण

यहाका विद्यार्थीहरु मध्ये दलित छात्रवृद्धि, अपाङ्ग तथा छात्रा विद्यार्थीले छात्रवृत्ति पाएका छन भने एक जनाले पनि विपन्न, जेहेन्दार र अन्य सुविधा पाएका छैनन । यस्तो सुविधा पाउनेमा छात्रको तुलनामा छात्राहरुको संख्या बढी छ ।

तालिका नं. ४९: छात्रवृत्ती तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
		दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
जनता मा.वि.बुधगाई	१	११५	८१	५	२	४०५	०	०	०	०	०	०
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	५३	५३	४	४	७५	०	०	०	०	०	०
जनता प्रा.वि.पिप्रा बसतपुर	१	२५	४२	१	१	२४	०	०	०	०	०	०
नथुनि प्रा.वि.दौर्वा	२	९०	१०२	२	२	९३	०	०	०	०	०	०

विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	बडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
		दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
ने.रा.प्रा.वि.विसुनपुरवा	२	८३	११०	०	१	१३९	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.मलाही	२	०	०	०	०	४७	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.मुर्कि बिर्ता खोपवा	३	७१	४९	०	०	४२	०	०	०	०	०	०
जनजागृती प्रा.वि.नयाका टोला	३	२०	२१	०	०	१००	०	०	०	०	०	०
राम कविर भगवान प्रा.वि.मुर्कि	३	३०	३१	०	०	८८	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.खोपवा	३	५३	७०	०	०	५३	०	०	०	०	०	०
उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	४	४७	५३	१	१	८४	०	०	०	०	०	०
जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	४	३७	३१	०	०	३४	०	०	०	०	०	०
ने.रा.नि.मा.वि.सिहासनी	५	९७	८०	०	०	१४९	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.सिहासनी	५	३०	४२	०	०	१०९	०	०	०	०	०	०
गम्भीरा मा.वि.गडहल	६	३३	४७	२	३	२३७	०	०	०	०	०	०
ने.रा.प्रा.वि.गडहल	६	४५	४९	०	०	२६	०	०	०	०	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.५.१० आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

यस क्षेत्रमा भएका आधारभूत विद्यालयहरू गाँउको नजिकै र गाँउ भित्रै छन । धेरै जसो घर बाट विद्यालयको दुरी नजिक हुँदा जम्मा १५ मिनेटमा नै विद्यालय पुग्न भने टाढाको घरबाट विद्यालय पुग्न बढीमा जम्मा १ घण्टा लाग्ने देखिन्छ । १ घण्टा समय लाग्ने घर संख्या थोरै छन । यसबाट विश्लेषण गर्दा सबै बालबालिकाको विद्यालयमा सहज पहुँच पुग्ने देखिन्छ । विद्यालय नभएका र टाढा भएको कारणले अध्ययनबाट बञ्चित हुनु पर्ने अवस्था छैन । विस्तृत विवरण तलको तालिकाबाट प्रस्ट हुन्छ ।

तालिका नं. ५०: आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

बडा नम्बर	विद्यालय सम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी
१	५५०	१३५	१५	०
२	६००	२३०	२०	०
३	६५०	१००	३०	०
४	६२५	१३०	२०	०
५	७००	१४०	१५	०
६	४५०	८०	२०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.६ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

यस खण्डमा स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था बारेमा उल्लेख गरिएको छ ।

५.६.१ स्वास्थ्य संस्था विवरण

स्वास्थ्य संस्था र सो बाट प्राप्त हुने सुविधा हेर्दा यस गाउँपालिका भित्र स्वास्थ्य चौकीबाट पाउने सुविधा मात्र उपलब्ध छ । यहा एउटा पनि प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल, निजी अस्पताल, आयुर्वेद अस्पताल छैनन । भएका स्वास्थ्य चौकीमा पनि प्रयोगशाला ल्याब सुविधा, एक्सरे, एस सी टी सुविधा छैन । ६ वटा स्वास्थ्य चौकि मध्ये कुनैमा पनि प्रसुती सेवा उपलब्ध छैन । यस्तो अवस्थाले प्रसुतीको बेला हुन सक्ने जोखिममा महिलाहरू रहेका छन् । यहा भएका कुनै पनि स्वास्थ्य चौकीमा शैयाको व्यवस्था छैन । सबै स्वास्थ्य चौकीमा परिवार नियोजन तथा खोप सेवा भने उपलब्ध छ ।

तालिका नं. ५१: स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	बडा	संस्थाको	स्वास्थ्यकर्मी	शैया	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)
---------------------------------	-----	----------	----------------	------	---------------------------------------

	नम्बर	प्रकार	स्विकृत दरबन्दी	कार्यरत	संख्या	प्रसुती सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि
पिप्रा बसतपुर स्वास्थ्य चौकी	१	स्वा. चौकी	६	६	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
विसुनपुरवा स्वास्थ्य चौकी	२	स्वा. चौकी	६	५	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
खोपवा स्वास्थ्य चौकी	३	स्वा. चौकी	६	५	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
सुखि पथरा स्वास्थ्य चौकी	४	स्वा. चौकी	६	६	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
सिहासनि स्वास्थ्य चौकी	५	स्वा. चौकी	६	५	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
गडहल स्वास्थ्य चौकी	६	स्वा. चौकी	६	५	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन

५.६.२ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाहरु

उपचार बाहेक अन्य स्वास्थ्य सुविधा हेर्दा यहाका सबै स्वास्थ्य चौकीबाट सुरक्षित मातृत्व, स्वास्थ्य शिक्षण सेवा र परामर्श सेवा उपलब्ध हुने गरेको छ । पिप्रा बसतपुर स्वास्थ्य चौकीबाट थप रूपमा पोषण सेवा पनि पाउन सकिन्छ भने अन्य स्वास्थ्य चौकीमा यो सुविधा उपलब्ध छैन । यहाका चौकीमा रक्त सञ्चार सेवा फार्मेसी सुविधा, आखाँ उपचार सेवा र उपलब्ध छैन ।

तालिका नं. ५२: स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध सेवाहरु

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार	अन्य स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध (छ/छैन)								
			सुरक्षित मातृत्व	पोषण सेवा	रक्त संचार	फार्मेसी	आँखा उपचार सेवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामर्श सेवा	अन्य	
पिप्रा बसतपुर स्वास्थ्य चौकी	१	स्वा. चौकी	Anc	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
विसुनपुरवा स्वास्थ्य चौकी	२	स्वा. चौकी	Anc	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
खोपवा स्वास्थ्य चौकी	३	स्वा. चौकी	Anc	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
सुखि पथरा स्वास्थ्य चौकी	४	स्वा. चौकी	Anc	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
सिहासनि स्वास्थ्य चौकी	५	स्वा. चौकी	Anc	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
गडहल स्वास्थ्य चौकी	६	स्वा. चौकी	Anc	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.६.३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

यहाका ६ वटा स्वास्थ्य चौकीहरु मध्ये ५ वटा हेल्थ असिस्टेण्टको भरमा चलेका छन भने एउटा अर्भै पनि अहेव कै भरमा चलेको छ । यहाका कुनै पनि चौकीमा विशेषज्ञ चिकित्सक त छैनन नै सामान्य चिकित्सक, ल्याव टेक्नीसियन र नर्स समेत उपलब्ध छैनन । सबै चौकीमा १ जना मात्र हेल्थ असिस्टेण्ट मात्र भएकोले निजको अनुपस्थितिमा अहेव कै भर पर्नु पर्ने अवस्था छ ।

तालिका नं. ५३: स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या								
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्नीसियन	अन्य	अन्य
पिप्रा बसतपुर स्वास्थ्य चौकी	१	स्वा. चौकी	०	०	१	०	३	२	०	०	०
विसुनपुरवा स्वास्थ्य चौकी	२	स्वा. चौकी	०	०	१	०	३	१	०	०	०
खोपवा स्वास्थ्य चौकी	३	स्वा. चौकी	०	०	१	०	२	२	०	०	०
सुखि पथरा स्वास्थ्य चौकी	४	स्वा. चौकी	०	०	१	०	२	२	०	०	०
सिहासनि स्वास्थ्य चौकी	५	स्वा. चौकी	०	०	०	०	३	२	०	०	०
गडहल स्वास्थ्य चौकी	६	स्वा. चौकी	०	०	१	०	२	२	०	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.६.४ खोप सम्बन्धी विवरण

यस गाउँ पालिकाका सबै वडामा गरी ५ वर्ष मुनिका जम्मा २६४६ जना, २ वर्ष मुनिका १०९९ जना र एक वर्ष मुनिका ५२७ जना बालबालिका छन । खोप तथा पोषणको सुविधा सबै स्वास्थ्य चौकीमा भएका कारण धेरै जसो बालबालिका विसिजि, पेण्टाभ्यालेण्ट, पोलियो तेश्रो, दादुरा/रुबेला, जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.) लगायतका सबै जसो खोप लगाएको पाइन्छ । ५ वर्ष मुनीका बालबालिका वृद्धि अनुगमन गरी कुपोषण भए नभएको अनुगमन गर्ने गरिएको छ । यस्तो अनुगमन गरिएका ४६४ जना बालबालिका मध्ये जम्मा ६३ जना कुपोषित बालबालिका पनि पत्ता लागेका छन । जुन १३.५८ प्रतिशत हुन आउछ । जसलाई समयमै उपचार गरी कुपोषण निराकरण गर्न सकिन्छ । थप विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५४: खोप सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनीका	२ वर्ष मुनीका	५ वर्ष मुनी	विसिजि	पेण्टाभ्यालेण्ट*	पोलियो तेश्रो	दादुरा/रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धी अनुगमन गरिएका	बृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित
१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	१२०	२५१	६०९	१२९	१४२	१२४	११८	१२१	२२३	६
३	११६	२४२	६४९	१३२	१२८	८५	१६३	११३	४०	१६
४	११६	२४२	५१६	८५	८४	१५२	७१	१०७	६९	१९
५	१००	२०८	५१०	९६	८६	११९	१७०	११२	१२०	२०
६	७५	१५६	३६२	६०	६६	५३	८६	६१	१२	२

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.६.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

सुरक्षित मातृत्व प्रति यहाका महिलाहरु सचेत भएको देखिन्छ । यहाका महिलाहरुले दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा र स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा प्रसुती गरेका पाइदैन सबै जसोले स्वास्थ्य संस्थामा नै प्रसुति गराएका छन । टी टी १ र २ लगाउने धेरै भए पनि गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या भने कम देखिन्छ ।

तालिका नं. ५५: सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या
	टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)	
१	-	-	-
२	३४	५८	१०
३	३९	५४	१७
४	९३	९३	३१
५	२४	८०	१०
६	१७	३४	१५
जम्मा	२०७	३१९	८३

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.६.६ सुरक्षित मातृत्व र परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण

सुरक्षित मातृत्वको थप सुविधा तथा विवरण हेर्दा यहा मृत जन्म नवजात शिशु र जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशुको संख्या शुन्य छ । १५-४८ वर्षका महिलाको संख्याको तुलनामा परिवार नियोजनका साधन प्रयोग गर्नेको संख्या कम छ । परिवार नियोजनका साधन प्रति महिलाहरु भन्दा पुरुषहरुले चासो कम दिए जस्तो देखिन्छ । १ जना पुरुषले पनि स्थायी र अस्थायी नियोजन गरेका छैनन । गर्भावस्था/प्रसुती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिलाको संख्या शुन्य छ ।

तालिका नं. ५६: सुरक्षित मातृत्व र परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसुती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४८ बर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने			
						महिला		पुरुष	
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी
१	०								
२	०	०	०	०	१५८३	२०	५०	-	-
३	०	०	०	०	१५२५	३१	३२	-	-
४	०	०	०	०	१४१९	०	४२	-	-
५	०	०	०	०	१०३७	२५	३८	-	-
६	०	०	०	०	९२	१२	५२	-	-
जम्मा					४१३१	६८	१६४		

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.६.७ गाउँपालिका भित्रमा देखा परेका प्रमुख रोग र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

यहा देखा परेका प्रमुख रोगमा भ्वाडापखाला, टाइफाइड, ग्यास्ट्रीक दम तथा उच्च रक्तचाप र महिलामा प्रसुती जन्य रोग छन। सबैजसो रोगीको उपचार गरिएको छ भने उपचार हुन नसकेको विरामीलाइ रेफर गरिएको छ। रेफर हुनेमा प्रसुति तथा उच्च रक्तचाप लगायतका विरामी छन। यहाँका स्वास्थ्य चौकीमा प्रशुती सेवा नभएका कारण पनि प्रशुति जन्य रोगको रेफर गर्नु पर्ने बाध्यता छ। यहाका कसैको पनि उपचार नभएर मृत्यु भएको भने छैन।

तालिका नं. ५७: गाउँपालिका भित्रमा देखा परेका प्रमुख रोग र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया	०	०	०	०	०
२	भ्वाडा पखाला	७००	७००	७००	०	०
३	मलेरिया	०	०	०	०	०
४	कालाजार	०	०	०	०	०
५	क्षय रोग (टिबी)	८	८	८	०	०
६	कुष्ठ रोग	१	१	१	०	०
७	रक्तचाप	७	०	०	७	०
८	मुटु रोग	१	०	०	१	०
९	ग्यास्ट्रीक/अल्सर	५१	५१	५१	०	०
१०	पक्षघात	०	०	०	०	०
११	एचआइभि एड्स	०	०	०	०	०
१२	क्यान्सर	०	०	०	०	०
१४	मधुमेह (चिनी रोग)	१	०	१	१	०
१५	दम (स्वासप्रश्वास)	२८	२८	२८	०	०
१६	प्रसुतीजन्य रोग	१८	१८	१८	१८	०
१७	अन्य ... टाइफाइड	२५५	२५५	०	०	०
जम्मा		१०७०	१०६१	८०७	२७	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.६.८ स्वास्थ्य अवस्था अनुसारको जनसंख्या

यस गाउँपालिकाको कूल २३९७१ जना मध्ये २३१७८ वा ९६.६९ प्रतिशत जनता स्वस्थ रहेका छन। ३७९ जना वा १.५८ प्रतिशत सामान्य रोग लागेका छन भने ११२ जना वा ०.४७ प्रतिशत दीर्घ रोग लागेका छन। यसको विस्तृत विवरण तल उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ५८: स्वास्थ्य अवस्था अनुसारको जनसंख्या

वडा नम्बर	स्वास्थ्य अवस्था अनुसार जनसंख्या					प्रतिशत				
	स्वस्थ	सामान्य रोग लागेका	दीर्घ रोग लागेका	उपलब्ध नभएको	जम्मा	स्वस्थ	सामान्य रोग लागेका	दीर्घ रोग लागेका	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	४७२०	२८	७	३४	४७८९	९८.५६	०.५८	०.१५	०.७१	१००
२	५०९७	४२	४	२२९	५३७२	९४.८८	०.७८	०.०७	४.२६	१००
३	४३६२	१६६	४४	११	४५८३	९५.१८	३.६२	०.९६	०.२४	१००
४	३७६६	१०१	३८	८	३९१३	९६.२४	२.५८	०.९७	०.२०	१००
५	३३८४	२७	१६	९	३४३६	९८.४९	०.७९	०.४७	०.२६	१००
६	१८४९	१५	३	११	१८७८	९८.४६	०.८०	०.१६	०.५९	१००
जम्मा	२३१७८	३७९	११२	३०२	२३९७१	९६.६९	१.५८	०.४७	१.२६	१००

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.६.९ मृत्युका कारण

यस गाउँपालिकामा भएको मृत्यु मध्ये धेरै संख्यामा दम, उच्च रक्तचाप मधुमेह जस्ता नसर्ने रोगबाट भएको पाइन्छ भने दोस्रोमा महामारीबाट मृत्यु हुनेको संख्या बढि देखिएकोछ । तेस्रोमा टिबी जण्डिस जस्ता सरुवा रोगबाट भएको छ । थप विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५९: मृत्युका कारण

वडा नम्बर	मृत्युका कारण अनुसार १ बर्ष भित्र मृत्यु हुनेको संख्या										जम्मा
	महामारी		सर्ने रोग (टिबी, जण्डिस, लगाएत)		HIV/AIDS		नसर्ने रोग (रक्तचाप, दम, मधुमेह, क्यान्सर लगाएत)		दुर्घटना		
	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	
१	०	०	०	१	०	०	१	०	१	०	३
२	२	०	२	०	०	२	३	१०	२	१	२२
३	१	१	०	४	०	०	५	१	२	२	१६
४	०	२	४	०	०	०	५	०	१	१	१३
५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
६	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०	२
जम्मा	३	३	६	५	०	२	१५	१२	६	५	५७

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.७ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका कूल ४६६७ घरपरिवार मध्ये सबै भन्दा उच्च ३९९९ वा ८५.६९ प्रतिशत घरपरिवारले ट्युबवेल वा चापाकलको पानी उपयोग गर्दछन् भने नढाकिएको इनार वा कुवाको पानी उपभोग गर्ने घरपरिवार न्युन ३ मात्र रहेको छ । विभिन्न स्रोत अनुसार खानेपानी उपयोग गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ६०: खानेपानीको श्रोतको आधारमा वडागत घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	खानेपानी उपयोगको स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या									
	पाइपधारा घर कम्पाउण्ड	पाइपधारा सार्वजनिक	डिप वोररिङ्ग	ट्युववेल/हेन्डपम्प	ढाकिएको इनार/कुवा	नढाकिएको इनार/कुवा	मूलको पानी	नदी खोला	अन्य	जम्मा
१	१०	६	०	७३९	१	०	०	०	०	७५६
२	२६५	४	२	७४६	२	१	०	०	७	१०२७
३	३६	१	०	१०६३	१	२	०	०	०	११०३
४	३५	२०	०	५८०	०	०	०	०	०	६३५
५	४१	१५	७८	६१७	०	०	०	०	०	७५१
६	३५	१०४	०	२५४	१	०	०	०	१	३९५
जम्मा	४२२	१५०	८०	३९९९	५	३	०	०	८	४६६७

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.८ व्यक्तिगत शौचालय प्रयोगको अवस्था

यस गाउँपालिका भित्र शौचालयको प्रयोगको अवस्था लाई हेर्दा १९०० वा ४०.७१ % घरपरिवारमा शौचालय नभएका, ६२७ घरपरिवारमा फल्स भएको तथा २०४४ घरपरिवारमा सामान्यखालको शौचालय भएको अवस्था देखाउँछ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ६१: व्यक्तिगत शौचालय प्रकारको आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	शौचालयको प्रकार अनुसार घरपरिवार संख्या					
	शौचालय नभएको	फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेफ्टी ट्यांक)	साधारण	अन्य	जम्मा
१	३७५	०	२१	३५८	२	७५६
२	२५०	७२	२१०	४८९	६	१०२७
३	४४५	४	२२५	४२६	३	११०३
४	३७६	२	४०	२१७	०	६३५
५	३६५	३	१०२	२८१	०	७५१
६	८९	३	२९	२७३	१	३९५
जम्मा	१९००	८४	६२७	२०४४	१२	४६६७
%	४०.७१	१.८०	१३.४३	४३.८०	०.२६	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

५.९ सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण

यहा एउटा पनि सार्वजनिक शौचालय छैन । ढल भने वडा नं ३, ४, ५ र ६ मा गरी कुल १,०५० मिटर ढल रहेको छ ।

तालिका नं. ६२: सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक शौचालय रहेको स्थान	ढल रहेको टोल र मिटर
३	छैन	३०० मिटर
४	छैन	२५० मिटर
५	छैन	३५० मिटर
६	छैन	१५० मिटर

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

५.१० फोहोरमैला व्यवस्थापन

यहाका समुदायले फोहोर मैलाको विसर्जन गर्न शुरुवात गरेका छन् । प्रति परिवार औसत भण्डै २.५ के जी विसर्जन हुने फोहोर मैला हुन्छ । यहाका कुल परिवार संख्या मध्येकुहिने र नकुहिने वर्गीकरण गरी घरभित्र विसर्जन गर्ने परिवार संख्या वडा अनुसार तलको तालिकामा छुट्ट्याएर प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६३:फोहोरमैला व्यवस्थापन विवरण

वडा नम्बर	प्रति परिवार विसर्जन हुने फोहोरमैला (केजी)	कुहिने र नकुहिने वर्गीकरण गरी घरभित्र विसर्जन गर्ने परिवार संख्या
१	२ केजी	१२
२	३ केजी	१५
३	२ केजी	२०
४	१.५ केजी	२३
५	२.५ केजी	१५
६	३ केजी	१०

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

५.११ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.११.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण

यस गाउँ पालिकाको वडा नं. २ र ६ बाहेकका वडामा खेलकुद मैदान र खेलकुदमा उपयोग गरिएको पाइन्छ । खेलकुद मैदान को रूपमा प्रयोग गरिएको स्थल कुनै सरकारी हो भने कुनै सामुदायिक स्वामित्वमा रहेको जग्गा हो । यस बाहेक गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि पार्क, बनभोज स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलको व्यवस्था छैन ।

तालिका नं. ६४:खेलमैदान, पार्क, बनभोज स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग(१.खेलकुद, २. प्रदर्शनी, ३. मनोरञ्जन, ४. पिकनिक)	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१	बुधगाई	खेलकुद	३३८६३.१६	सरकारी	छैन	०
२	छैन	नभएको	०	०	०	०
३	करौणा	खेलकुद	२७०९०.५३	सरकारी	०	०
४	पोखरीया टोल/सेहरी पथरा	खेलकुद	१६९३१.५८	सरकारी/सामुदायिक	०	०
५	गोठ चौर सिंहासनी	खेलकुद	२७०९०.५३	सामुदायिक	०	०
६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	०	०

श्रोत: संस्थगत सर्वेक्षण २०७५

५.११.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण:

यस गाउँपालिका भित्र भएका व्यावसायिक खेलाडीको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ६५:व्यावसायिक खेलाडीको विवरण:

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिङ्ग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर (राष्ट्रिय, क्षेत्रीय, जिल्लास्तर)	पाएको सम्मान वा पुरस्कार
१	छैन	छैन	०	छैन	छैन	छैन
२	महेश चौधरी	पुरुष	३५	भलिबल	जिल्लास्तर, क्षेत्रीय	मेडल, कप, नगद पुरस्कार
३	छैन	छैन	०	छैन	छैन	छैन
४	छैन	छैन	०	छैन	छैन	छैन
५	बिपिन चौधरी/शिव नारायण	पुरुष	२१/१८	फुटबल	जिल्लास्तर, क्षेत्रीय	मेडल, कप, नगद पुरस्कार
६	पिताम्बर चौधरी	पुरुष	४५	भलिबल	जिल्लास्तर, क्षेत्रीय	मेडल, कप, नगद पुरस्कार

श्रोत: संस्थगत सर्वेक्षण २०७५

५.११.३ मुख्य चाड, पर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण

यहाँका वासिन्दाहरूले विभिन्न चाडपर्व मनाउदछन् । दशैं, तिहार, छठ, होली, माघे शंक्रान्ती, जितिया, तिज, समाचकवा, रामनवमि, कृष्णाअष्टमी, रक्षाबन्धन मुख्य रूपमा मनाउँछन् । चाडपर्व र मनाउने समय तलको तालिकामा छ ।

तालिका नं. ६६: मुख्य चाड, पर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत
१	छठ, दशैं, होली, माघे संक्रान्ती, तिहार, जितिया, तिज, समाचकवा, रामनवमि, कृष्णाअष्टमी, रक्षा बन्धन	पिप्रा बसतपुर	असोज, फाल्गुण, माघ, कार्तिक, भाद्र, असोज, चैत्र, भाद्र, श्रावण	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन	
२	छठ, दशैं, होली, माघे संक्रान्ती, तिहार, जितिया, तिज, समाचकवा, रामनवमि, कृष्णाअष्टमी, रक्षा बन्धन	विशुनपूर्वा	असोज, माघ, कार्तिक, भाद्र, असोज, चैत्र, भाद्र, श्रावण	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन	
३	छठ, दशैं, होली, माघे संक्रान्ती, तिहार, जितिया, तिज, समाचकवा, रामनवमि, कृष्णाअष्टमी, रक्षा बन्धन	खोपवा	असोज, माघ, कार्तिक, भाद्र, असोज, चैत्र, भाद्र, श्रावण	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन	
४	छठ, दशैं, होली, माघे संक्रान्ती, तिहार, जितिया, तिज, समाचकवा, रामनवमी, कृष्णाअष्टमी, रक्षा बन्धन	पथरा	असोज, माघ, कार्तिक, भाद्र, असोज, चैत्र, भाद्र, श्रावण	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन	
५	छठ, दशैं, होली, माघे संक्रान्ती, तिहार, जितिया, तिज, समाचकवा, रामनवमि, कृष्णाअष्टमी, रक्षा बन्धन	सिहासनि	असोज, माघ, कार्तिक, भाद्र, चैत्र, भाद्र, श्रावण	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन	
६	छठ, दशैं, होली, माघे शंक्रान्ती, तिहार, जितिया, तिज, समाचकवा, रामनवमि, कृष्णाअष्टमी, रक्षा बन्धन	गडहल	असोज, माघ, कार्तिक, भाद्र, चैत्र, भाद्र, श्रावण	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन	

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

५.११.४ शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका भित्र जम्मा ६ स्थानमा शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ६७: शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

स्थल	ठेगाना
जमुनि नदि	बुधगाई वेलवा टोला
सिहासनि अणुवा खोला	धोविघाट
जमुनिया खोलाको छेउमा	विशुनपूर्वा
बसतपुर पिपरा	बेरपाई
जमुनि नदिको छेउमा	एतिपलिया
जमुनि नदिको छेउमा	शिपुरा मूरघर्ति
तियर नदीको छेउमा	गडहल

श्रोत: संस्थगत सर्वेक्षण २०७५

परिच्छेद-६
वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

६.१ वनको विवरण

यस गाउँपालिकाको ९८ प्रतिशत भन्दा बढि क्षेत्र खेतियोग्य जमिन पर्दछ । त्यसैले यहा वनजंगल उपलब्ध छैन ।

६.२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

यस गाउँपालिकामा राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र छैनन् ।

६.३ सार्वजनिक जग्गाको विवरण

यस गाउँपालिकामा तलको तालिका उल्लेख गरे अनुसारको सबै वडामा सार्वजनिक जग्गा रहेको छ । यहाको सार्वजनिक जग्गाको कूल क्षेत्रफल ९१४,३०५.३२ वर्ग मिटर रहेको छ । यस मध्ये सबैभन्दा बढी वडा नं. २ को मलाही टोलको जग्गा हो । यहाँको सार्वजनिक जग्गा विद्यालय, स्कूल, खेलकुद, खेतिपाती तथा बसोबासका लागि समेत उपयोग गरिएको छ ।

तालिका नं. ६८: सार्वजनिक जग्गाको विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक जग्गा रहेको स्थान	जग्गाको क्षेत्रफल (वर्ग मिटरमा)	हालको उपयोग	जग्गाको स्वामित्व
१	बुधगाई	१३५४५२.६४	विद्यालय	नेपाल सरकार
२	मलाहि टोल	३५२१७६.८६	खेतिपाती,मालपोतको ठेक्का	नेपाल सरकार
३	खोपवा (श्रीपुरा, मुर्कि)	२०३१७८.९६	वडा कार्यालय/विद्यालय/ आम जनता/स्वास्थ्य चौकी	नेपाल सरकार
४	पोखरीया	१३५४५२.६४	खेल मैदान,चौर	नेपाल सरकार
५	सिहासनी,वैरिया,चनवन्त पथरा	५४१८१.०६	बसोबास,कृषी	नेपाल सरकार
६	हेगौलिया	३३८६३.१६	स्वा. चैकी पोखरी	नेपाल सरकार

श्रोत: संस्थगत सर्वेक्षण २०७५

६.४ चरन क्षेत्र

यस गाउँपालिका भित्र वडा नं. १ र ६ मा गरी २ वटा चरन क्षेत्र रहेका छन । एउटा ०.०३ र अर्को ०.०१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यसको चरन व्यवस्था प्रणाली सामान्य छ । यसलाइ व्यवस्थित गरेमा सा वडाका पशुपालन व्यवसायलाइ सहयोग पुग्ने देखिन्छ ।

तालिका नं. ७०: चरन क्षेत्र

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	चरन व्यवस्थापन प्रणाली (घुम्ती, चक्लाबन्दी, सामान्य)
१	बुधगाई चरण क्षेत्र	विद्यालयको खेल मैदान वरिपरि	०.०३	सामान्य
६	गडहल चरण क्षेत्र	नदीको छेउछाउ	०.०१	सामान्य

श्रोत: संस्थगत सर्वेक्षण २०७५

६.५ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

६.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

यस गाउँपालिकामा जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार नरहेको पाईयो ।

तालिका नं. ७१: जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरघुरी संख्या					
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	जम्मा
१ देखि ६	छैन	०	०	०	०	०	०

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

६.५.२ विपदबाट मानवीय क्षती

यस गाउँपालिकामा तराइमा चल्ने शितलहरका कारण सबै भन्दा बढी मानवीय क्षति भएको छ। शितलहरबाट मात्र ७ जनाले ज्यान गुमाएका र १ जना घाइते भएका छन्। दोस्रोमा सर्पदंश पर्दछ, यसबाट २ जनाको मृत्यु भएको छ। आगलागीबाट १ जना घाइते भएका छन्। यसबाहेक अन्य विपदबाट मानवीय क्षती भएको छैन।

तालिका नं. ७२: विपदबाट मानवीय क्षती विवरण

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावरबाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याड)		
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	
१.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०
३.	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४.	०	१	०	०	०	०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	१	०	०	०	०	७	१	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

६.५.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय

विपदको समय भिन्न भिन्न छ। गर्मी समयमा रोग माहामारी र आगलागीका घटना हुनेगर्दछन् भने वर्षा लागेपछि बाढी तथा डुवानको समस्या आउछ। यसै समयमा सर्पदंसको जोखिम पनि रहन्छ, भने जाडोमा शितलहरको जोखिम रहने गरेको छ। बैसाख जेठ महिनामा रोगको माहामारी पनि आउदछ। जसलाइ तलको तालिकाले प्रस्ट पार्दछ।

तालिका नं. ७३: विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिनामा)

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शितलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षती
१	चैत्र, वैशाख	अषाढ, भदौ		मंसिर, पुष	वैशाख, जेष्ठ	अषाढ, साउन, भदौ	
२	चैत्र, वैशाख	अषाढ, भदौ		मंसिर, पुष	वैशाख, जेष्ठ	अषाढ, साउन, भदौ	
३	चैत्र, वैशाख	अषाढ, भदौ		मंसिर, पुष	वैशाख, जेष्ठ	अषाढ, साउन, भदौ	
४	चैत्र, वैशाख	अषाढ, भदौ		मंसिर, पुष	वैशाख, जेष्ठ	अषाढ, साउन, भदौ	
५	चैत्र, वैशाख	अषाढ, भदौ		मंसिर, पुष	वैशाख, जेष्ठ	अषाढ, साउन, भदौ	
६	चैत्र, वैशाख	अषाढ, भदौ		मंसिर, पुष	वैशाख, जेष्ठ	अषाढ, साउन, भदौ	

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

६.५.४ विपदको असर विवरण

यहा मुख्य विपदको रूपमा सबै भन्दा बढी बाढी र डुवानबाट क्षति पुगेको छ। यसरी बाढी र डुवान हुनेमा वडा नं. २, ३, ४ र ६ छन्। यी मध्ये सबैभन्दा बढी वडा नं. ४ र ६ मा छन्। यी दुवैमा ६०-६० परिवारको घरगोठमा क्षति पुगेको छ। यसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा हेर्न सकिनेछ।

तालिका नं. ७४: विपदको असर सम्बन्धि विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम(रु.)	परिवार	क्षति रकम(रु.)	परिवार	क्षति रकम(रु.)	परिवार	क्षति रकम(रु.)
आगलागी		०	०	०	०	०	०	०	०
बाढी डुवान	१	-	-	०	०	०	०	०	०
बाढी डुवान	२	६	१५००००	०	०	०	०	०	०
बाढी डुवान	३	२४		०	०	०	०	०	०
बाढी डुवान	४	६०		०	०	०	०	०	०
बाढी डुवान	५	०		०	०	०	०	०	०

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम(रु.)	परिवार	क्षति रकम(रु.)	परिवार	क्षति रकम(रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
बाढी डुवान	६	६०		०	०	०	०	०	०
पहिरो		०	०	०	०	०	०	०	०
शितलहर		०	०	०	०	०	०	०	०
रोग माहामारी		०	०	०	०	०	०	०	०
सर्पको टोकाइ		०	०	०	०	०	०	०	०
भूकम्प		०	०	०	०	०	०	०	०
जंगली जनावरबाट क्षती		०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य		०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		१५०	१५००००	०	०	०	०	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

६.५.५ विपदबाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत ३ वर्षको असरको आधारमा)

सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा विपदबाट क्षति को विश्लेषण गर्दा वडा नं. २ मा बाढी तथा डुवानबाट एउटा विद्यालयमा भएको क्षति बाहेक अन्य क्षति भएको पाइदैन ।

तालिका नं. ७५: विपदबाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
बाढी डुवान	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पहिरो	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
भूकम्प	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जंगली जनावरको क्षती	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

६.६ संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

यस गाउँपालिका भित्र संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचना हेर्दा कुनै पनि संरचना भेटिदैन ।

परिच्छेद-७भौतिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ । जस अन्तरगत सडक, विद्युत, भवन, वस्ती, उर्जा, सूचना संचार र आवासभवन जस्ता विषयहरु समावेश गरिएको छ ।

७.१ सडक मार्ग

यस गाउँपालिकाका वस्तीहरु जोडनको लागि विभिन्न सडक संरचना तयार भएका छन् । ति संरचनामा केही ग्राभेल छन् भने केही कच्ची सडक छन् । यस गाउँ पालिकामा कालोपत्रे गरेको सडक भने छैन । सबै वडामा रहेको सडकको कुल लम्बाइ १६ कि मी छ । जसमा ६ कि.मी ग्राभेल र बाकी कच्ची रहेको देखिन्छ ।

तालिका नं. ७६:सडक मार्ग

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्राभेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
१	आलु सडक	बसतपुर	पिपरा	३	ग्राभेल	१००००
२	विशुनपुरवा सडक	दौर्वा	मलाहि	३	ग्राभेल	६०००
३	पदम राजमार्ग	गौर	सिमरा	-	कच्ची	२००००
४	पोखरिया सडक	सुखि	पोखरिया	२	कच्ची	६००
४	जामुन सडक	सुखि	अमरपटी	२	कच्ची	८५०
५	फास्टेड सडक	सिहासनि	इन्डीया बोडर	२	कच्ची	२०००
६	कलैया कटहरीया सडक	बसतपुर	गडहल	३	कच्ची	५०००
६	हेगौलिया गडहल सडक	हेगौलिया	गडहल	१	कच्ची	७००

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

७.२ पैदल मार्ग

गाउँपालिका भित्रका कतिपय वस्तीहरु पैदल मार्गले जोडेका छन् । यसरी जोडिनेमा वडा नं.२ को खजुरिया र वुधगाई, वडा नं. ३ को विशुनपुरवा र सुनदरपुर, वडा नं. ५ को मुसरना र टोकरी तथा वडा नं. ६ को गडहल र नयकाटोल छन् । यी वस्तीहरु जोडने पैदल मार्गको जम्मा दुरी १३ कि.मि. रहेको छ ।

तालिका नं. ७७: पैदल मार्ग

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		
१	-	-	-	-	-
२	विसुनपुरवा सडक	खजुरिया	वुधगाई	३	५०००
३	पडम रजमार्ग	विशुनपुरवा	सुनदरपुर	५	२०००
४	-	-	-	-	-
५	पुरवारि टोल बाटो	मुसरना	टोकरी	३	३००
६	गडहल सडक	गडहल	नयकाटोल	२	५००

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

७.३ पुल तथा पुलेसा

गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न खोला तथा खोल्लसामा भएका १३ वटा पुल पुलेसा हरु मध्ये केही राम्रो तथा केही ठीकै अवस्थामा रहेका छन् । गेरकाही खोलामा रहेको गेरकाही पुल, कुरैइया खोलामा रहेको कुरैइया पुल र छउखतके खोला मा भएको छउखतके पुल भने जीर्ण अवस्थामा रहेका छन् । यस गाउँपालिकामा भएका पुलको कुल लम्बाइ २१२ मिटर छ ।

तालिका नं. ७८: पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरू		भोलुङ्गे/काठे / टुप्ट/ पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
१	बडकी पुल	बडकी खोला	वेलवा टोला	बुधगाई	पक्की	१०	राम्रो	२०१८
२	जमुनि पुल	जमनि खोला	दौर्वा	विशुनपुरवा	पक्की	४५	राम्रो	२०६९
२	च्याति पुल	च्याति खोल्सी	श्रीपुरा	बुधगाई	पक्की	१०	राम्रो	२०६५
२	गुरपइन पुल	गुरपइन खोल्सी	बसतपुर	दौर्वा	पक्की	७	राम्रो	२०५४
३	जमुनि पुल	जमुनि खोला	खोपवा	सिपुरा	पक्की	१०५	राम्रो	२०७१
३	बुधपईन पुल	बुधपईन खोल्सी	खोपवा	बसतपुर	पक्की	१०	ठिकै	२०५८
४	बौधि माई पुल	बौधिमाई खोला	लौकटि	पथरा	पक्की	५	ठिकै	२०६०
५	गेरकाही पुल	गेरकाही खोला	थसकौल	पथरा	पक्की	३	जिर्ण	२०७४
५	लौकट्टी पुल	अरुवा खोला	मुसहरना	रमदमिद	पक्की	४	राम्रो	२०६४
५	कुरैइया पुल	कुरैइया खोला	बैरिया	पेतभरुवा	पक्की	६	जिर्ण	२०४८
५	बैइरियाबनके पुल	बैइरिया खोला	अरदरुवा	पथरा	पक्की	३	राम्रो	२०५२
५	छउखतके पुल	छउखतके खोला	थसकउल	श्रीपुरा	पक्की	२	जिर्ण	२०६७
६	तियरपुल	तियर	गडहल	बसतपुर	पक्की	२	राम्रो	२०७४

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

७.४ सरकारी भवन

यस गाउँपालिका अन्तरगत रहेका सरकारी भवनमा विद्यालय तथा अन्य कार्यालयका भवन छन् । यी भवन मध्ये केही भवन राम्रो तथा केही ठीकै अवस्थामा रहेका छन् । वडा नं. ५ मा रहेको ने.रा प्रा.वि सिहासनी र वडा कार्यालयको भवन भने जीर्ण अवस्थामा रहेका छन् ।

तालिका नं. ७९: सरकारी भवनको विवरण

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)
				जग्गा	भवन	
१	जन्ता मा.वि बुधगाई	बुधगाई	जन्ता मा.वि बुधगाई	१३५.४५.२.६४	६७७२.६३	राम्रो
१	नेपाल राष्ट्रिय प्रा.वि बसतपुर	बसतपुर	नेपाल राष्ट्रिय प्रा.वि बसतपुर	३३८६.३२	३३८६.३२	राम्रो
१	नेपाल राष्ट्रिय प्रा.वि पिप्रा	पिप्रा	नेपाल राष्ट्रिय प्रा.वि पिप्रा	१६९३.१६	१६९३.१६	राम्रो
१	पिप्रा बसतपुर स्वास्थ्य चौकी	पिप्रा बसतपुर	पिप्रा बसतपुर स्वास्थ्य चौकी	१३५.४५.२६	१३५.४५.२६	राम्रो
२	नथुनी प्रा.वि दौर्वा	दौर्वा	नथुनी प्रा.वि दौर्वा	-	-	राम्रो
२	ने.रा.प्रा.वि विशुनपुरवा	विशुनपुरवा	ने.रा.प्रा.वि विशुनपुरवा	-	-	राम्रो
२	ने.रा.प्रा.वि मलाहि	मलाहि	ने.रा.प्रा.वि मलाहि	-	-	
२	विशुनपुरवा स्वीथ्य चौकी	विशुनपुरवा	विशुनपुरवा स्वीथ्य चौकी	-	-	राम्रो
२	गा.वि.स भवन	विशुनपुरवा	गा.वि.स भवन	३३८.६३	१८६.२५	राम्रो
२	सामुदायिक भवन	विशुनपुरवा	सामुदायिक भवन	१०१.५९	१०१.५९	राम्रो
२	राम जानकी मठ	विशुनपुरवा	धर्म शाला	११८.५२	११८.५२	राम्रो
३	ने.रा.प्रा.वि.मुर्कि बिर्ता खोपवा	मुर्कि बिर्ता खोपवा	ने.रा.प्रा.वि.मुर्कि बिर्ता खोपवा	६७७२.६३	६७७.२६	ठीकै
३	जनजागृती प्रा.वि.नयाका टोला	नयाका टोला	जनजागृती प्रा.वि.नयाका टोला	४७४०८.४.०	१३५.४.५३	ठीकै
३	राम कविर भगवान प्रा.वि.मुर्कि	मुर्कि	राम कविर भगवान प्रा.वि.मुर्कि	२०३१.७९	२०३१.७९	ठीकै
३	प्रा.वि.खोपवा	खोपवा	प्रा.वि.खोपवा	१६९३.१६	१६९३.१६	ठीकै
३	खोपवा स्वास्थ्य चौकी	खोपवा	खोपवा स्वास्थ्य चौकी	-	-	ठीकै

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)
				जग्गा	भवन	
४	उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	सुखिपथरा	उमेश निलम प्रा.वि. सुखिपथरा	१६९३.१६	१६९३.१६	ठीकै
४	सुखिपथरा स्वास्थ्य चौकी	सुखिपथरा	सुखिपथरा स्वास्थ्य चौकी	-	-	ठीकै
४	जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	पोखरिया	जनसमुदाय प्रा.वि.पोखरिया	१६९३.१६	१६९३.१६	ठीकै
४	समुदायीक भवन	सुखि	समुदायीक भवन	८१२.७२	८१२.७२	राम्रो
५	ने.रा.नि.मा.वि. सिहासनी	सिहासनी	ने.रा.नि.मा.वि. सिहासनी	-	-	
५	सिहासनी स्वास्थ्य चौकी	सिहासनी	सिहासनी स्वास्थ्य चौकी	१०१५.८९	१०१५.८९	ठीकै
५	ने.रा प्रा.वि सिहासनी	सिहासनी	सिहासनी	-	-	जिर्ण
५	वडा कार्यालय	आमवा	वडा	१०१५.८९	२७०.९१	जिर्ण
६	गम्भीरा मा.वि.गडहल	गडहल	गम्भीरा मा.वि.गडहल	१६९३.१६	१६९३.१६	ठीकैद
६	ने.रा प्रा.वि गडहल	गडहल	ने.रा प्रा.वि गडहल	६७७.२६	६७७.२६	ठीकै
६	गडहल स्वास्थ्य चौकी	गडहल	गडहल स्वास्थ्य चौकी	१३५४.५३	१३५४.५३	ठीकै
६	वडा कार्यालय	गडहल	वडा कार्यालय	१६९.३२	१६९.३२	ठीकै

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

७.५ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन वडा नं. १, २, र ४ बाहेकका अन्य वडामा रहेका छन । यहा भएका सामुदायिक भवन धेरै जसो राम्रो र केही ठीकै अवस्थामा छन भने सामाजिक तथा धार्मिक कार्यमा प्रयोग भएका छन । तिनको अवस्था तथा प्रयोग निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ८०: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		
१	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	०
२	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	०
३	दलित बस्ती	खोपवा	मिटिङ्ग, गेष्ट रुम	८४.६६	८४.६६	राम्रो	१००
३	भुईया स्थान	खोपवा	मुशहर / धार्मिक	५०.७९	५०.७९	राम्रो	९०
४	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	०
५	चन्दा चौक भवन	काहार टोल	सामुदायिक प्रयोग	१०१.५९	१०१.५९	राम्रो	४००
५	सार्वजनिक भवन	रौताला टोल	सामाजिक कार्य	३३८.६३	३३८.६३	राम्रो	३५०
५	महिला भवन	उत्तवारी टोल	सामाजिक कार्य	३५५५.६३	-	राम्रो	३००
६	दलित भवन	गडहल	दलित बैठक	३३.८६	३३.८६	ठिकै	१५०
६	दलित भवन	गडहल	दलित बैठक	१६.९३	१६.९३	ठिकै	१५०
६	सामुदायिक भवन	गडहल	सामुदायिक प्रयोग	१६.९३	१६.९३	ठिकै	३००

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

७.६ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

गाउँपालिकामा प्रायजसो सबै घरपरिवारमा दाउरालाई खाना पकाउने मुख्य इन्धनको रूपमा उपयोग गर्ने गर्दछन् । कूल ४६६७ घरधुरी मध्ये ९४.३६ प्रतिशत वा ४४०४ घरपरिवारमा दाउराको उपयोग हुने गरेको देखिन्छ । अन्य घरपरिवार मध्ये एल पि ग्यास १५२, गुँडठा २४, गोवर ग्याँस २४ परिवारमा इन्धनको रूपमा उपयोग हुँदै आएको छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८१: इन्धन उपयोगको आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन अनुसार घरपरिवार संख्या							
	दाउरा	मट्टितेल	एलपि ग्यास	वायोग्यास	गुईठा	विद्युत	अन्य	जम्मा
१	७१८	३	२५	८	१	०	१	७५६
२	९२९	१७	५५	१२	६	१	७	१०२७
३	१०५७	४	२५	४	६	०	७	११०३
४	५८९	११	३५	०	०	०	०	६३५
५	७३०	२	७	०	१०	०	२	७५१
६	३८१	६	५	०	१	०	२	३९५
जम्मा	४४०४	४३	१५२	२४	२४	१	१९	४६६७
%	९४.३६	०.९२	३.२६	०.५१	०.५१	०.०२	०.४१	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.७ बाल्ने बत्तिको श्रोतको आधारमा घरपरिवार

यस क्षेत्रमा बत्तिको लागि उपयोग गरिने इन्धनको रूपमा विजुली, मट्टितेल, सोलार लगायतका रहेका छन् । जस मध्ये सबै भन्दा बढि ३३७१ घरपरिवारले विद्युत उपयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी अन्य विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८२: बाल्ने बत्तिको श्रोतको आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	वत्तिको प्रमुख स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या					
	विद्युत	मट्टितेल	वायोग्यास	सोलार	अन्य	जम्मा
१	६११	१४५	०	०	०	७५६
२	५२४	४९१	१	८	३	१०२७
३	८०४	२९६	२	०	१	११०३
४	४६०	१७४	०	१	०	६३५
५	७३६	१३	०	०	२	७५१
६	२३६	१५८	०	०	१	३९५
जम्मा	३३७१	१२७७	३	९	७	४६६७
%	७२.२३	२७.३६	०.०६	०.१९	०.१५	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.८ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा उपलब्ध सेवा सुविधा हेर्दा ३६१ घरधुरीले रेडियो र ४१०१ घरपरिवारमा मोबाइल तथा १९६४ घरपरिवारमा टेलिभिजन जस्ता सुविधाको उपयोग गरेको देखिन्छ । यसै गरी कम्प्युटर, इन्टरनेट, मोटरसाइकल, कार, बस तथा ट्रक को सुविधा भएका परिवार समेत छन् । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८३: आधुनिक सुविधाहरूको पहुँचको आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	उपलब्ध सुविधा अनुसार घरपरिवार संख्या										
	रेडिओ	टेलिभिजन	टेलिफोन, माबाईल फोन	कम्प्यूटर	ईन्टरनेट	माटरसाई कल	माटर, कार	रेफ्रिजरेटर	बस, ट्रक आदी	कुनै पनि छैन	जम्मा
१	२३	३७७	६३३	१२	५	१६९	१६	१२	१	१०३	१३५१
२	८	३५०	९२७	५४	०	२६१	८	१७	७	४०	१६७२
३	७२	५०४	९८०	३४	४	१६०	७	०	२४	७३	१८५८
४	४०	२१०	५७०	२१	२	१४४	०	१५	०	६१	१०६३
५	१७२	४६३	६७६	४२	४	१८३	४	२१	०	४४	१६०९
६	४६	६०	३१५	१९	३	५८	४	१	८	५८	५७२
जम्मा	३६१	१९६४	४१०१	१८२	१८	९७५	३९	६६	४०	३७९	८१२५

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.९ आवास तथा भवन

यस शिर्षक अन्तरगत आवासिय घरको वनावट, स्वामित्व, घर तथा कोठा संख्या तथा मापदण्डको प्रयोग भई बनेका घर लगायतका आधारमा घरपरिवारको विवरणलाई समावेश गरिएको छ ।

७.९.१ घरको जगकोका आधारमा घरपरिवार

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरू जगको आधारमा हेर्दा सबै भन्दा उच्च संख्यामा माटो तथा ढुंगाको जग भएको घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या १६१३ वा ३४.५६ प्रतिशत रहेको छ भने आरसिसि भएकाको संख्या १२८० वा २७.४३ प्रतिशत रहेको छ । काठको खम्बा भएको घरका संख्या भने १६०२ वा ३४.३३ प्रतिशत छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८४: घरको जगकोका आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	बसोबार गरेको घरको जगको आधारमा परिवार संख्या						जम्मा
	माटो वा ढुङ्गा	सिमेन्ट वा ढुङ्गा	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड वेयरिङ्ग	काठको खम्बा	अन्य	
१	१०८	३२३	१	०	३२३	१	७५६
२	३८६	२९०	०	०	३४५	६	१०२७
३	३३७	२१८	२२	३५	४८८	३	११०३
४	२१८	१९५	२४	१	१८६	११	६३५
५	५२८	१५५	२१	३५	७	५	७५१
६	३६	९९	२	१	२५३	४	३९५
जम्मा	१६१३	१२८०	७०	७२	१६०२	३०	४६६७
%	३४.५६	२७.४३	१.५०	१.५४	३४.३३	०.६४	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.९.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूलाई छानाको प्रकारका आधारमा हेर्दा सबै भन्दा उच्च संख्यामा टायल वा ढुंगाको छाना भएको घर संख्या २१०२ वा ४५.०४ प्रतिशत छ । फुस वा खरको छाना भएका घरहरूमा १०१८ वा २१.८१ प्रतिशत घरपरिवार बस्ने गरेको देखिन्छ । भने सबै भन्दा न्यून संख्यामा काठको छाना भएका घरहरूमा बस्ने घरपरिवार संख्या ७१ वा १.५२ प्रतिशत मात्र रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८५: घरको छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	बसोबास गरेको घरको छाना अनुसार परिवार संख्या							
	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता/च्यादरको छाना भएको	टायल/ढुङ्गाको छाना भएको घर	आरसिसि ढलान भएको	काठको छाना भएको	माटोको छानो भएको	अन्य	जम्मा
१	११९	५	४०९	१८२	४	३५	२	७५६
२	२१५	६५	४११	१५२	४२	१३४	८	१०२७
३	१७८	७	५४४	१८२	२०	१६८	४	११०३
४	१७४	४	२०३	१०२	१	९८	५३	६३५
५	२६५	९	३२८	१३१	१	१३	४	७५१
६	६७	२९	२०७	८५	३	२	२	३९५
जम्मा	१०१८	११९	२१०२	८३४	७१	४५०	७३	४६६७
प्रतिशत	२१.८१	२.५५	४५.०४	१७.८७	१.५२	९.६४	१.५६	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.९.३. आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका कूल ४६६७ घरपरिवार मध्ये ४३७९ घरपरिवार आफ्नै घरमा बस्ने गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी, भाडामा बस्नेको घरपरिवार संख्या ३४, संस्थागत १९० र अन्य खालको स्वामित्व भएका घरमा बस्ने ३७ रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरणलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८६: आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	बसोबास गरेको घरको स्वामित्व अनुसार परिवार संख्या					
	नीजि/आफ्नै	भाडाको घर	संस्थागत घर	अन्य	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	७३५	१७	०	१	३	७५६
२	८८५	८	११८	३	१३	१०२७
३	१००९	९	६५	२०	०	११०३
४	६२२	०	०	१२	१	६३५
५	७४०	०	४	०	७	७५१
६	३८८	०	३	१	३	३९५
जम्मा	४३७९	३४	१९०	३७	२७	४६६७
%	९३.८३	०.७३	४.०७	०.७९	०.५८	१००

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७५

७.९.४ घर संख्याका आधारमा परिवार संख्या

यस गाउँपालिकाका कूल ४६६७ परिवार मध्ये एउटा मात्र घर हुने परिवारको संख्या ४२११ छ । त्यसै गरी ३ वटा भन्दा माथी घर हुने परिवार संख्या १५ छ । थप विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ८७: घर संख्याका आधारमा परिवार संख्या

वडा नम्बर	एउटा मात्र घर हुने	२ वटा घर हुने	३ वटा घर हुने	३ वटा भन्दा माथी घर हुने	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	६८३	६१	९	२	१	७५६
२	८४२	१३६	१७	९	२३	१०२७
३	१०५१	४५	३	१	३	११०३
४	५४८	७३	१०	१	३	६३५

वडा नम्बर	एउटा मात्र घर हुने	२ वटा घर हुने	३ वटा घर हुने	३ वटा भन्दा माथी घर हुने	उपलब्ध नभएको	जम्मा
५	७१८	२५	३	१	४	७५१
६	३६९	१९	२	१	४	३९५
जम्मा	४२११	३५९	४४	१५	३८	४६६७

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.९.५ घरमा हुने कोठा संख्याका आधारमा परिवार संख्या

यस गाउँपालिकाका कूल परिवार मध्ये एउटा मात्र कोठा भएको घर हुने परिवारको संख्या ८८२ छ। त्यसै गरी ६ वटा भन्दा बढी कोठा भएका घर हुने परिवार संख्या ३३९ छ। थप विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ८८: घरमा हुने कोठा संख्याका आधारमा परिवार संख्या

वडा नम्बर	१ कोठा हुने परिवार	२ कोठा हुने परिवार	३ कोठा हुने परिवार	४ कोठा हुने परिवार	५ कोठा हुने परिवार	६ कोठा भन्दा बढी हुने परिवार	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	८१	२३२	१८८	१३७	४९	६६	३	७५६
२	१६८	२७८	२४३	११२	५४	१३७	३५	१०२७
३	३८०	४११	१५१	९४	३१	३५	१	११०३
४	९०	२०३	१३८	८९	५६	५७	२	६३५
५	१२९	२३७	१४६	१५१	३३	३७	१८	७५१
६	३४	११४	६२	२५	१२	७	१४१	३९५
जम्मा	८८२	१४७५	९२८	६०८	२३५	३३९	२००	४६६७

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

७.९.६ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी आधारमा घरधुरी संख्या

गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूलाई भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी आधारमा हेर्दा सबै जसो घर भवन मापदण्ड अनुसार नबनेको पाइयो भने त्यस्ता अधिकांश घरहरू भूकम्प प्रतिरोधी पनि नभएको पाइयो। कूल ४६६७ घरधुरी मध्ये ३९१५ घरधुरी मापदण्ड अनुसार नबनेका र ३७२६ घरधुरी भूकम्प प्रतिरोधी छैनन। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. ८९: भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नम्बर	बसोबास गरेको घरको मापदण्ड र भूकम्प प्रतिरोधी प्रविधियुक्त घरको विवरण					
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	जम्मा	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको	जम्मा
१	१०	७४६	७५६	६१	६९५	७५६
२	३६०	६६७	१०२७	५०६	५२१	१०२७
३	९२	१०११	११०३	३५	१०६८	११०३
४	१३२	५०३	६३५	१८९	४४६	६३५
५	११	७४०	७५१	१२७	६२४	७५१
६	१४७	२४८	३९५	२३	३७२	३९५
जम्मा	७५२	३९१५	४६६७	९४१	३७२६	४६६७

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

परिच्छेद-८
संस्थागत विकास विवरण

८.१ गाउँपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

यस गाउँपालिका भित्र रहेका स्थानीय निकाय तथा अन्य सरकारी कार्यालयहरु एवं निकायहरुको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका नं. १०: नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका	बारागढी गाउँपालिका	खोपवा	३	१४	
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	पिप्रा बसतपुर	१	१	पिप्रा बसतपुर
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	विशुनपुरवा	२	१	विशुनपुरवा
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	खोपवा	३	२	खोपवा
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	पथरा	४	२	पथरा
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	सिहासनी	५	२	सिहासनी
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय	गडहल	६	२	गडहल
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					
	अस्पताल	०	०	०	०	०
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी	पिप्रा बसतपुर स्वास्थ्य चौकी	पिप्रा बसतपुर	१	६	पिप्रा बसतपुर
	स्वास्थ्य चौकी	विसुनपुरवा स्वास्थ्य चौकी	विशुनपुरवा	२	५	विशुनपुरवा
	स्वास्थ्य चौकी	खोपवा स्वास्थ्य चौकी	खोपवा	३	५	खोपवा
	स्वास्थ्य चौकी	सुखि पथरा स्वास्थ्य चौकी	पथरा	४	५	पथरा
	स्वास्थ्य चौकी	सिहासनी स्वास्थ्य चौकी	सिहासनी	५	५	सिहासनी
	स्वास्थ्य चौकी	गडहल स्वास्थ्य चौकी	गडहल	६	५	गडहल
	उप स्वास्थ्य चौकी			०	०	
३	कृषि	कृषि सेवा केन्द्र	खोपवा	३	२	खोपवा
४	पशु सेवा	पशु सेवा केन्द्र	खोपवा	३	२	खोपवा
५	हुलाक				२	
	हुलाक	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय सिहासनी	सिहासनी	५	२	सिहासनी
	हुलाक	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय दौर्वा	दौर्वा	२	२	विशुनपुरवा
	हुलाक	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय गडहल	गडहल	६	२	गडहल
		अतिरिक्त हुलाक कार्यालय ,खोपवा	सिपुरा	३	३	खोपवा
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला / प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी	अ.प्रहरी चौकी	मुर्की	३	५	बारागढी गाउँपालिका
८.	अन्य कार्यालयहरु					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

८.२ समुदायमा आधारित संस्था विवरण

८.२.१ सामुदायिक संस्था विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्र विभिन्न सामुदायिक संस्थाहरु छन भने कृषक समूह, सहकारी संस्था, गैसस वा क्लब नागरिक सचेतना केन्द्र, र टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था सक्रिय रुपमा रहेका छन भने वन समूह, परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा), आमा समूह र उच्चमी समूह यहाँ छैनन् ।

तालिका नं. ९१:सामुदायिक संस्था सम्बन्धिको विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उच्चमी समूह	अन्य...
१	०	४	०	४	-	०	०	२	०	०	०
२	१	७	०	१०	२	०	०	२	०	०	०
३	२	३	०	६	-	०	०	२२	०	०	०
४	-	२	०	२	-	०	०	२	०	०	०
५	३	५	०	१०	१	०	०	१९	४	०	०
६	२	२	०	४	१	०	०	२	०	०	०
जम्मा	८	२३	०	३६	४	०	०	४९	४	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

८.२.२ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

यहा विशेष गरि कृषक समूह र बचत समूहमा धेरै परिवार आवद्ध भएका छन यी समूहहरुले सदस्यका नियमित रुपमा रकम संकलन गर्ने र समूह भित्रैका सदस्यहरुलाई लगानी गर्ने गरेका छन । कृषि समूहले मुख्य गरि कृषिमा लगानी गरेका छन भने बचत समूहले कृषि तथा व्यापारमा लगानी गरेको छन । समूह अनुसारका सदस्य संख्या र अन्य जानकारी विस्तृत रुपमा तलको तालिकामा छ ।

तालिका नं. ९२:आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
कृषक तथा उच्चमी समूह											
पोखरीया माई कृषक समूह	१	४	२१	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
बहम बावा कृषक समूह	१	१५	२६	४१	-	-	-	-	-	-	
ओम कृषक समूह	१	४७	१	४८	-	-	-	-	-	-	
प्रगतिशिल कृषक समूह	१	८	१७	२५	-	-	-	-	-	-	
जनहितकारी मिश्रित कृषक समूह	२	६	१९	२५	-	-	-	-	-	-	
सरस्वती कृषक समूह	२	२५	०	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
लक्ष्मी महिला कृषक समूह	२	२५	०	२५	-	-	-	-	-	-	
हरीयाली विकास कृषक समूह	२	०	२५	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
गिता मिश्रितकृषक समूह	२	१७	५	२२	-	-	-	-	-	-	कृषि
सहयोगि कृषक समूह	२	७	१८	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
दुर्गा मिसश्रत कृषक समूह	२	१०	१५	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
जनसेवा कृषक समूह	३	४	१६	२०	-	-	-	-	-	-	कृषि
सरस्वती महिला कृषक समूह	३	१९	४	२३	-	-	-	-	-	-	कृषि

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
मुस्कान कृषक समुह	३	१७	२१	३८	-	-	-	-	-	-	कृषि
महिला पुरुष कृषक समुह	४	९	१६	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
अरनिको कृषकउत्थान समुह	४	२	२३	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
भुलहिमाई कृषक समुह	४	१४	१६	३०	-	-	-	-	-	-	कृषि
बौधिक कृषक समुह	४	५	११	१६	-	-	-	-	-	-	कृषि
जनहित कृषक समुह	५	८	१७	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
सोनामाई कृषक समुह	५	३	१४	१७	-	-	-	-	-	-	कृषि
लक्ष्मी महिला कृषक समुह	५	२५	०	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
जनसेवा कृषक समुह	५	२	१८	२०	-	-	-	-	-	-	कृषि
चमकुन कृषक समुह	५	१२	१३	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
जय किसान कृषक समुह	६	०	२५	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि
जनकल्याण कृषक समुह	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	कृषि
बचत समूह											
लक्ष्मी महिला बचत समुह	१	५८	०	५८	-	-	-	-	५०४४५१.००	६५५८८२.००	कृषि, व्यापार
सर्वाहीत बचत समुह	२	२२		३४	-	-	-	१२	२८६३३९.००	४१११०३.००	
धनवन्तरी बचत समुह	२	१२	१७	२९	-	-	-	-	-	-	
गढीबाबा महिला बचत समुह	३	३०	०	३०	-	-	-	-	-	-	
अर्थव बचत समुह	४	१९	५०	६९	-	-	-	-	-	-	
तिलक कुण्ड बचत समुह	५	५	४५	५०	३	३०	१७	५०	-	-	

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

८.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

यहाका परिवारका सदस्यहरु नागरिक सचेतना केन्द्रमा आवद्ध छन । नागरिक सचेतना केन्द्रले आफुसँग भएको रकम कृषि, पशुपालन, माछापालन तथा व्यापारमा लगानी गरेका छन । केन्द्र अनुसारका सदस्य संख्या र अन्य जानकारी विस्तृत रुपमा तलको तालिकामा छ ।

तालिका नं. ९३: नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नं.	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
नागरिक सचेतना केन्द्र	१	२६	५	३१	२७	३	१	३१	०	११००००.००	कृषी पशुपालन
पार्वती नागरिक सचेतना केन्द्र	१	३०	०	३०	२८	२	०	३०	०	०	छैन
नागरिक सचेतना केन्द्र	२	१९	११	३०	३०	०	०	३०	०	१०५०००.००	कृषी पशुपालन
नागरिक सचेतना केन्द्र	२	३०	०	३०	३०	०	०	३०	०	०	छैन
भुईबाबा ना.स.केन्द्र	३	३०	०	३०	१५	०	१५	३०	०	१०००००.००	कृषि, पशुपालन, किराना पसल र होटेल
संतोषी मा ना.स.केन्द्र	३	३०	०	३०	२०	०	१०	३०	०	१०००००.००	
जागरण ना.स.केन्द्र	३	३०	०	३०	१३	१	१६	३०	०	१०००००.००	
विश्वकर्मा बाबा ना.स.केन्द्र	३	३०	०	३०	३	०	२७	३०	०	१०००००.००	
विष्णु बाबा ना.स.केन्द्र	३	३०	०	३०	२	१	२७	३०	०	१०००००.००	
अन्नपूर्ण ना.स.केन्द्र	३	२७	०	२७	५	१७	५	२७	०	१०००००.००	
सरस्वती ना.स.केन्द्र	३	२०	०	२०	१९	१	०	२०	०	१०००००.००	
पार्वती ना.स.केन्द्र	३	२८	०	२८	०	१७	११	२८	०	१०००००.००	
शिव बाबा ना.स.केन्द्र	३	२७	०	२७	२०	७	०	२७	०	१०००००.००	
धन लक्ष्मी ना.स.केन्द्र	३	२०	०	२०	२	१२	६	२०	०	१०००००.००	
जिवन ज्योती ना.स.केन्द्र	३	२९	०	२९	२	१६	११	२९	०	१०००००.००	
जन चेतना ना.स.केन्द्र	३	३०	०	३०	२२	७	१	३०	०	१०००००.००	

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नं.	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
भोला बाबा ना.स.केन्द्र	३	३०	०	३०	२१	७	२	३०	०	१०००००.००	
मनकामना ना.स.केन्द्र	३	३१	०	३१	२१	१०	०	३१	०	१०००००.००	
साई बाबा ना.स.केन्द्र	३	२९	०	२९	६	४	१९	२९	०	१०००००.००	
शुभ दिपावली ना.स.केन्द्र	३	३१	०	३१	१७	६	८	३१	०	१०००००.००	
गणेश ना.स.केन्द्र	३	२४	०	२४	१२	५	७	२४	०	१०००००.००	
राधा ना.स.केन्द्र	३	३०	०	३१	१	२	२७	३०	०	१०००००.००	
जय हनुमान ना.स.केन्द्र	३	३१	०	३१	१३	२	१६	३१	०	१०००००.००	
काली माई ना.स.केन्द्र	३	३१	०	३१	१२	१९	०	३१	०	१०००००.००	
नागरिक सचेतना केन्द्र	३	४४	३	४७	३६	५	५	४७	०	०	
नागरिक सचेतना केन्द्र	४	२९	१	३०	२९	०	१	३०	०	११५०००.००	
नागरिक सचेतना केन्द्र	४	२५	०	२५	९	१३	३	२५	०	०	
साक्षरता ना.स.केन्द्र	५	२७	०	२७	१३	१०	४	२७	०	१०००००.००	
गंगा ना.स.केन्द्र	५	२७	०	२७	३	२४	०	२७	०	१०००००.००	
राम जानकी ना.स.केन्द्र	५	२९	०	२९	०	२९	०	२९	०	१०००००.००	
उत्तम ना.स.केन्द्र	५	२९	०	२९	०	२७	२	२९	०	१०००००.००	
महिला उक्थान ना.स.केन्द्र	५	३०	०	३०	१८	३	९	३०	०	१०००००.००	
जय माँ लक्ष्मी ना.स.केन्द्र	५	३०	०	३०	०	३०	०	३०	०	१०००००.००	
राधा कृष्ण ना.स.केन्द्र	५	२९	०	२९	०	२१	८	२९	०	१०००००.००	
जय हनुमान ना.स.केन्द्र	५	२६	०	२६	०	२१	८	२६	०	१०००००.००	
राम ना.स.केन्द्र	५	२५	०	२५	२५	०	०	२५	०	१०००००.००	
स-शक्ति ना.स.केन्द्र	५	२६	०	२६	०	२६	०	२६	०	१०००००.००	
ब्रह्म बाबा ना.स.केन्द्र	५	२८	०	२८	५	२	२१	२८	०	१०००००.००	
पशुपति ना.स.केन्द्र	५	२७	०	२७	०	१७	१०	२७	०	१०००००.००	
नव नाथ ना.स.केन्द्र	५	२८	०	२८	२	५	२१	२८	०	१०००००.००	
गढीमाई ना.स.केन्द्र	५	२४	०	२४	०	५	१९	२४	०	१०००००.००	
हिमशिखर ना.स.केन्द्र	५	२३	०	२३	०	२३	०	२३	०	१०००००.००	
प्रेणा ना.स.केन्द्र	५	२६	०	२६	०	८	१८	२६	०	१०००००.००	
नागरिक सचेतना केन्द्र	५	१४	१२	२६	२५	१	०	२६	०	११००००.००	माछापालन, कृषि
नागरिक सचेतना केन्द्र	५	२४	६	३०	१५	६	९	३०	०	०	
नागरिक सचेतना केन्द्र	६	४८	५	५३	४०	८	५	५३	०	१०९०००.००	माछापालन, कृषि

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

८.२.४ कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

यहा विशेष गरि कृषक समूह धेरै परिवार आवद्ध भएका छन । कृषक समूहले मुख्य गरि कृषिमा लगानी गरेका छन । समूह अनुसारका सदस्य संख्या र अन्य जानकारी विस्तृत रुपमा तलको तालिकामा छ ।

तालिका नं. ९४: कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	वडा नं.	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
पोखरीया माई कृषक समूह	१	४	२१	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
ब्रह्म बाबा कृषक समूह	१	१५	२६	४१	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
ओम कृषक समूह	१	४७	१	४८	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
प्रगतिशिल कृषक समूह	१	८	१७	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
जनहितकारी मिश्रित कृषक समूह	२	६	१९	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
सरस्वती कृषक समूह	२	२५	०	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
लक्ष्मी महिला कृषक समूह	२	२५	०	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र

कृषक, उच्चमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	नं. वडा	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
हरीयाली विकास कृषक समुह	२	०	२५	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
गिता मिश्रितकृषक समुह	२	१७	५	२२	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
सहयोगि कृषक समुह	२	७	१८	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
दुर्गा मिस्रत कृषक समुह	२	१०	१५	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
जनसेवा कृषक समुह	३	४	१६	२०	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
सरस्वती महिला कृषक समुह	३	१९	४	२३	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
मुस्कान कृषक समुह	३	१७	२१	३८	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
महिला पुरुष कृषक समुह	४	९	१६	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
अर्निको कृषकउत्थान समुह	४	२	२३	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
भूलहिमाई कृषक समुह	४	१४	१६	३०	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
बौधिक कृषक समुह	४	५	११	१६	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
जनहित कृषक समुह	५	८	१७	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
सोनामाई कृषक समुह	५	३	१४	१७	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
लक्ष्मी महिला कृषक समुह	५	२५	०	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
जनसेवा कृषक समुह	५	२	१८	२०	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
चमकुन कृषक समुह	५	१२	१३	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
जय किसान कृषक समुह	६	०	२५	२५	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
जनकल्याण कृषक समुह	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	कृषि क्षेत्र
लक्ष्मी महिला बचत समुह	१	५८	०	५८	-	-	-	-	५०४,४५१	६५५,८८२	कृषि र व्यापार
सर्वाहीत बचत समुह	२	२२	-	३४	-	-	-	१२	२८६,३३९	४११,१०३	
धनवन्तरी बचत समुह	२	१२	१७	२९	-	-	-	-	-	-	
गढीबावा महिला बचत	३	३०	०	३०	-	-	-	-	-	-	
अर्थव बचत समुह	४	१९	५०	६९	-	-	-	-	-	-	
तिलककुण्ड बचत समुह	५	५	४५	५०	३	३०	१७	५०	-	-	

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

८.२.५ बाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा बाणिज्य बैंक तर्फ कुनै पनि बाणिज्य बैंकको शाखा कार्यालय छैनन । विभिन्न वडामा गरी कूल ३६ वटा बचत तथा ऋण, कृषि, दुग्ध तथा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था रहेका छन । यिनीहरुको लगानीको क्षेत्र कृषि तथा व्यापार नै हो ।

तालिका नं. १५: बाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नं.	बार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
१.	बाणिज्य बैंक		छैनन	०	
२.	विकास बैंक		छैनन	०	
३.	वित्तीय संस्था		छैनन	०	
४.	लघु वित्त संस्था		छैनन	०	
५.	गोलेश्वर नाथ कृषि सहकारी संस्था लि.	१	-	-	कृषि ,व्यापार
६.	पोखरी माई कृषि सहकारी संस्था लि.	१	-	-	कृषि ,व्यापार
७.	लक्ष्मी महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१	-	-	ऋण तथा व्यापार
८.	सखुवा माई कृषि सहकारी संस्था लि.	१	-	-	कृषि ,व्यापार
९.	जमुनी माई कृषि सहकारी संस्था लि.	३	-	-	कृषि ,व्यापार
१०.	सिदेश्व कृषि सहकारी संस्था लि.	३	-	-	कृषि ,व्यापार
११.	महिला जन उत्थान दुग्ध सहकारी संस्था लि.	२	-	-	दुग्ध तथा देरी
१२.	फुलवारी महिला कृषि सहकारी संस्था लि.	२	-	-	कृषि ,व्यापार

१३.	ब्रह्मचारिणी महिला कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
१४.	धनवन्तरी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	२	-	-	कृषि ,व्यापार
१५.	जयमाँ अम्बे कृषि सहकारी संस्था लि.	२	-	-	कृषि ,व्यापार
१६.	नरसिंह कृषि सहकारी संस्था लि.	२	-	-	कृषि ,व्यापार
१७.	वासुकीनाथ कृषि सहकारी संस्था लि.	२	-	-	कृषि ,व्यापार
१८.	सर्वाहीत बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	२	-	४११,१०३	कृषि ,व्यापार
१९.	गढीबावा महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	३	-	-	कृषि ,व्यापार
२०.	जनप्रेमी कृषि सहकारी संस्था लि.	३	-	-	कृषि ,व्यापार
२१.	चारुमति कृषि सहकारी संस्था लि.	३	-	-	कृषि ,व्यापार
२२.	अर्षिबाद कृषि सहकारी संस्था लि.	३	-	-	कृषि ,व्यापार
२३.	अर्थव बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	४	-	-	कृषि ,व्यापार
२४.	सपहि माई कृषि सहकारी संस्था लि.	४	-	-	कृषि ,व्यापार
२५.	तिलक कुण्ड बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
२६.	पानस कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
२७.	गणपती कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
२८.	उदयुन्द्रनाथ कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
२९.	संकल्प कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
३०.	अमरनाथ कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
३१.	शोमनाथ बाबा कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
३२.	पुष्प कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
३३.	नौनाथ बाबा कृषि सहकारी संस्था लि.	५	-	-	कृषि ,व्यापार
३४.	निर्वाह कृषि सहकारी संस्था लि.	६	-	-	कृषि ,व्यापार
३५.	परिचालन कृषि सहकारी संस्था लि.	२	-	-	कृषि ,व्यापार
३६.	शोभाभगवती कृषि सहकारी संस्था लि.	२	-	-	कृषि ,व्यापार
३७.	महिला जन उत्थान दुग्ध सहकारी संस्था लि.	२	-	-	कृषि ,व्यापार
३८.	लक्ष्मी महिला बहुमुखी तथा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	६	-	-	कृषि ,व्यापार
३९.	वैकुण्ठ धाम कृषि सहकारी संस्था लि.	६	-	-	कृषि ,व्यापार
४०.	लक्ष्मी महिला बहुमुखी सहकारी संस्था लि.	६	-	-	व्यापार

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

८.२.६ बैंक तथा वित्तिय संस्थामा खाता हुने परिवार सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका भित्र पनि बैंकमा खाता हुने परिवार संख्या निकै कम छ । समुदायका परिवार अभै पनि बैकिङ्ग क्षेत्रमा कारोवार गर्ने बानी परेका छैनन । यहाँका कुन ४६६७ घर परिवार मध्ये जम्मा १६०३ अर्थात ३४.३५ प्रतिशत मात्र बैंकमा खाता भएका परिवार हुन । अभै पनि कुल परिवार संख्याको ६५.६५ प्रतिशत परिवारको बैंकमा खाता छैन ।

तालिका नं. ९६: बैंक तथा वित्तिय संस्थामा खाता हुने परिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बैंक तथा वित्तिय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार संख्या			
	खाता हुने घरपरिवार संख्या	खाता नहुने घरपरिवार	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	२८०	४७६	०	७५६
२	५००	५२७	०	१०२७
३	१५२	९५१	०	११०३
४	१५३	४८२	०	६३५
५	४५३	२९८	०	७५१
६	६५	३३०	०	३९५
जम्मा	१६०३	३०६४	०	४६६७

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

८.२.७ गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र जिल्ला, क्षेत्र वा राष्ट्रिय स्तरका गैससहरु रहेका छैनन् । समाजमा जनचेतना जगाउने काम स्थानीय युवा क्लबले गरिरहेका छन् । युवा क्लबहरुले खेलकुदका साथै युवा लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेका हुन्छन् । तलको तालिकामा गैसस तथा युवा क्लबको विवरण उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ९५: युवा क्लब सम्बन्धी विवरण

युवा क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		मुख्य कार्य
		युवा	युवती	
जनजागृती अभियान युवा क्लब	सिहासनि -५	९	३	सरसफाई ,सामाजिक सेवा
लायन्स युवा क्लब	गडहल-६	६	३	सरसफाई ,सामाजिक सेवा

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

यस गाउँपालिकामा जम्मा २ वटा बालक्लब रहेको पाईयो । जसको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ९६: बालक्लब विवरण

बाल क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या	
		बालक	बालिका
फ्रेन्ड चाइलड क्लब	पथरा ४	१७	८
ग्यालेक्सी चाइलड क्लब	विशुनपुरवा २	२७	१८

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

८.२.८ विमा गरेका वा नगरेका परिवार सदस्य संख्या

यस गाउँपालिकामा विमा बारेमा जानकारी नभएको देखिन्छ । यहा विमा गर्नेको संख्या अत्यन्त न्यून छ । जम्मा १ जनाले जीवन विमा गरेका छन् भने स्वास्थ्य विमा कसैले पनि गरेका छैनन् । थप विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ९९: विमा गरेका वा नगरेका परिवार सदस्य संख्या

वडा नम्बर	विमा गरेका वा नगरेका परिवार सदस्य संख्या					
	जीवन बिमा	स्वास्थ्य बिमा	अन्य बिमा	कुनै पनि गरेको छैन	उपलब्ध नभएको	जम्मा
१	०	०	०	१	७५५	७५६
२	०	०	०	०	१०२७	१०२७
३	०	०	०	०	११०३	११०३
४	१	०	०	०	६३४	६३५
५	०	०	०	४	७४७	७५१
६	०	०	०	२	३९३	३९५
जम्मा	१	०	०	७	४६५९	४६६७

श्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण २०७५

८.२.१३ गाउँपालिका आय विवरण

तालिका नं. १००: गाउँ पालिकाको आयको विवरण यस प्रकार छ:

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	यथार्थ	अनुमानित
क. आन्तरिक आय			
शुरु मौज्दात	०	२८३९१२७.९०	२४५८४७०९२.००
घरजग्गा कर	०	०.००	३००००.००
मालपोत वा भूमिकर	०	८०७५४.००	१०००००.००
हाटवजार पसल कर	०	०	०
सवारी साधन कर	०	०	०
मनोरञ्जन कर	०	०	०
वहाल विटौरी	०	०	०
विज्ञापन कर	०	०	०
व्यवसाय कर	०	०	०

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	यथार्थ	अनुमानित
व्यवसायिक भिडियो कर	०	०	०
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर	०	३३५०००.००	५००००.००
सेवा शुल्क	०	०	०
दस्तुर	०	०	०
विक्री आय	०	०	०
दण्ड जरिवाना	०	०	०
अन्य आय	०	०	०
स्रोत उपयोग बॉण्डफाँड	०	०	०
ख. प्रदेश अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदानरकम ^१	०	०	०
सशर्त अनुदान	०	०	०
विशेष अनुदान	०	०	०
समपुरक अनुदान	०	०	०
ग. संघीय अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदान	०	३८७६९५३५.००	९५६३८९०००.००
सशर्त अनुदान	०	०	५०६८५०००.००
विशेष अनुदान	०	०	०
समपुरक अनुदान	०	०	०
जम्मा आय	०	०	२०७०७४०००
(घ) बैदेशिक स्रोत तथा विकास साभेदार			
१.	०	०	०
२.	०	०	०
३.	०	०	०
जम्मा			
(ङ) जनसहभागिता परिचालन	०		
नगद लागत सहभागिता	०	०	०
श्रम सहभागिता			०
(ड) सांसद क्षेत्र विकास कोष	०	०	०
जम्मा			
(च) अन्य आम्दानी जम्मा			

वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत निशर्त निक्षेपित कार्यक्रमहरू:

- साविकमा संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (बौद्ध दर्शनप्रवर्द्धन तथा गुम्बा विकास समिति; आदिवासी जनजाती उत्थान प्रतिष्ठान; उपेक्षित उत्पिडित र दलित वर्ग उत्थान विकास समिति; फोहोरमैला व्यवस्थापन प्राविधिक केन्द्र; गाउँ विकास समितिअनुदान; नगरपालिका अनुदान; ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रम; स्थानीय यातायात पूर्वाधार क्षेत्रगत कार्यक्रम; विकेन्द्रीत ग्रामीण पूर्वाधार तथा जिविकोपार्जन आयोजना; नगर क्षेत्र पूर्वाधार विकास कार्यक्रम; साना सिंचाई, नदि नियन्त्रण तथा अन्य पूर्वाधार; सुनौला हजार दिन; स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम; वातावरणमैत्री स्थानीय शासन कार्यक्रम; आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सडक; साविकमा वन मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू; जडिबुटी विकास कार्यक्रम; वृक्ष सुधार, वृक्षारोपण तथा निजी वन कार्यक्रम; सामुदायिक तथा कबुलियती वन विकास कार्यक्रम; स्थानीय स्तरमा सञ्चालन हुने भु(संरक्षण कार्यक्रम; सामुदायिक विकास तथा वनरजलाधार संरक्षण कार्यक्रम; साविकमा सिंचाई मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू; भूमिगत स्यालो ट्यूबवेल सिंचाई मर्मत सम्भार आयोजना; नयाँ प्रविधिमा आधारित सिंचाई आयोजना; समृद्ध तराई/मधेस सिंचाई विकास विशेष कार्यक्रम; स्थल विशेष नदी नियन्त्रण कार्यक्रम टार बजार संरक्षण कार्यक्रम)
- साविकमा सहरी विकास मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (क्षेत्रीय तथा पर्यटकिय महत्वका सडकहरू; अन्य सहरी सडक निर्माण तथा सुधार; साविकमा संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू; पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम; संस्कृति प्रवर्द्धन कार्यक्रम)
- साविकमा खानेपानी तथा सरसफाई मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (खानेपानी सेवा नियमन तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम; खानेपानी तथा गुणस्तर सुधार कार्यक्रम; उच्च, मध्यमस्तरीय र ठूला खानेपानी आयोजनाका कार्यक्रमहरू)
- साविकमा महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (महिला विकास जागृति कार्यक्रम; महिला विकास कार्यक्रम)
- साविकमा युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय र अन्तर्गतबाट सञ्चालित कार्यक्रमहरू (खेलकुद पूर्वाधार निर्माण कार्यक्रम; खेलकुद विकास कार्यक्रम; स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने खेलकुद प्रतियोगिताहरू)

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	यथार्थ	अनुमानित
कूल जम्मा (GrandTotal)			
आ. खर्च र लगानी			
विकास खर्च जम्मा (रु हजारमा)		२५६३९३४४.७०	९३३९६२७४७०.००
विकास खर्च (प्रतिशत)			
प्रशासनिक खर्च जम्मा		४६४२७८६.७९	२५९०००००.००
प्रशासनिक खर्च (प्रतिशत)			

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

तालिका नं. १०१: गाउँपालिकाको अचल सम्पत्तिको विवरण

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
ब्याकको लोडर	३४,९५०००.००	१ थान
पिक अप	३४,९५०००.००	१ थान
मोटरसाईकल	९४,४००००.००	६ थान
डेस्टप कम्प्युटर	९६०००.००	३ थान
लैपटप	४८००००.००	८ थान
प्रिन्टर	९७००००.००	८ थान
दराज	३२४०००.००	२७ थान
टेबल	९८९०००.००	२७ थान
जेनेरेटर	३८०००.००	१ थान
मोटर	७०००.००	१ थान
ईनभटर	२२००००.००	७थान
सिलिंग पंखा	२४०००.००	८ थान
ईन्टरनेट	९००००.००	३ थान
रिभलभिङ्ग कुर्सी	६०००००.००	५० थान
प्लास्टिक कुर्सी	४०००००.००	४०० थान
मोवाईल	५४०००.००	२ थान
हैण्ड पम्प	९५०००.००	१ थान
प्रोजेक्टर	६००००.००	१ थान
सोफा सेट	२९००००.००	७थान
लो बेड	९००००.००	१ थान
सुचना पार्टी	२९०००.००	७थान

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण २०७५

अनुसूचीहरु

अनुसूची १: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरु

अनुसूची १ (क): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम

(दफा ८.१ (छ), ८.२ (ग), ८.३ (ख) सँग सम्बन्धित)

गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण (Profile)

संस्थागत तथ्याङ्क संकलन फाराम

.....गाउँपालिका/नगरपालिका

२०७४ भाद्र

..... गाउँपालिका/नगरपालिका
संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम

खण्ड १: जनसंख्या विवरण

१.१ परिचय

१.१.१ प्रदेश नं :

१.१.२ जिल्लाको नाम :

कोड :

१.१.३ स्थानीय तहको नाम :

कोड :

१.१.४ गाउँ/नगर केन्द्रको जियोकोड :

१.२ व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक बर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार संख्या)

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९						
जम्मा						

१.३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (गत आ.व.को १ बर्षको विवरण लिने)

रकम रु.हजारमा

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आसिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१																	
२																	
३																	
४																	
५																	
६																	
७																	
८																	
९																	

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आसिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
जम्मा																	

खण्ड ख: आर्थिक विकास स्थिति विवरण

२.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन																जम्मा
	कृषि र पशु		इञ्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य		
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
१																	
२																	
३																	
४																	
५																	
६																	
७																	
८																	
९																	
जम्मा																	

२.२ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	बार्षिक आम्दानी (रु.)	नगर/नगर पालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
जम्मा						

२.३ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम (सतह (कूलो/नहर), लिफ्टिङ्ग, बाँध, ट्युबेल/बोरिङ्ग, पोखरी वा अन्य)	सिंचाईको माध्यम (कूलो नहर, पाइप आदी)	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता (बर्षेभरी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई (कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम (सतह (कूलो/नहर), लिफ्टिङ्ग, बाँध, ट्युबेल/बोरिङ्ग, पोखरी वा अन्य)	सिंचाईको माध्यम (कूलो नहर, पाइप आदी)	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता (बर्षेभरी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई (कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			
जम्मा								

२.४ आधुनिक पशुपालन (फार्म) सम्बन्धी विवरण

पशुपालन फर्म (गाई, भैसी, बाख्रा, बंगुर र कुखुरा) को नाम	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
जम्मा								

२.५ कृषि तथा पशुसेवासंग सम्बन्धित मानव संसाधन (संख्या)

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी संचालक
१				
२				
३				
४				
५				
६				
७				
८				
९				
जम्मा				

२.६ कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (संख्या)

वडा नम्बर	कृषक समूह			पशुपालन समूह			व्यवसायिक कृषि फर्म			कृषि सहकारी			एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र
	समूह संख्या	सदस्य		समूह संख्या	सदस्य		फर्म संख्या	सदस्य		सहकारी संख्या	सदस्य				
		म	पु		म	पु		म	पु		म	पु			
१															

वडा नम्बर	कृषक समूह			पशुपालन समूह			व्यवसायिक कृषि फर्म			कृषि सहकारी			एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र
	समूह संख्या	सदस्य		समूह संख्या	सदस्य		फर्म संख्या	सदस्य		सहकारी संख्या	सदस्य				
		म	पु		म	पु		म	पु						
२															
३															
४															
५															
६															
७															
८															
९															
जम्मा															

२.७ मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
१										
२										
३										
४										
५										
६										
७										
८										
९										
जम्मा										

२.८ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण (उद्योग तथा पर्यटन)

उद्योगको नाम तथा ठेगाना	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व (सरकारी, पब्लिक तिजी, सहकारी)	उद्योगको प्रकार (लघु, घरेलु, साना, मफौला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएको बार्षिक आम्दानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
ठूला								
मध्यम								
साना								

घरेलु								
लघु								
जम्मा								

२.९ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफूल आदी)

व्यापार तथा व्यवसाय संचालक तथा कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम (* कोड प्रयोग गर्ने)	पसलको प्रकार	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व (एकल, साझेदारी र सहकारी)	वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)

*व्यापार र व्यवसायको किसिम कोड: १. किराना वा व्यापारिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामग्री, ६. औषधी पसल वा क्लिनिक, ७. मर्मत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल, ९. होटेल तथा रेष्टुरेण्ट, १०. कपडा तथा फेन्सी

२.१० धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (नीजि, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय अन्य)	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुगेको/नपुगेको	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (कि.मी.)			

२.११ होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेष्टुरेण्ट, अन्य)	होटेलको स्तर (स्टार, ननस्टार)	वार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेष्टुरेण्ट, अन्य)	होटेलको स्तर (स्टार, ननस्टार)	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)

२.१२ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
कृषि बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरु	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
थोक बजार						
खुद्रा बजार						

खण्ड ग: सामाजिक विकास

३.१. शैक्षिक तथा मानव संसाधन

३.१.१ विद्यालयको भौतिक अवस्था

बाल विकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र (छ/छैन)	प्रयोग शाला	डेस्क/वेञ्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम (तारवार, कच्चि, पक्की पर्खाल)	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ/छैन)
		कुक्कुर	कुक्कुर	कुक्कुर	कुक्कुर							

३.१.२ तहगत रुपमा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत, मदरसा, गुम्बा) तथा विद्यार्थी संख्या

विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी श्रोत कक्षा (भएको/ नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/ नभएको)	एकीकृत पाठ्यक्रम (भएको/ नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (भएको/ नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/ नभएको)

३.१.८ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको/ नभएको)	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/ नभएको)	बाल क्लब गठन (भएको/ नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको/ नभएको)

३.१.९ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयको नाम र ठेगाना (किसिम र तह)	वडा नम्बर	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार												
		दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा			
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		

३.२ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

३.२.१ स्वास्थ्य संस्था विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम	वडा	संस्थाको	स्वास्थ्यकर्मी	शैया	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)

र ठेगाना	नम्बर	प्रकार*	स्विकृत दरबन्दी	पूर्तिको अवस्था	संख्या	प्रसुती सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि	परामर्श सेवा	सुरक्षित मातृत्व सेवा	रक्त संचार सेवा

*१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. निजी अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसुती गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआईभ परीक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. निजी क्लिनिक, १६. शिक्षण अस्पताल १७. फार्मसी १८. अन्य

३.२.३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या												
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य	अन्य				

३.२.४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ बर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ बर्ष मुनीका	२ बर्ष मुनीका	५ बर्ष मुनीका	विसिजि	पेण्टाभ्यालेण्ट*	पोलियो तेश्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	बृद्धी अनुगमन गरिएका	बृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुषोषित

*डिपिटी, हेपबि, हिपबि३

३.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/प्रसुती भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसुती भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्य कर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
	जम्मा						

३.२.७ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसुती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-५९ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१										
२										
३										
४										
५										
६										
७										
८										
९										
	जम्मा									

३.२.९ गाउँपालिका/नगरपालिका भित्रमा देखा परेका प्रमुख रोग र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया					
२	भाडा पखाला					
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	क्षय रोग (टिबी)					
६	कुष्ठ रोग					
७	रक्तचाप					
८	मुटु रोग					
९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर					
१०	पक्षघात					
११	एचआइभि एड्स					
१२	क्यान्सर					
१४	मधुमेह (चिनी रोग)					
१५	दम (स्वासप्रश्वास)					

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१६	प्रसूतीजन्य रोग					
१७	अन्य					
	जम्मा					

नोट :- स्वास्थ्य संस्थामा सवैभन्दा बढी आएका १० वटा रोगहरुको नाम क्रमशः लेख्ने (रोगको नाम सूची राख्ने)

३.३ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

३.३.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग (१. खेलकुद, २. प्रदर्शनी, ३. मनोरञ्जन, ४. पिकनिक)	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९						

३.३.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिङ्ग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर (राष्ट्रिय, क्षेत्रीय, जिल्लास्तर)	पाएको सम्मान वा पुरस्कार

३.३.३ मुख्य चाड, पर्व तथा मेला जात्रा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत

खण्ड ४: भौतिक पूर्वाधार स्थिति विवरण

४.१ सडकमार्ग

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्राभेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			

४.१ पैदल मार्ग

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		

४.२ पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरु		भोलुङ्गे/काठे / ट्रष्ट/ पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरु		भोलुङ्गे/काठे / टुष्ट/ पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				

४.३ सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)
				जग्गा	भवन	

४.४ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		

खण्ड ५: वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

५.१ वनको विवरण

वडा	वनको	समेटेको	वनको नाम	क्षेत्रफल	संचित दर	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन

नम्बर	किसिम	घरघुरी	(हे.)	(क्यू.मि./हे)	काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
१	राष्ट्रीय						
	सामुदायिक						
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
२	राष्ट्रीय						
	सामुदायिक						
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
३	राष्ट्रीय						
	सामुदायिक						
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
४	राष्ट्रीय						
	सामुदायिक						
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
५	राष्ट्रीय						
	सामुदायिक						
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
६	राष्ट्रीय						
	सामुदायिक						
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
७	राष्ट्रीय						
	सामुदायिक						
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						
	धार्मिक						
८	राष्ट्रीय						
	सामुदायिक						
	साभेदारी						
	निजी						
	कवुलियती						

जम्मा				

५.५ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

५.५.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरघुरी संख्या					
		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	जम्मा

५.५.२ विपदबाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावरबाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याड)		
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	
१.																			
२.																			
३.																			
४.																			
५.																			
६.																			
७.																			
८.																			
९.																			
जम्मा																			

५.५.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिना उल्लेख गर्नुहोस्)

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शितलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षती
१							
२							
३							
४							
५							
६							

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शितलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षती
७							
८							
९							
जम्मा							

५.५.४ विपदको असर विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण								
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
आगलागी									
बाढी डुवान									
पहिरो									
शितलहर									
रोग माहामारी									
सर्पको टोकाइ									
भूकम्प									
जंगली जनावरबाट क्षती									
अन्य									
जम्मा									

५.५.५ विपदबाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत १ वर्षको असरको आधारमा)

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
बाढी डुवान											
पहिरो											
भूकम्प											
जंगली जनावरको क्षती											
अन्य											
जम्मा											

५.५.६ संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई हेक्टर	परिमाण
संरक्षित पानी मुहान				
नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रको नाम				

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल				
भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना				
संरक्षित गल्ली र पहिरो			संख्या	

खण्ड ६ : संस्थागत विकास विवरण

६.१ गाउँपालिका/नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय सरकार					
	गाउँ/नगरपालिका					
	वडा कार्यालय					
२	स्वास्थ्य संस्थाहरू					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला/प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरू					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र

६.२ समुदायमा आधारित संस्था विवरण

६.२.१ सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य...
१											
२											
३											
४											
५											
६											
७											
८											
९											
जम्मा											

६.२.२ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
आमा तथा महिला											
परम्परागत समूह											
कृषक तथा उद्यमी समूह											
बचत समूह											
अन्य											

६.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण	वचत	लगानी	लगानीको

र ठेगाना	नम्बर	सदस्य संख्या			समेटेको परिवार				रकम (रु.)	रकम (रु.)	मुख्य क्षेत्र
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
टोल विकास संस्था											
नागरिक सचेतना केन्द्र											
नागरिक मंच											

६.२.४ कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			

६.२.५ बाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	बार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानीरकम(रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक				
ख.	विकास बैंक				
ग.	वित्तीय संस्था				
घ.	लघु वित्त संस्था				
ड.	सहकारी संस्था				

६.२.६ गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

गैसको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साभेदारको नाम

६.२.७ गाउँपालिका/नगरपालिकाको आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
शुरु मौज्जात			
घरजग्गा कर			
मालपोत वा भूमिकर			
हाटवजार पसल कर			
सवारी साधन कर			
मनोरञ्जन कर			
वहाल विटौरी			
विज्ञापन कर			
व्यवसाय कर			
व्यवसायिक भिडियो कर			
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर			
सेवा शुल्क			
दस्तुर			
विक्री आय			
दण्ड जरिवाना			
अन्य आय			
स्रोत उपयोग बाँडफाँड			
प्रदेश अनुदान :			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
संघीय अनुदान :			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
जम्मा आय			

अनुसूची १ (ख): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्वेक्षण फाराम
(दफा ८.१ (छ), ८.२ (ग), ८.३ (छ) सँग सम्बन्धित)

गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण

पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

.....गाउँपालिका /नगरपालिका

२०७४

..... गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण
पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

१. परिचय
१.१ प्रदेश नं :

- १.२ जिल्लाको नाम : कोड :
 १.३ स्थानीय तहको नाम : कोड :
 १.४ वडा नं :
 १.५ वस्तीको नाम: कोड :
 १.६ मार्गको नाम:
 १.७ घर क्रम संख्या (घर नम्बर) : घरको जियोकोड :
 १.८ परिवार क्रम संख्या :
 १.९ परिवारमुलीको नाम : लिंग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्गी):

२. परिवार सम्बन्धी विवरण

२.१ परिवार सदस्यको विवरण (परिवारमुलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्य अनुसार क्रम मिलाएर उल्लेख गर्ने)

क्र.सं	नाम	थर	लिङ्ग	जन्म मिति	जात जाती	धर्म	मातृ भाषा	शैक्षिकस्तर (५ वर्षमाथिका लागी मात्र)	बसोबासको अवस्था (स्वदेशमा अन्यत्र वा विदेशमा बसेको सदस्यको हकमा यसपछिको विवरण नलिने)	पेशा (१० वर्ष भन्दा माथी)	वैवाहिक स्थिति (१० वर्ष भन्दा माथी)	अपाङ्गताको स्थिति

२.२ तपाईंको परिवारमा १ वर्ष भित्र मृत्यु भएका सदस्यको विवरण दिनुहोस ।

मृत्यु हुनेको नाम	लिङ्ग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्गी)	उमेर (वर्ष/महिना)	मृत्युको कारण

२.३ खानेपानीको मुख्य स्रोत के हो ?

१. पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा २. पाइपधारा सार्वजनिक ३. डिप वोरिङ्ग ४. ट्युबवेल/हेन्डपम्प ५. ढाकिएको इनार/कुवा
 ६. नढाकिएको इनार/कुवा ७. मूलको पानी ८. नदी खोला ९. अन्य

२.४ खाना पकाउन प्रयोग गर्ने मुख्य इन्धन कुन हो?

१. दाउरा २. मट्टीतेल ३. एल पि ग्यास ४. गुईठा ५. वायोग्यास ६. विद्युत ७. अन्य

२.५ परिवारले प्रयोग गर्ने बत्तीको मुख्य स्रोत के हो ?

१. विद्युत २. मट्टीतेल ३. वायोग्यास ४. सोलार ५. अन्य

२.६ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय कस्तो प्रकारको छ ?

१. शौचालय नभएको २. फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल) ३. फ्लस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क) ४. साधारण

२.७ निम्न कुन कुन सुविधाहरु परिवारले उपभोग गरेको छ ?

सुविधाहरु	उपलब्ध (१. छ, २. छैन)
रेडियो	
टेलिभिजन	
टेलिफोन/मोबाइल फोन	
कम्प्युटर	
इन्टरनेट	
मोटरसाइकल	
मोटर/कार	
रेफ्रिजरेटर	

२.८ परिवारले कृषि कार्यका लागी जग्गा प्रयोग गरेको छ? १. छ २. छैन २.१० ⇨

२.९ यदी परिवारबाट कृषि कार्यका लागी जग्गा प्रयोग गरेको छ भने सो जग्गाको विवरण (क्षेत्रफल उल्लेख गर्ने)

- २.९.१ आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा: (रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
 २.९.२ परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा:..... (रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
 २.९.३ अन्य स्वामित्व खुलाउने:..... (रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)

२.१० परिवारका कुनै सदस्यको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता छ ? १. छ २. छैन

२.११ परिवारको सरदर वार्षिक आमदानी कति छ ?..... (रु हजारमा उल्लेख गर्ने)

२.१२ परिवारको सरदर वार्षिक खर्च कति छ?..... (रु हजारमा उल्लेख गर्ने)

२.१३ तपाईंको वार्षिक बाली उत्पादन तथा बिक्रि कति छ?

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाई (कठ्ठा/रोपनी)	
अन्नबाली				
धान				
मकै				
गहु				
कोदो				
अन्य				
दलहन				
दाल				
रहर				
मुसरो				
चना				
सिमी				
भट्टमास				
अन्य				
तेलहन				
तोरी/सस्यु				
आलस/तिल				
सूर्यमुखी				
अन्य				
तरकारी				
आलु				
बन्दा/काउली/रायो				
बोडी				
गोलभेंडा				
काँक्रो, लौका, फर्सी				
परबल, कुन्दुक, काँक्रो				
करेला, धिरौला, चिचिण्डो				
अन्य				
नगदे बाली				
अदुवा/वेसार				
प्याज/लसुन				
च्याउ				
अन्य				
फलफल				
आँप/लिची				
केरा/मेवा				
सुन्तता/कागती (अमिलोजात)				
स्याउ/आरुवखडा				
किवी				
अन्य				
फूलखेती				

२.१४ परिवारले कुनै चौपाया तथा पशुपंक्षी पालेको छ?

१. छ २. छैन

२.१६

कोड प्रयोगका लागि विवरण

क. पारिवारिक विवरण

१.	क्र.सं.	परिवारमूलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार क्रम संख्या उल्लेख गर्ने
२.	लिंग	१. पुरुष २. महिला ३. तेस्रो लिङ्गी
३.	जन्ममिति	जन्मेको मिति (साल, महिना र गते उल्लेख गर्ने यदी महिना र गते थाहा नभएमा साल मात्र उल्लेख गर्ने तथा २ वर्ष मुनीको बच्चाको हकमा महिना उल्लेख गर्ने)
४.	जातजाती	१. पहाडी बाह्यमण/क्षेत्री/ठकुरी/सन्ध्यासी २. मधेशी बाह्यमण क्षेत्री/राजपुत ३. पहाडी जनजाती आदीवासी ४. तराई जनजाती आदीवासी ५. पहाडी दलित ६. मधेशी दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. मधेशी अन्य
५.	धर्म	१. हिन्दु २. बौद्ध ३. मुस्लिम ४. क्रिश्चियन ५. अन्य
६.	मातृभाषा	१. नेपाली २. मैथिली ३. भोजपुरी ४. थारु ५. तामाङ्ग ६. नेवार ७. बज्जीका ८. मगर ९. डोटली १०. उर्दु ११. अवधी १२. लिम्बु १३. गुरुङ्ग १४. बैतडेली १५. राई १६. अछामी १७. वान्तवा १८. राजवंशी १९. शेर्पा
७.	शैक्षिकस्तर	१. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यमिक तह ४. स्नातक तह ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल र विद्या वारिधी (पिएचडि) ७. प्राविधिक एलएलसी ८. साधारण लेखपढ (साक्षर) ९. लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)
८.	बसोबासको अवस्था	१. गणना गरेको ठाउँमा बसेको, २. स्वदेशमा अन्यत्र बसेको, ३. विदेशमा बसेको
९.	पेशा	१. कृषि तथा पशुपालन २. नोकरी/जागीर ३. उद्योग तथा व्यापार ४. ज्याला/मजदुरी ५. वैदेशिक रोजगारी ६. व्यवसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्का पट्टा, पुजारी आदी ७. विद्यार्थी (अध्ययनरत) ८. गृहणी ९. बेरोजगार १०. अन्य
१०.	वैवाहिक स्थिति	१. अविवाहित २. एकल विवाह ३. बहुविवाह ४. पुनःविवाह, ५. विधुर/विधवा ६. सम्बन्ध विच्छेद ७. विवाहित तर अलग बसेको
११.	अपाङ्गताको स्थिति	१. अपाङ्गता नभएको २. शारीरिक अपाङ्गता ३. बौद्धिक अपाङ्गता ४. दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने) ५. वोल्न तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा) ६. स्वर बोलाईसम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके) ७. श्रवण दृष्टीविहिन ८. मनोसामाजिक अपाङ्गता

ख. पारिवारिक विवरण संकलनकालागि सामाजिक तथा जातिगत समूह

क्र.सं.	जातिगत समूह	प्रमुख जातजातीहरू
१.	पहाडी दलित	१. गन्धर्व (गाईने) २. परियार (दमाई, दर्जी, सुचीकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के) ३. बादी ४. विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनरा, पाकी, टमाटा) ५. साकी (मिजार, चर्मकार, भूल)
२.	मधेशी दलित	१. कलर २. दुसाध (पासवान, हजरा) ३. कर्कैहिया ४. धोवी (रजक) हिन्दू ५. कोरी ६. पत्थरकट्टा ७. खटिक ८. पासी ९. खत्वे (मण्डल, खड्ग) १०. बाँतर ११. मुसहर १२. चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास) १३. चिडिमार १४. मेस्तर (हलखोर) १५. डोम (मरिक) १६. सरभङ्ग (सरवरिया) १७. तत्मा (ताँती, दास)
३.	पहाडी जनजाती आदीवासी	१. कृशवाडिया, बनकरिया, कुसुण्डा, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, लेप्चा, २. चेपाङ, थामी, बोटे, दनुवार, बरामु, ल्होमी, माभी, दराई, सियार, थुदाम ३. सुनुवार, तामाङ, भुजेल, कुमाल, भोटे, पहेरी, ताफ्केगोला, डोल्पो, फ्रि, मुगाल, लाके, ल्होपा, दुरा, वालुङ ४. गुरुङ, मगर, राई, लिम्बु, छैरोतन, ताडवे, तिनगाउले थकाली, बाह्र गाउले, माफाली थकाली, शेर्पा, याक्खा, छन्त्याल, जिरेल, ब्यासी, ह्योल्मो ५. नेवार, थकाली
४.	मधेशी जनजाती तथा आदीवासी	१. किसान, मेचे (वोडो) २. धानुक, भाँगड, सतार (सन्ध्याल) ३. थारु, राजवंशी, गन्नाई, धिमाल, ताजपुरिया
५.	पहाडी बाह्यमण तथा क्षेत्री	सबै पहाडी मूलका बाह्यमण, क्षेत्री र ठकुरी
६.	मधेशी बाह्यमण तथा राजपुत	भा, राजपुत, त्रिपाठी, मिश्रा, शुक्ला, कायस्थ
७.	मुस्लिम	मुस्लिम, चुरोटे
८.	पहाडी अन्यजाती	गिरी, पुरी, भारती, सन्ध्यासी, योगी, कुँवर
९.	मधेशी अन्यजाती	यादव, तेली, कलवार, सुढी, कुमिर, कानु/हलवाई, हजाम/ठाकुर, बढही, राजभर, केवट, मल्लाह, नुनिया, कुम्हार, कहर, लोध, विड/विण्डा, गडेरी/भेडीहयार, माली, कामर, धुनिया, वराय, मुण्डा, बडाई, पञ्जावी, बंगाली, मारवाडी, नुराङ, कायस्थ, जैन, वानिया, अमात, कशवानिया, राजवोध, कृशवाहा

उत्तरदाताको नाम:

दस्तखत:

फोन नम्बर:

सर्वेक्षक नाम:

दस्तखत:

फोन नम्बर:

अनुसूची २: गाउँसभा तथा गाउँकार्यपालिका पदाधिकारीको विवरण

न.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	देवदत्त बछाड थारु	अध्यक्ष	९८४५१२९९३५
२	लक्ष्मी देवी राय	उपाध्यक्ष	९८०७९०६३९४
३	नन्दलाल राय थारु	वडा अध्यक्ष वडा नं. १	९८०९९२०२४९
४	राम खेलावन चौधरी	वडा सदस्य वडा नं. १	
५	रामस्वरुप खोँ थारु	वडा सदस्य वडा नं. १	
६	सावित्री थरुनी	वडा सदस्य वडा नं. १	
७	सुगन्धी देवी दास	गाउँ कार्यपालिकासदस्य १	
८	कृष्णा प्रसाद चौधरी	वडा अध्यक्ष वडा नं. २	९८९६२६५४०७
९	पचिया देवी चमईन	गाउँ कार्यपालिकासदस्य २	
१०	हरीचन्द्र बछार	वडा सदस्य वडा नं. २	
११	पचिया देवी थरुनी	वडा सदस्य वडा नं. २	
१२	छठु राउत अहिर	वडा अध्यक्ष वडा नं. ३	९८९९२६६९०३
१३	रायमल देवी राम	दलित महिला सदस्य	
१४	कलावती थरुनी	गाउँ कार्यपालिकासदस्य ३	९८९७२३०९८६
१५	जोगिन्द्र साह कानु	गाउँ कार्यपालिकासदस्य ३	९८९९९९६६८९
१६	मनोज मुखिया बिन	वडा सदस्य वडा नं. ३	
१७	मुखा मुखिया बिन	वडा सदस्य वडा नं. ३	
१८	राम कृपाल चौधरी	वडा अध्यक्ष वडा नं. ४	९८०७२९६३५९
१९	धर्मेन्द्र चौधरी	वडा सदस्य वडा नं. ४	
२०	कबुतरी चौधरी	गाउँ कार्यपालिकासदस्य ४	
२१	रामानन्द गिरी	वडा सदस्य वडा नं. ४	
२२	जटई देवी राम	वडा सदस्य वडा नं. ४	
२३	मेनेजर चौधरी	वडा अध्यक्ष वडा नं. ५	९८२९८९९४७८
२४	बसमतिয়া देवी तेलिन	महिला सदस्य ५	
२५	अनिता बैठा	महिला दलित सदस्य ५	
२६	गोपिचन प्रसाद यादव	वडा सदस्य वडा नं. ५	
२७	विनोद प्रसाद सहनी	वडा सदस्य वडा नं. ५	
२८	अच्छेलाल महारा	गाउँ कार्यपालिकासदस्य ५	
२९	निरज कुमार साह	वडा अध्यक्ष वडा नं. ६	९८९९२४०४४४
३०	भोला राउत अहिर	वडा सदस्य वडा नं. ६	
३१	रामअवतार राम	वडा सदस्य वडा नं. ६	
३२	सोनी देवी पंडित	वडा सदस्य वडा नं. ६	
३३	सर्मिला देवी पासवान	वडा सदस्य वडा नं. ६	
३४	सुरेन्द्र प्रसाद चौधरी	वडासदस्य वडा नं. ६	

अनुसूची ३: सेवा प्रदायक सरकारी कार्यालयहरु तथा प्रमुखहरुको सम्पर्क विवरण

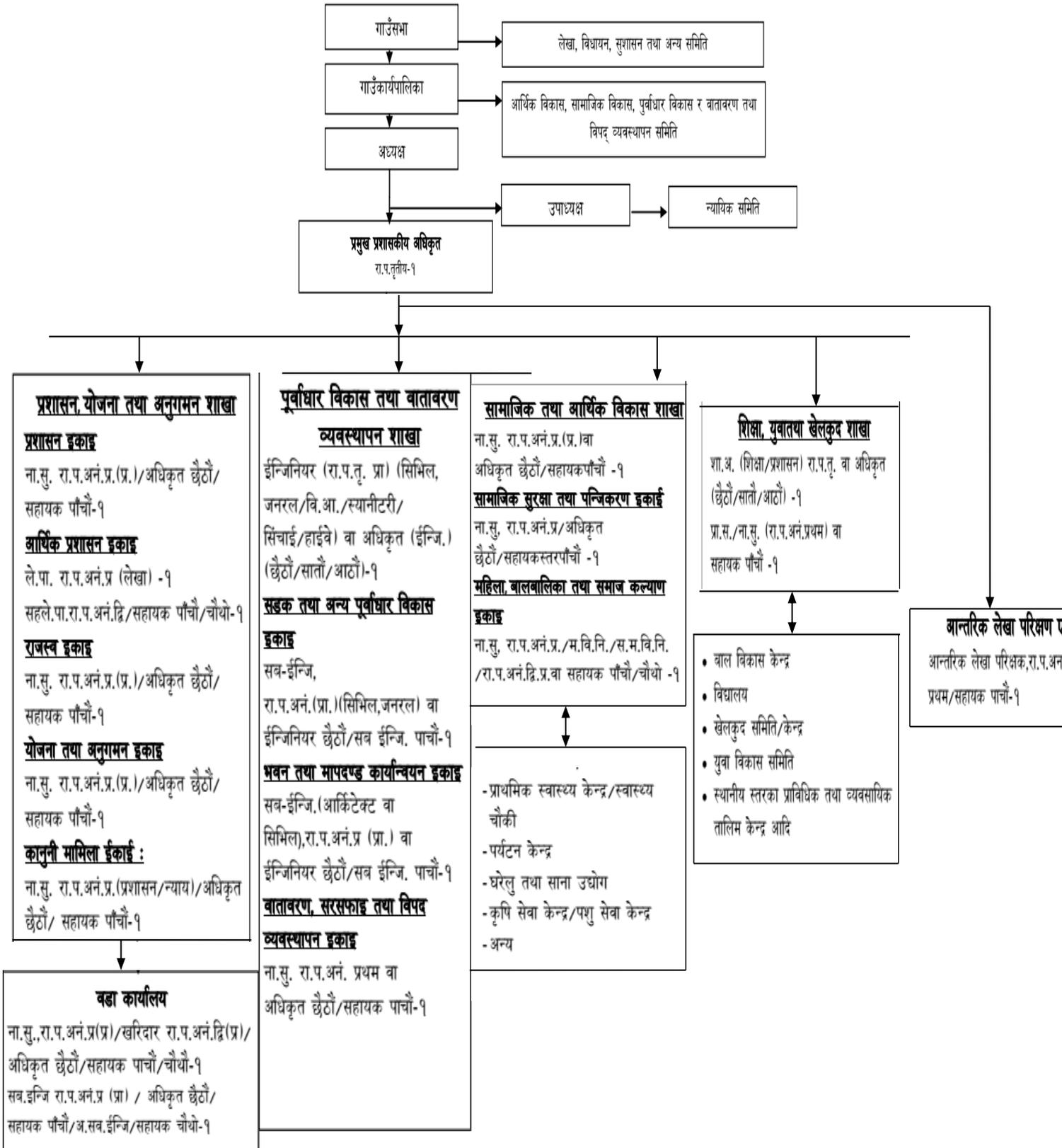
विषयगत शाखा	दरबन्दी संख्या	उपलब्ध जनशक्ति संख्या	नाम	पद	सम्पर्क नं.
	२५	१४	रविन कुमार राजवंशि	नि:प्र:प्र	९८५५०४८७३७
			प्रमोद चौधरी	लेखापाल	९८५५०४८२८३
			राजाराम साह	वडा सचिव	९८५५०४८५७३
			रन्जित कुमार साह	वडा सचिव	९८२९९८६९८५३
			रुदल प्रसाद यादव	वडा सचिव	९८०६८०९७६७
			रामबालक प्रसाद चौधरी	वडा सचिव	९८४५४२५६६२

विषयगत शाखा	दरबन्दी संख्या	उपलब्ध जनशक्ति संख्या	नाम	पद	सम्पर्क नं.
			सुरेन्द्र प्रसाद चौधरी	वडा सचिव	९८६५३५१६०५
			धुरेन्द्र ठाकुर	सूचना प्रविधी अधिकृत	९८४५०३७६६०
			सरोज कुमार साह	कम्प्यूटर अपरेटर	९८४५१९३७६७
			सुरेन्द्र यादव	सब ईन्जिनियर	९८२१८६९८५
			चन्दिका प्रसाद साह	कार्यालय सहयोगी	९८४५१९३७६७
			श्याम शंकर चौधरी	का.स.	९८१४२५४५४६
			राजकिशोर होजिदार	का.स.	९८१६२०३९४४
			भापस हजरा	का.स.	९८०९१५६५८६
प्रशासन शाखा कृषि	२	२	विजय प्रसाद चौधरी	प्रा.स.	९८१७७५०८४७
			प्रदिप कुमार साह	ना.प्रा.स.	९८४५३३२२२१
पशु प्रशासन शाखा	२	२	विजय कुशवाहा	ना.प्रा.स.	९८४५२६२१३७
			कामेश्वर प्रसाद साह	कृषि.ना.प्रा.स.	९८१९२८६५२६
स्वास्थ्य शाखा	२	२	ओम प्रकाश चौधरी	स्वास्थ्य संयोजक	९८११८८२६५४
			रामेश्वर चौधरी	स्वा.सह-संयोजक	९८१२२२३९९७
शिक्षा शाखा	१	२	बृजकिशोर त्रिपाठी	स्रोत व्यक्ति	९८५५०३३४२५

अनुसूची ४: आपतकालीन सेवा प्रदायकसम्पर्क विवरण

संस्था	ठेगाना	सम्पर्क नं.
एम्बुलेन्स सेवा	वार्ड नं. १ पिप्रा बसतपुर	९८०९१२०२४९
अ.प्रहरी चौकी	वार्ड नं. ३ मुर्की	९८१०३४९७८६, ९८४४१२८३९६

अनुसूची ५: गाउँपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा

सन्दर्भ सामाग्री

- संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, (२०७४ वि.सं.)। गाउँ नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि २०७४ । काठमाण्डौं: संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, सिंहदरवार ।
- केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, (२०७० वि.सं.)। नेपालमा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८, काठमाण्डौं: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग थापाथली ।
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Village Development Committee/Municipality)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population Census 2011 (Household and Population by Sex Ward Level)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usual Activity Performed in the 12 Month and Economic Activity)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usually Active and Not Active Population and Living Arrangement of Children)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2016). *Statistical Year Book 2015*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- National Planning Commission, (2014). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.